

**GRUPA KAPITAŁOWA COMARCH
KRAKÓW, AL. JANA PAWŁA II 39A**

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2009
WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA 3

**RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY OPINIĘ Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH ZA ROK
OBROTOWY 2009 5**

I. INFORMACJE OGÓLNE 5

1. Dane identyfikujące badaną jednostkę..... 5
2. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy 10
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie 10
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa jednostki..... 11
5. Sytuacja majątkowa i finansowa Grupy Kapitałowej 11

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE 13

1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego 13
2. Dokumentacja konsolidacyjna 13
3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej 15
4. Informacje i ustalenia końcowe..... 16

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
COMARCH ZA ROK OBROTOWY 2009**

1. Skonsolidowany bilans
2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
3. Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym
4. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
ZA ROK OBROTOWY 2009**

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ComArch S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ComArch, dla której ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie, Al. Jana Pawła II 39A, jest podmiotem dominującym, na które składa się skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2009 roku, skonsolidowany rachunek zysków i strat, oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest kierownik Spółki dominującej.

Kierownik Spółki dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez grupę kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz wyrażenie opinii czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2009, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku,
- b) zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- c) jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi grupę kapitałową.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2009 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a zawarte w nim informacje, zaczerpnięte bezpośrednio ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

.....
Marek Turczyński
Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie
nr ewid. 90114

.....
osoby reprezentujące podmiot

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 30 kwietnia 2010 roku

**RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY OPINIĘ Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
ZA ROK OBROTOWY 2009**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną jednostkę

Spółka dominująca Grupy Kapitałowej działa pod firmą ComArch S.A. Siedzibą Spółki jest Kraków, Al. Jana Pawła II 39A.

Spółka prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 30 listopada 1994 roku przed notariuszem Marią Kwiecińską-Stybel w Krakowie (Repertorium A Nr 5209/94).

Spółka została zarejestrowana w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia, Wydział Gospodarczy-Rejestrowy w Krakowie, w dziale B pod numerem RHB 3218, na podstawie postanowienia z dnia 20 grudnia 1994 roku. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia, Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Krakowie pod numerem KRS 0000057567.

Spółka posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 677-00-65-406 nadany przez Urząd Skarbowy Kraków-Śródmieście w Krakowie w dniu 1 sierpnia 2000 roku.

Urząd Statystyczny nadał Spółce w dniu 14 lipca 2000 roku REGON o numerze: 350527377.

Jednostka działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Jednostka działa także na podstawie Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Według statutu Spółki dominującej przedmiotem jej działalności jest:

- działalność w zakresie telekomunikacji satelitarnej,
- działalność w zakresie pozostałej komunikacji,
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych,
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie biotechnologii,
- produkcja elementów elektronicznych,
- produkcja elektronicznych obwodów drukowanych,
- produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych,
- produkcja sprzętu (tele) komunikacyjnego,
- produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku,
- produkcja maszyn i sprzętu biurowego, z wyłączeniem komputerów i urządzeń peryferyjnych,
- naprawa i konserwacja maszyn,
- naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych,
- naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych,
- instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia,
- sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania,
- działalność związana z oprogramowaniem,
- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki,
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,

- pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych,
- przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność,
- działalność portali internetowych,
- pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania,
- działalność wydawnicza w zakresie gier komputerowych,
- pozostała działalność wydawnicza,
- naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych
- naprawa i konserwacja sprzętu (tele) komunikacyjnego,
- reprodukcja zapisanych nośników informacji,
- działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej,
- działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej, z wyłączeniem telekomunikacji satelitarnej,
- sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego,
- sprzedaż detaliczna komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach,
- sprzedaż detaliczna sprzętu telekomunikacyjnego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach,
- sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet,
- transport drogowy towarów,
- magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów,
- leasing finansowy,
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- pośrednictwo w obrocie nieruchomościami,
- wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery,
- pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- działalność wspomagająca edukację,
- pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- działalność obiektów sportowych,
- pozostała działalność związana ze sportem.

W badanym okresie Jednostka prowadziła działalność w zakresie działalności informatycznej.

Kapitał zakładowy Spółki dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosił 7.960.596,00 zł i dzielił się na 6.080.596 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda oraz 1.880.000 akcji uprzywilejowanych co do głosu 5:1, o wartości nominalnej 1 zł każda. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku wśród akcjonariuszy Spółki posiadających pośrednio lub bezpośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy ComArch S.A. znajdowali się:

- Janusz Filipiak – 32,23% w kapitale zakładowym Spółki (41,04% głosów na WZA),
- Elżbieta Filipiak – 10,63% w kapitale zakładowym Spółki (28,29% głosów na WZA Spółki),
- klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A. – 34,62% w kapitale zakładowym Spółki (18,43% głosów na WZA).

W roku obrotowym wystąpiła następująca zmiana w kapitale zakładowym Spółki dominującej:

- w związku z wnioskiem jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Nr 1/21/2008 Zarządu Spółki ComArch S.A. podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku oraz uchwały Nr 700/08 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 23 grudnia 2008 roku z dniem 5 stycznia 2009 miała miejsce konwersja 9.400 akcji imiennych uprzywilejowanych na 9.400 akcji zwykłych na okaziciela. Według stanu na dzień sporządzenia raportu ogólna liczba głosów przypadająca z akcji ComArch S.A. wynosi 14.954.196 głosów.

Po dniu bilansowym wystąpiła następująca zmiana w kapitale zakładowym Spółki dominującej:

- w dniu 15 lutego 2010 roku dokonano podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 91.041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. Akcje zostały przyznane osobom uprawnionym zgodnie z założeniami programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników. Podwyższenie kapitału do wysokości 8.051.637,00 zł zostało zarejestrowane roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 31 marca 2010 roku. Po podwyższeniu kapitał zakładowy dzieli się na 8.051.637 akcji, dających w sumie 15.045.237 głosów.

Kapitał własny Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosi 554.316 tys. zł.

Rokiem obrotowym Grupy Kapitałowej jest rok kalendarzowy.

W skład Zarządu Spółki dominującej na dzień wydania opinii wchodzi:

– Janusz Filipiak	- Prezes Zarządu,
– Piotr Reichert	- Wiceprezes Zarządu,
– Paweł Prokop	- Wiceprezes Zarządu,
– Marcin Warwas	- Wiceprezes Zarządu,
– Zbigniew Rymarczyk	- Wiceprezes Zarządu,
– Piotr Piątosza	- Wiceprezes Zarządu,
– Konrad Tarański	- Wiceprezes Zarządu.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki dominującej.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku w skład Grupy Kapitałowej ComArch wchodzi:

- Podmiot dominujący – ComArch S.A., oraz
- spółki zależne:
 - ComArch AG, Niemcy - podmiot zależny w 100%,
 - ComArch Software SARL - podmiot pośrednio zależny w 100%,
 - ComArch R&D SARL - podmiot pośrednio zależny w 70%,
 - ComArch Inc. - podmiot zależny w 100%,
 - ComArch Panama, Inc. - podmiot pośrednio zależny w 100%,
 - SoftM Software Und Beratung AG - podmiot pośrednio zależny w 80,89%,
 - SoftM Polska Sp. z o.o. - podmiot zależny w 100%,
 - ComArch Middle East FZ-LCC - podmiot zależny w 100%,
 - ComArch LLC - podmiot zależny w 100%,
 - OOO ComArch - podmiot zależny w 100%,
 - UAB ComArch - podmiot zależny w 100%,
 - ComArch s.r.o - podmiot zależny w 100%,

- ComArch Software (Shanghai) Co. Ltd. - podmiot zależny w 100%,
- CA Services S.A. - podmiot zależny w 99,90%,
- ComArch Management Sp. z o.o. - podmiot zależny w 100%,
- Comarch Corporate Finance FIZ - podmiot zależny w 100%,
- MKS Cracovia SSA - podmiot zależny w 49,15%.

- spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej SoftM Software und Beratung AG:
 - Comarch Solutions GmbH (Monachium) - podmiot zależny w 100 % od SoftM Software und Beratung AG,
 - Comarch Solutions GmbH (Wiedeń) - podmiot zależny w 100 % od SoftM Software und Beratung AG,
 - Comarch Schilling GmbH - podmiot zależny w 100 % od SoftM Software und Beratung AG,
 - Comarch Systemintegration GmbH - podmiot zależny w 100 % od SoftM Software und Beratung AG,
 - Solitas Informatik AG - podmiot zależny w 100 % od SoftM Software und Beratung AG,
 - SoftM France S.A.R.L. - podmiot zależny w 100 % od SoftM Software und Beratung AG,

- spółki zależne od Comarch Corporate Finance FIZ:
 - iMed 24 S.A. - podmiot zależny w 100 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - iFin24 S.A. - podmiot zależny w 100 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - iReward24 S.A. - podmiot zależny w 100 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - Infrastruktura24 S.A. - podmiot zależny w 100 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SKA - podmiot zależny w 100 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - iComarch 24 S.A. - podmiot zależny w 100 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - Comarch Management sp. z o.o. SKA - podmiot zależny w 87,65 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - Bonus Development sp. z o.o. SKA - podmiot zależny II stopnia w 99,12 % od Comarch Corporate Finance FIZ,
 - Bonus Management sp. z o.o. SKA - podmiot zależny w 98,78 % od Comarch Corporate Finance FIZ.

- spółki stowarzyszone:
 - poprzez spółkę SoftM Software und Beratung AG:
 - KEK Anwendungssysteme GmbH z siedzibą w Monachium w Niemczech (30,00 % głosów przypada na SoftM Software und Beratung AG).
 - poprzez ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty:
 - SoInteractive Spółka z o.o. (zmiana nazwy od 17 listopada 2009 z Sodigital Sp. z o.o.) (30,72% głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty).

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na dzień 31 grudnia 2009 roku objęte zostały następujące spółki:

a) Jednostka dominująca – ComArch S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Podmiotu dominującego ComArch S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku. W wyniku przeprowadzonego badania wydaliśmy w dniu 30 kwietnia 2010 roku opinię bez zastrzeżeń, ze zwróceniem uwagi na fakt, iż prezentowane sprawozdanie jest sprawozdaniem jednostkowym i winno służyć przede wszystkim celom statutowym. Nie może być ono jedyną podstawą oceny sytuacji finansowej i majątkowej Grupy Kapitałowej, dla której Jednostka jest Podmiotem dominującym. Oprócz sprawozdania jednostkowego Jednostka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

b) spółki objęte konsolidacją metodą pełną:

Nazwa i siedziba spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Data opinii
ComArch Global, Inc. Miami	100%	nie podlega badaniu	n/d
ComArch AG, Drezno	100%	Alexander Enders, biegły rewident, opinia do dnia wydania niniejszego raportu nie została wydana	Opinia do dnia wydania niniejszego raportu nie została wydana
ComArch Middle East FZ-LCC, Dubaj	100%	nie podlega badaniu	n/d
ComArch s.r.o, Bratysława	100%	nie podlega badaniu	n/d
ComArch LLC, Kijów	100%	nie podlega badaniu	n/d
ComArch Panama, Inc.	100%	nie podlega badaniu	n/d
UAB ComArch, Wilno	100%	nie podlega badaniu	n/d
OOO ComArch, Moskwa	100%	nie podlega badaniu	n/d
CA Services S.A., Kraków	99,90%	Interfin Sp. z o.o, opinia bez zastrzeżeń	31 marca 2010
MKS Cracovia SSA	49,15%	Interfin Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	25 marca 2010
Comarch Software S.A.R.L	100%	nie podlega badaniu	n/d
Comarch R&D S.A.R.L.	70%	nie podlega badaniu	n/d
Comarch Management Sp. z o.o.	100%	nie podlega badaniu	n/d
Comarch Management Sp. z o.o. SKA	100%	nie podlega badaniu	n/d
Comarch Corporate Finance FIZ	100%	Europejskie Centrum Audytu Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	17 lutego 2010
Bonus Development Sp. z o.o. SKA	99,12%	nie podlega badaniu	n/d
IMED24 S.A.	100%	Interfin Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	29 marca 2010
iFIN24 S.A.	100%	Interfin Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	31 marca 2010
iReward24 S.A.	100%	Interfin Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	29 marca 2010
Infrastruktura24 S.A.	100%	Interfin Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	31 marca 2010
iComarch24 S.SA.	100%	Interfin Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	31 marca 2010
Bonus Management Sp. z o.o. SK	98,78%	nie podlega badaniu	n/d

SoftM Polska Sp. z o.o.	100%	nie podlega badaniu	n/d
CASA Management & Consulting	100%	Interfin Sp. z o.o., opinia bez zastrzeżeń	31 marca 2010
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	100%	nie podlega badaniu	n/d
Grupa Kapitałowa SoftM Software und Beratung AG	80,89%	Akanthus GmbH WPG, München, opinia bez zastrzeżeń	15 marca 2010*

* Podstawą ujęcia w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy Kapitałowej Comarch było sprawozdanie skonsolidowane Grupy Kapitałowej SoftM Software und Beratung AG. Sprawozdanie skonsolidowane Grupy Kapitałowej SoftM Software und Beratung AG składało się z 6 podmiotów zależnych i 1 stowarzyszonego.

c) spółki objęte konsolidacją metodą praw własności:

Nazwa i siedziba Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Data opinii
SoInteractive Sp. z o.o., Kraków	30,72%	nie podlega badaniu	n/d

2. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Grupy Kapitałowej w 2008 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 201.222 tys. zł. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2008 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Audyt Sp. z o.o. Biegły rewident wydał o tym sprawozdaniu w dniu 30 kwietnia 2009 roku opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2008 odbyło się w dniu 22 czerwca 2009 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2008 zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 25 czerwca 2009 roku i złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B w dniu 29 czerwca 2009 roku. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało opublikowane w Monitorze Polskim B nr 2202 w dniu 6 listopada 2009 roku.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 17 lipca 2009 roku, zawartej pomiędzy ComArch S.A. a firmą Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem biegłego rewidenta Marka Turczyńskiego (nr ewidencyjny 90114) w siedzibie Spółki dominującej w dniach od 8 do 19 marca 2010 roku oraz poza siedzibą Spółki do dnia wydania niniejszej opinii.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 7 sierpnia 2008 roku, na podstawie upoważnienia zawartego w art. 19 ust. 2 statutu Jednostki.

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident Marek Turczyński potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r., nr 77, poz. 649), do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ComArch.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa jednostki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Jednostki dominującej z dnia 30 kwietnia 2010 roku.

5. Sytuacja majątkowa i finansowa Grupy Kapitałowej

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Grupy Kapitałowej, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za rok ubiegły.

<u>Podstawowe wielkości ze sprawozdania z całkowitych dochodów (w tys. zł)</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Przychody ze sprzedaży	729.403	700.965
Koszty działalności operacyjnej	713.362	647.052
Pozostałe przychody operacyjne	8.236	2.287
Pozostałe koszty operacyjne	9.905	10.281
Przychody finansowe	9.283	205.851
Koszty finansowe	4.721	7.207
Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	-470	-42
Podatek dochodowy	7.969	43.299
Zysk (strata) netto	26.434	201.222
Całkowity dochód ogółem	32.695	205.794

<u>Wskaźniki rentowności</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
– rentowność sprzedaży	2%	7%
– rentowność sprzedaży netto	4%	29%
– rentowność netto kapitału własnego	5%	60%

<u>Wskaźniki efektywności</u>		
– wskaźnik rotacji majątku	0,81	0,77
– wskaźnik rotacji należności w dniach	107	107
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	38	61
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	16	18

<u>Płynność/Kapitał obrotowy netto</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
– stopa zadłużenia	38%	42%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	62%	58%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	276.391	283.832
– wskaźnik płynności	2,37	2,28
– wskaźnik podwyższonej płynności	2,20	2,14

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2009 następujących tendencji:

- spadek wskaźników rentowności sprzedaży oraz wskaźnika rentowności netto kapitału własnego,
- wzrost wskaźnika rotacji majątku,
- spadek wskaźników rotacji zapasów i zobowiązań przy utrzymaniu się wskaźnika rotacji należności na tym samym poziomie,
- spadek stopy zadłużenia oraz wzrost pokrycia majątku kapitałem własnym,
- wzrost wskaźników płynności oraz podwyższonej płynności.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 roku i obejmuje:

- skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2009 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 895.106 tys. zł,
- skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujący zysk netto w kwocie 26.434 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujący całkowity dochód ogółem w kwocie 32.695 tys. zł,
- zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego w kwocie 20.142 tys. zł,
- skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych w kwocie 12.499 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Badanie objęło okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku i polegało głównie na:

- badaniu prawidłowości i rzetelności przygotowanego przez Zarząd Podmiotu dominującego skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- badaniu dokumentacji konsolidacyjnej,
- ocenie prawidłowości zastosowanych w trakcie konsolidacji metod i procedur konsolidacyjnych,
- przeglądzie sporządzonych przez innych biegłych rewidentów opinii i raportów z badania sprawozdań finansowych spółek zależnych i stowarzyszonych, podlegających konsolidacji.

2. Dokumentacja konsolidacyjna

Spółka dominująca przedstawiła dokumentację konsolidacyjną obejmującą:

- 1) sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym;
- 2) sprawozdania finansowe jednostek podporządkowanych dostosowane do zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących przy konsolidacji;
- 3) sprawozdania finansowe jednostek podporządkowanych przeliczane na walutę polską;
- 4) wszelkie korekty i wyłączenia dokonywane w celu konsolidacji, niezbędne do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego;

- 5) obliczenia wartości godziwej aktywów netto jednostek podporządkowanych;
- 6) obliczenia wartości firmy oraz ujemnej wartości firmy i ich odpisów, w tym z tytułu trwałej utraty wartości;
- 7) obliczenia kapitałów mniejszości;
- 8) obliczenia różnic kursowych z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych, wyrażonych w walutach obcych.

Podstawy sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2009 sporządzono zgodnie z MSSF.

Określenie jednostek Grupy Kapitałowej

Przy określaniu zakresu i metod konsolidacji, jak również stosunku zależności stosowano kryteria określone w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej.

Okres obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na ten sam dzień bilansowy i za ten sam rok obrotowy co sprawozdanie finansowe Spółki dominującej – ComArch S.A. Jednostki zależne objęte konsolidacją sporządziły sprawozdania finansowe na ten sam dzień bilansowy co Spółka dominująca. Rok obrotowy wszystkich spółek zależnych i stowarzyszonej objętych konsolidacją został zakończony 31 grudnia 2009 roku.

Metoda konsolidacji

Konsolidacja sprawozdań Grupy Kapitałowej, w odniesieniu do jednostek zależnych, została przeprowadzona metodą pełną przez sumowanie w pełnej wysokości wszystkich, odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych Podmiotu dominującego i jednostek zależnych objętych konsolidacją oraz Grupy Kapitałowej SoftM Software und Beratung AG. Sprawozdanie skonsolidowane Grupy Kapitałowej SoftM Software und Beratung AG, które zostało ujęte w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy Kapitałowej Comarch składało się z 6 podmiotów zależnych i 1 stowarzyszonego.

Po dokonaniu sumowań dokonano korekt i wyłączeń konsolidacyjnych, które objęły:

- wartość nabycia udziałów posiadanych przez Jednostkę dominującą w jednostkach zależnych oraz część aktywów netto jednostek zależnych odpowiadająca udziałowi Spółki dominującej we własności tych jednostek,
- wzajemne należności i zobowiązania jednostek objętych konsolidacją,
- istotne przychody i koszty dotyczące operacji pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją.

W odniesieniu do jednostek stowarzyszonych zastosowano metodę praw własności. Wartość udziału Spółki dominującej w jednostce stowarzyszonej skorygowano o przypadające na rzecz Spółki dominującej zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego jednostki stowarzyszonej, które nastąpiły w ciągu okresu objętego konsolidacją oraz pomniejszono o należne od tych jednostek dywidendy.

3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej

Spółka dominująca potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka dominująca sporządziła dodatkowe informacje i objaśnienia w postaci not tabelarycznych do poszczególnych pozycji skonsolidowanego bilansu, rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów, a także opisów słownych, zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF.

Informacje objaśniające do pozycji: rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, inwestycje, zobowiązania i rezerwy prawidłowo przedstawiają zwiększenia i zmniejszenia oraz tytuły tych zmian w ciągu roku obrotowego.

Dla poszczególnych aktywów wykazanych w skonsolidowanym bilansie przedstawiono ograniczenia w możliwości dysponowania nimi z uwagi na zabezpieczenia poczynione na rzecz wierzycieli.

Spółka dominująca dokonała prawidłowej prezentacji poszczególnych składników aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Skonsolidowany bilans, skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym oraz skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych wraz z dodatkowymi notami, informacjami i objaśnieniami, stanowiącymi ich integralną część, zawierają wszystkie pozycje, których ujawnienie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest wymagane przepisami MSSF.

Zarząd sporządził i załączył do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej w roku obrotowym 2009. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim tych informacji, dla których bezpośrednim źródłem jest zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

4. Informacje i ustalenia końcowe

Oświadczenia Zarządu

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki dominującej pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Grupa Kapitałowa przestrzegała przepisów prawa.

.....
Marek Turczyński
Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie
nr ewid. 90114

.....
osoby reprezentujące podmiot

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 30 kwietnia 2010 roku

Kraków, 30 kwietnia 2010 r.

Szanowni Akcjonariusze,

W trudnym dla gospodarki polskiej i światowej roku 2009 Grupa ComArch zwiększyła po raz kolejny skalę swojej działalności i osiągnęła dobre wyniki finansowe. W minionym roku przychody ze sprzedaży Grupy wzrosły o 4% i osiągnęły wartość 729,4 mln zł. Grupa uzyskała bardzo dobre rezultaty finansowe na sprzedaży swoich podstawowych produktów i usług, spadek rentowności operacyjnej z 6,6 % do 2 % był głównie efektem przeprowadzonej w 2009 roku restrukturyzacji niemieckiej spółki zależnej SoftM Software und Beratung AG oraz kosztami rozwoju nowych innowacyjnych projektów informatycznych. Zysk operacyjny Grupy wyniósł w 2009 roku 14,4 mln zł, natomiast zysk netto przypadający na akcjonariuszy 32,3 mln zł.

W 2009 roku Grupa ComArch kontynuowała konsekwentnie realizowaną od kilku lat strategię wzrostu opartą na własnych produktach i rozwoju działalności zagranicznej. Marka ComArch jest dobrze rozpoznawana w kraju i na świecie i jest kojarzona z zaawansowanymi technologicznie systemami informatycznymi, wysoką jakością usług i elastycznym podejściem do potrzeb klientów. Systemy ComArch obsługują klientów z różnych branż w kilkudziesięciu krajach, nie tylko w Polsce i w Europie, ale również w obu Amerykach i na Bliskim Wschodzie. Strategicznym celem na nadchodzący rok jest umocnienie pozycji rynkowej Spółki jako globalnego dostawcy produktów i usług IT dla międzynarodowych korporacji. W tym celu Grupa planuje dokonać znacznych inwestycji infrastrukturalnych oraz kontynuować intensywne działania marketingowe w Europie Zachodniej, zwłaszcza w rejonie DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria). Począwszy od 2009 roku Grupa podejmuje również działania biznesowe na obiecującym rynku azjatyckim (Chiny i Wietnam). Na rynku krajowym Grupa pozostaje jednym z największych przedsiębiorstw z branży IT i realizuje dużą ilość projektów we wszystkich sektorach gospodarki. W 2009 roku szczególne sukcesy Grupa odniosła na rynku IT dla firm telekomunikacyjnych (wzrost przychodów ze sprzedaży o 29,2 %, realizacja kontraktów dla prestiżowych klientów Vodafone, T-Mobile, O2, Nokia, KPN), ten trend będzie kontynuowany również w nadchodzącym roku.

W celu utrzymania długoterminowej przewagi konkurencyjnej, Grupa ComArch intensywnie inwestowała w kapitał ludzki, najnowsze technologie i w nowe innowacyjne produkty. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe przekroczyły 8 % przychodów ze sprzedaży, ComArch przeznaczył na nie zarówno środki własne, jak i aktywnie pozyskiwał fundusze europejskie. Dzięki inwestycjom ComArch stale wzmacnia swoją pozycję rynkową wśród firm z branży informatycznej, jako zaawansowana technologicznie firma inżynierska z unikalnym portfolio własnych produktów.

Istotnym wydarzeniem w roku 2009 było zakończenie przejęcia przez Grupę ComArch kontroli nad niemieckim producentem oprogramowania ERP, firmą SoftM Software und Beratung AG, oraz pomyślne przeprowadzenie jej restrukturyzacji. Dzięki współpracy z SoftM Grupa ComArch rozpoczęła kierowanie swoich produktów do szerokiej bazy klientów na strategicznym rynku DACH oraz uzyskała możliwość przyspieszenia prac badawczo-rozwojowych nad nowymi produktami informatycznymi dedykowanymi dla klientów międzynarodowych. Grupa zapewnia sobie w ten sposób przewagę konkurencyjną, która umożliwi kontynuację dynamicznego rozwoju firmy w kolejnych okresach.

W 2009 roku ComArch kontynuował prace nad rozwojem zaplecza produkcyjnego. Na początku roku został oddany do użytkowania czwarty budynek konferencyjno-biurowy na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie, a w czwartym kwartale 2009 zostały rozpoczęte prace nad piątym budynkiem o powierzchni 5228 m² i przeznaczeniu produkcyjno-biurowym. Zostały również rozpoczęte prace nad budową w Dreźnie siedziby niemieckiej spółki zależnej. Po zakończeniu tych inwestycji Grupa ComArch będzie dysponowała wysokiej jakości zapleczem pozwalającym na bezproblemową realizację prowadzonych projektów informatycznych, także w przypadku zwiększenia się ich liczby w przyszłości.

Zarząd ComArch S.A. dokłada starań, aby poprzez stały wzrost efektywności działania oraz zwiększanie skali prowadzonego biznesu zapewnić długotrwały wzrost wartości Grupy, przy jednoczesnym zachowaniu dywersyfikacji i bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

Profesor Janusz Filipiak
Prezes Zarządu
ComArch SA

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport roczny RS 2009

(rok)

(zgodnie z § 82 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz. U. Nr 33, poz. 259)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za rok obrotowy 2009 obejmujący okres od 2009-01-01 do 2009-12-31

zawierający skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

w walucie zł

data przekazania: 2010-04-30

COMARCH SA

(pełna nazwa emitenta)

COMARCH

(skrótowa nazwa emitenta)

Informatyka (inf)

(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)

31-864

Kraków

(kod pocztowy)

(miejscowość)

Al. Jana Pawła II

(ulica)

39A

(numer)

012 646 10 00

(telefon)

012 646 11 00

(fax)

investor@comarch.pl

(e-mail)

www.comarch.pl

(www)

677-00-65-406

(NIP)

350527377

(REGON)

Deloitte Audyt Sp. z o.o.

(podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	2009	2008	2009	2008
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	729 403	700 965	168 042	198 456
II. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	14 373	45 919	3 311	13 000
III. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	18 465	244 521	4 254	69 228
IV. Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy	32 306	199 126	7 443	56 376
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	87 064	53 861	20 058	15 249
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-73 425	70 892	-16 916	20 071
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-26 138	22 224	-6 022	6 292
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-12 499	146 977	-2 880	41 612
IX. Aktywa, razem	895 106	915 247	217 883	219 357
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	340 790	381 073	82 954	91 332
XI. Zobowiązania długoterminowe	138 619	158 817	33 742	38 064
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	202 171	222 256	49 212	53 268
XIII. Kapitał własny	554 316	534 174	134 929	128 026
XIV. Kapitał zakładowy	7 960	7 960	1 938	1 908
XV. Liczba akcji (w szt.)	7 960 596	7 960 596	7 960 596	7 960 596
XVI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	4,06	25,01	0,94	7,08
XVII. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	4,01	25,01	0,92	7,08
XVIII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	69,63	67,10	16,95	16,08
XIX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	68,86	67,10	16,76	16,08

Kursy euro użyte do przeliczania danych finansowych:

Średnia arytmetyczna kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 01.01.2009-31.12.2009 r.: 4,3406;

Średnia arytmetyczna kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 01.01.2008-31.12.2008 r.: 3,5321;

31.12.2009 r.: 4,1082,

31.12.2008 r.: 4,1724.

ZAWARTOŚĆ RAPORTU

Plik	Opis
Comarch_2009_skonsolidowane_opinia.pdf	Opinia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych-załącznik nr 1
Comarch_2009_skonsolidowane_raport.pdf	Raport podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych-załącznik nr 2
Pismo Prezesa Zarządu.pdf	Pismo Prezesa Zarządu-załącznik nr 3
Skonsolidowany raport roczny.pdf	Skonsolidowany raport roczny- załącznik nr 4
Sprawozdanie Zarządu.pdf	Sprawozdanie Zarządu-załącznik nr 5
Oświadczenie Zarządu w sprawie podmiotu uprawnionego do badania	Oświadczenie Zarządu w sprawie podmiotu uprawnionego do badania-załącznik nr 6
Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego	Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego-załącznik nr 7
Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.pdf	Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego-załącznik nr 8

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2010-04-30	Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
2010-04-30	Piotr Piątośa	Wiceprezes Zarządu	
2010-04-30	Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	
2010-04-30	Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	
2010-04-30	Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	
2010-04-30	Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
2010-04-30	Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2010-04-30	Maria Smolińska	Główny Księgowy	

Spis treści

I.	Skonsolidowany bilans	- 2 -
II.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	- 3 -
III.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	- 3 -
IV.	Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	- 4 -
V.	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	- 5 -
VI.	Informacja dodatkowa	- 6 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 6 -
1.1	Struktura organizacyjna Grupy Comarch	- 6 -
1.2	Zmiany w strukturze organizacyjnej w 2009 roku	- 7 -
1.3	Zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu	- 9 -
1.4	Struktura działania Grupy Comarch	- 9 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 10 -
2.1	Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego	- 12 -
2.2	Rozpoznawanie przychodów i kosztów	- 21 -
2.3	Zarządzanie ryzykiem finansowym	- 22 -
2.4	Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSSF	- 25 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 28 -
3.1	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2008 rok	- 28 -
3.2	Sprawozdawczość wg segmentów	- 28 -
3.3	Rzeczowe aktywa trwałe	- 32 -
3.4	Wartość firmy	- 34 -
3.5	Pozostałe wartości niematerialne	- 36 -
3.6	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	- 38 -
3.7	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 38 -
3.8	Zapasy	- 39 -
3.9	Kategorie i klasy instrumentów finansowych	- 40 -
3.10	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 43 -
3.11	Pochodne instrumenty finansowe	- 43 -
3.12	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 44 -
3.13	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	- 44 -
3.14	Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	- 44 -
3.15	Kapitał zakładowy	- 45 -
3.16	Pozostałe kapitały	- 51 -
3.17	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 51 -
3.18	Kontrakty długoterminowe	- 52 -
3.19	Kredyty, pożyczki	- 52 -
3.20	Zobowiązania warunkowe	- 54 -
3.21	Odroczony podatek dochodowy	- 56 -
3.22	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 59 -
3.23	Przychody ze sprzedaży	- 59 -
3.24	Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	- 60 -
3.25	Pozostałe przychody operacyjne	- 61 -
3.26	Pozostałe koszty operacyjne	- 61 -
3.27	Koszty finansowe – netto	- 61 -
3.28	Podatek dochodowy	- 62 -
3.29	Zyski (straty) kursowe – netto	- 63 -
3.30	Zysk na akcję	- 63 -
3.31	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	- 64 -
3.32	Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2009 i w 2008 roku	- 65 -
3.33	Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 66 -
3.34	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 67 -
3.35	Zdarzenia po dacie bilansu	- 68 -
3.36	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej	- 69 -

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.3	256 306	257 137
Wartość firmy	3.4	42 697	26 328
Pozostałe wartości niematerialne	3.5	84 656	98 666
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.6	8 089	8 350
Inwestycje w jednostkach zależnych		-	-
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.7	447	1 252
Inwestycje pozostałe		106	106
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.21	19 633	12 713
Pozostałe należności		1 745	1 741
		413 679	406 293
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.8	33 008	29 551
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.12	221 901	244 645
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		382	240
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.18	8 507	12 191
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.10	10 291	129
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.11	398	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.13	204 075	219 333
		478 562	506 089
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	3.14	2 865	2 865
		895 106	915 247
Aktywa razem			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.15	7 960	7 960
Pozostałe kapitały	3.16	137 798	134 818
Różnice kursowe	3.29	10 684	4 894
Zysk netto za okres bieżący		32 306	199 126
Niepodzielony wynik finansowy		348 522	149 396
		537 270	496 194
Udziały mniejszości	3.16	17 046	37 980
		554 316	534 174
Kapitał własny razem			
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.19	82 823	94 400
Inne zobowiązania	3.17	-	-
Zobowiązania z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.21	53 498	59 959
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.22	2 298	4 458
		138 619	158 817
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.17	174 951	177 171
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 347	6 111
Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	3.18	7 653	5 730
Kredyty i pożyczki	3.19	12 899	26 794
Zobowiązania finansowe		-	97
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.22	5 321	6 353
		202 171	222 256
		340 790	381 073
Zobowiązania razem		895 106	915 247
Razem kapitał własny i zobowiązania		895 106	915 247

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Przychody ze sprzedaży	3.23	729 403	700 965
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	3.24	(590 718)	(551 021)
Zysk brutto		138 685	149 944
Pozostałe przychody operacyjne	3.25	8 236	2 287
Koszty sprzedaży i marketingu		(70 794)	(49 238)
Koszty ogólnego zarządu		(51 849)	(46 793)
Pozostałe koszty operacyjne	3.26	(9 905)	(10 281)
Zysk operacyjny		14 373	45 919
Przychody/(Koszty) finansowe – netto	3.27	4 562	198 644
w tym:			
<i>Wynik na sprzedaży akcji spółki INTERIA.PL S.A.</i>		-	188 900
<i>Pozostałe</i>		4 562	9 744
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	3.7	(470)	(42)
Zysk przed opodatkowaniem		18 465	244 521
Podatek dochodowy	3.28	7 969	(43 299)
Zysk netto za okres		26 434	201 222
W tym:			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki		32 306	199 126
Zysk netto przypadający na udziałowców mniejszościowych	3.16	(5 872)	2 096
		26 434	201 222
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki za okres (wyrażony w zł na jedną akcję)			
– podstawowy	3.30	4,06	25,01
– rozwodniony		4,01	25,01

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Zysk netto za okres	26 434	201 222
Pozostałe dochody całkowite		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	6 261	4 572
Razem pozostałe dochody całkowite	6 261	4 572
Suma dochodów całkowitych za okres	32 695	205 794
przypadający na akcjonariuszy Spółki	38 096	203 698
przypadający na udziałowców mniejszościowych	(5 401)	2 096

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy Spółki				Niepodzielony wynik finansowy	Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zysk netto za okres bieżący			
Stan na 1 stycznia 2008 r.	7 960	128 875	321	42 770	106 626	14 228	300 780
Przeniesienie wyniku za rok 2007	-	-	-	(42 770)	42 770	-	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	5 943	-	-	-	-	5 943
Kapitał z przejęcia spółki SoftM Software und Beratung AG	-	-	-	-	-	21 554	21 554
Podwyższenie kapitału	-	-	-	-	-	102	102
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	4 573	-	-	-	4 573
<i>Zysk za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	199 126	-	2 096	201 222
Suma przychodów ujętych w kapitałach ⁽¹⁺²⁾	-	-	4 573	199 126	-	2 096	205 795
Stan na 31 grudnia 2008 r.	7 960	134 818	4 894	199 126	149 396	37 980	534 174
Stan na 1 stycznia 2009 r.	7 960	134 818	4 894	199 126	149 396	37 980	534 174
Przeniesienie wyniku za rok 2008	-	-	-	(199 126)	199 126	-	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	2 980	-	-	-	-	2 980
Nabycie dodatkowych akcji SoftM	-	-	-	-	-	(15 533)	(15 533)
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	5 790	-	-	471	6 261
<i>Zysk za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	32 306	-	(5 872)	26 434
Suma przychodów ujętych w kapitałach ⁽¹⁺²⁾	-	-	5 790	32 306	-	(5 401)	32 695
Stan na 31 grudnia 2009 r.	7 960	137 798	10 684	32 306	348 522	17 046	554 316

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Przypływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	26 434	201 222
Korekty razem	69 926	(144 123)
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	470	56
Amortyzacja	41 845	20 058
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(1 898)	7 299
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	5 337	5 486
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(13 445)	(157 189)
Zmiana stanu zapasów	(738)	5 559
Zmiana stanu należności	55 157	(20 436)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(20 783)	(10 888)
Inne korekty	3 981	5 932
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	96 360	57 099
Zapłacony podatek dochodowy	(9 296)	(3 238)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	87 064	53 861
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie aktywów w jednostce stowarzyszonej	-	(4 000)
Nabycie aktywów jednostki zależnej	-	(30 260)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(26 684)	(90 372)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 128	2 635
Nabycie wartości niematerialnych	(9 849)	(6 747)
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	(39 510)	(12 309)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	1 137	206 702
Udzielone pożyczki długoterminowe	-	(1 635)
Odsetki	869	1 569
Inne wpływy z aktywów finansowych	-	5 309
Inne wpływy inwestycyjne	26	-
Inne wydatki inwestycyjne	(542)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(73 425)	70 892
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	2 850	102
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	5 647	32 607
Splata kredytów i pożyczek	(30 248)	(4 189)
Odsetki	(4 416)	(6 353)
Inne wpływy finansowe	29	57
Środki pieniężne netto (wykorzystane w)/pochodzące z działalności finansowej	(26 138)	22 224
Zmiana środków pieniężnych netto	(12 499)	146 977
Środki pieniężne na początek okresu	217 409	66 362
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	(1 163)	4 070
Środki pieniężne na koniec okresu	203 747	217 409
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	164	1 224

INFORMACJA DODATKOWA

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka ComArch S.A. z siedzibą Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A, jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla ComArch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka ComArch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki ComArch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2009 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na ComArch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- ComArch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- ComArch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100,00 %),
 - ComArch Software S.A.R.L. z siedzibą w Lille we Francji (100,00 % zależna od ComArch AG),
 - ComArch R&D S.A.R.L. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70,00 % zależna od ComArch AG),
 - SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (80,89 % zależna od ComArch AG),
 - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Monachium w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - Comarch Schilling GmbH z siedzibą w Bremen w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - Comarch Systemintegration GmbH z siedzibą w Monachium w Niemczech (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Wiedniu w Austrii (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - SoftM France S.A.R.L. z siedzibą w Oberhausbergen we Francji (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
 - Solitas Informatik AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG),
- SoftM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu w Polsce (100,00 %),
- ComArch, Inc. z siedzibą w Chicago w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100,00 %),
 - ComArch Panama, Inc. z siedzibą w Bella Vista-Panama w Panamie (100,00 % zależna od ComArch, Inc.),
- ComArch Middle East FZ-LCC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100,00 %),
- ComArch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100,00 %),
- OOO ComArch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100,00 %),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100,00 %),
- UAB ComArch z siedzibą w Wilnie na Litwie (100,00 %),
- ComArch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100,00 %),
- CA Services S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (99,90 %),
- ComArch Management Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),

INFORMACJA DODATKOWA

- ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce (CCF FIZ) (ComArch S.A. posiada 100,00 % wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
 - ComArch Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce (79,55 % głosów przypada na CCF FIZ; 20,45 % głosów przypada na ComArch S.A.; z akcji nabytych przez ComArch Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),
 - Bonus Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce (97,59 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Development Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce (98,25 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iFin24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
 - CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (49,15 %).

Ponadto jednostkami stowarzyszonymi z jednostką dominującą są:

- poprzez spółkę SoftM Software und Beratung AG:
 - KEK Anwendungssysteme GmbH z siedzibą w Monachium w Niemczech (30,00 % głosów przypada na SoftM Software und Beratung AG),
- poprzez ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty:
 - SolInteractive Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (30,72 % głosów przypada na CCF FIZ) (dawniej Sodigital Sp. z o.o.)

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2009 roku

1.2.1. Wezwanie na sprzedaż akcji spółki SoftM Software und Beratung AG

Ogłoszone 22 grudnia 2008 roku wezwanie na sprzedaż akcji spółki SoftM Software und Beratung AG zostało zakończone 02 lutego 2009 roku. W wyniku rozliczenia w dniu 9 lutego 2009 powyższego wezwania ComArch AG (dawniej ComArch Software AG) nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję, za łączną cenę 6 871 630,65 EURO. Po rozliczeniu wezwania, wg stanu na dzień sporządzenia raportu, ComArch AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki. Źródłem finansowania nabycia powyższych aktywów były środki własne ComArch AG oraz pożyczki udzielone ComArch AG w latach 2008 i 2009 ze środków własnych spółek ComArch S.A. oraz ComArch Middle East LLC.

W dniu 28 stycznia 2009 roku ComArch S.A. zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch AG na kwotę 2 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch AG. Termin spłaty pożyczki upływa dnia 28 stycznia 2010 r.

W dniu 21 stycznia 2009 roku spółka ComArch Middle East LLC zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch AG na kwotę 1,1 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch AG. Termin spłaty pożyczki upływa dnia 21 stycznia 2010 r.

INFORMACJA DODATKOWA

1.2.2. Pozostałe zmiany

W dniu 31 lipca 2009 roku ComArch S.A. nabył 500 udziałów spółki SoftM Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu za łączną kwotę 298 300,00 PLN. Nabycie udziałów nastąpiło na podstawie umowy zawartej ze spółką SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium.

W II kwartale 2009 roku została zarejestrowana spółka iCDN24 S.A., która prowadzi projekt informatyczny związany z usługami finansowymi i księgowymi. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru sądowego zarejestrował w trzecim kwartale 2009 roku zmianę nazwy spółki iCDN24 S.A. na iComarch24 S.A.

W związku z dekonjunkcją panującą w 2009 roku na rynku IT w rejonie DACH oraz negatywnymi wynikami spółki SoftM Software und Beratung AG w pierwszym półroczu 2009 roku, zarząd spółki SoftM realizował w drugim półroczu 2009 roku program restrukturyzacyjny DASD (Decentralization of organization, lean Administration, Sales driven organization, Development increase). Program obejmuje dopasowanie struktury kosztów spółki do aktualnego poziomu przychodów, uproszczenie struktury organizacyjnej, zwiększenie odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz kontynuację inwestycji w rozwój nowego oprogramowania.

W dniu 17 września 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Monachium (Handelsregister B des Amtsgerichts Munchen-Registergericht) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki SoftM Systemintegration GmbH na Comarch Systemintegration GmbH.

W dniu 21 września 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Monachium (Handelsregister B des Amtsgerichts Munchen-Registergericht) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki SoftM Solutions GmbH na Comarch Solutions GmbH.

W dniu 23 września 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Bremen (Handelsregister B des Amtsgerichts Bremen) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki Schilling Software GmbH z siedzibą w Bremen na Comarch Schilling GmbH.

SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu powstała w wyniku połączenia przez przejęcie SoftM Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl przez SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu zarejestrowanego 11 sierpnia 2009 roku przez Sąd Handlowy w Wiedniu (Handelsgericht Wien). W dniu 25 września 2009 roku w Sądzie Handlowym w Wiedniu (Handelsgericht Wien) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu na Comarch Solutions GmbH.

W trzecim kwartale 2009 roku nastąpiło połączenie SoftM Software und Beratung Schweiz AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii z Solitas Informatik AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii a także połączenie spółek SoftM Software und Beratung Münster GmbH z siedzibą w Münster w Niemczech i SoftM Semiramis GmbH & Co. KG z siedzibą w Hanowerze w Niemczech ze spółką SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium.

W trzecim kwartale 2009 roku SoftM Software und Beratung AG sprzedała wszystkie posiadane udziały (100,0 %) w spółce zależnej SoftM Czech Republic s.r.o. z siedzibą w Pilsen w Czechach oraz w spółce stowarzyszonej d.velop (Schweiz) AG (49,0 %) z siedzibą w Buchs w Szwajcarii.

Na podstawie decyzji State Enterprise Centre of Registers z siedzibą w Wilnie, na Litwie (Valstybes Imones Registru Centro Vilniaus Filialo Juridiniu Asmenu Registravimo Skyrius - Vilnius Branch Legal Persons Registration Department7) z dnia 09 września 2009 r. (raport bieżący 21/2009) zostało otwarte postępowanie likwidacyjne spółki UAB ComArch z siedzibą w Wilnie, na Litwie. Decyzją akcjonariuszy likwidatorem spółki została ustanowiona: Pani Asta Macijauskiene. Decyzja o likwidacji tej spółki zależnej jest elementem procesu restrukturyzacji działalności zagranicznej Grupy Comarch.

W trzecim kwartale 2009 roku została zarejestrowana spółka Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.

INFORMACJA DODATKOWA

W trzecim kwartale 2009 roku spółka ComArch Management Spółka z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie nabyła od CCF FIZ 139 005 akcji własnych celem umorzenia.

W trzecim kwartale 2009 roku nastąpiło objęcie udziałów w spółce CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SKA. W dniu 12 października 2009 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SKA.

W dniu 8 października 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Dreźnie (Handelsregister B des Amtsgerichts Dresden) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki ComArch Software AG na ComArch AG.

W dniu 17 listopada 2009 roku została zarejestrowana zmiana nazwy spółki Sodigital Sp. z o.o. na SolInteractive Sp. z o.o.

W czwartym kwartale 2009 roku spółka ComArch Management Spółka z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie nabyła od CCF FIZ 1 545 akcji własnych celem umorzenia.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

W dniu 5 stycznia 2010 roku została zarejestrowana spółka COMARCH VIETNAM COMPANY LIMITED (COMARCH CO., LTD) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie.

W dniu 11 lutego 2010 roku spółka SoftM Software und Beratung AG sprzedała wszystkie posiadane udziały w spółce stowarzyszonej KEK Anwendungssysteme GmbH.

W dniu 19 marca 2010 r. ComArch AG dokonał zbycia udziałów spółki ComArch Software SARL w Lille na rzecz ComArch S.A. za 15 000 EURO.

W dniu 24 marca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch AG podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału akcyjnego o 2 441 620 Euro w drodze emisji nowych 2 441 620 sztuk akcji o wartości nominalnej i emisyjnej 1 Euro każda. 1 441 620 sztuk akcji zostało objętych przez ComArch S.A., a 1 000 000 sztuk przez fundusz inwestycyjny Vintage Investment Holding S.A. z siedzibą w Luksemburgu.

W dniu 20 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany nazwy i siedziby spółki CA Services S.A. z siedzibą w Krakowie na CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie.

1.4 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca: podmiot dominujący pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je, spółki ComArch AG, ComArch Software S.A.R.L., ComArch R&D S.A.R.L., ComArch, Inc., ComArch Panama, Inc., ComArch Middle East FZ-LLC, ComArch LLC, OOO ComArch, Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd oraz Comarch Co. Ltd pozyskują kontrakty na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części. CA Services S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek Grupy oraz realizowanych przez Comarch kontraktów, a także świadczenia usług outsourcingowych i pozostałych usług informatycznych na rzecz ComArch S.A. oraz kontrahenta zagranicznego.

ComArch Management Sp. z o.o., ComArch Management Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management Sp. z o.o. SK-A prowadzą działalność inwestycyjną związaną z informatyką. ComArch Corporate Finance FIZ prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług nie będących przedmiotem podstawowej działalności ComArch S.A. Głównym przedmiotem działalności Bonus Development Sp. z o.o. SK-A jest działalność

INFORMACJA DODATKOWA

związana z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch. iMed24 S.A. prowadzi projekt informatyczny związany z telemedycyną (zarządzanie rekordami medycznymi pacjentów w formie elektronicznej (EHR - Electronic Health Record). iFin24 S.A. prowadzi projekt informatyczny związany z usługami finansowymi. iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center dla odbiorców indywidualnych oraz z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. iComarch24 S.A. świadczy usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch. CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym.

SoftM Polska Sp. z o.o. pozyskuje i realizuje kontrakty dotyczące oprogramowania SoftM na rynku polskim. UAB ComArch jest w trakcie procesu likwidacyjnego. Ograniczana jest działalność spółki ComArch s.r.o.

Spółka SoftM Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania (zwłaszcza klasy ERP) oraz integratorem systemów informatycznych. Pozostałe spółki Grupy SoftM, tj. Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Monachium, Comarch Schilling GmbH z siedzibą w Bremen, Comarch Systemintegration GmbH z siedzibą w Monachium, Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Wiedniu, SoftM France S.A.R.L. z siedzibą w Oberhausbergen oraz Solitas Informatik AG z siedzibą w Buchs prowadzą działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki SoftM Software und Beratung AG.

MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy 2009 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W nocy 2.3.2 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2009 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział ComArch S.A. w kapitale zakładowym
ComArch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
ComArch AG	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Software S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch AG
ComArch R&D S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	70,00 % w posiadaniu ComArch AG
SoftM Software und	jednostka zależna	pełna	80,89 % w posiadaniu

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Beratung AG			ComArch AG
Comarch Solutions GmbH (Monachium)	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
Comarch Schilling GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
Comarch Systemintegration GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
Comarch Solutions GmbH (Wiedeń)	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM France S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
Solitas Informatik AG	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od SoftM Software und Beratung AG
SoftM Polska Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch, Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Panama, Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch, Inc.
ComArch Middle East FZ-LCC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
OOO ComArch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
UAB ComArch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
CA Services S.A.	jednostka zależna	pełna	99,90 %
ComArch Management Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100,00 % ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych
			48,05 % w posiadaniu CCF FIZ,
			12,35 % w posiadaniu ComArch S.A.,
ComArch Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	39,6 % akcji nabytych w celu umorzenia przez ComArch Management Sp. z o.o. SK-A
Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	98,78 % w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	99,12 % w posiadaniu CCF FIZ
iMed24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iFin24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ

INFORMACJA DODATKOWA

iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
MKS Cracovia SSA*	jednostka zależna	pełna	49,15 %

*) Spółka MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od ComArch S.A. na podstawie MSR 27 pkt 13d.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym dane prezentowane w rachunku zysków i strat za 2008 rok zawierają w przypadku spółek Grupy SoftM dane za grudzień 2008 roku.

2.1 Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

2.1.1 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne” opublikowanym w dniu 30 listopada 2006 roku, mającym zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 i później. Standard ten zastąpił MSR 14 „Sprawozdawczość według segmentów działalności”. Segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych, w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie wykorzystania gospodarczego Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch (ten rodzaj działalności wykonywany jest aktualnie w niewielkim zakresie stąd nie został wyodrębniony jako kolejny segment działalności). Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH i rynku polskiego wraz z pozostałymi rynkami. Działalność Grupy nie wykazuje istotnych sezonowych lub cyklicznych trendów.

2.1.2 Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną

INFORMACJA DODATKOWA

o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50 % ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

c) Zasady ujmowania Grupy SoftM w sprawozdaniu skonsolidowanym

Spółka SoftM Software und Beratung AG będąca jednostką dominującą dla spółek Grupy SoftM sporządza samodzielnie skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane spółki SoftM Software und Beratung AG i jej spółek zależnych. ComArch S.A., jednostka dominująca Grupy Comarch, sporządza w sposób bezpośredni skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane spółki ComArch S.A. i wszystkich pozostałych spółek zależnych (z wyjątkiem spółek Grupy SoftM) a następnie sporządzone w powyższy sposób sprawozdanie uzupełnianie jest o łączne skonsolidowane wyniki i dane bilansowe Grupy SoftM.

2.1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu

INFORMACJA DODATKOWA

obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- (i) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- (ii) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dni transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dni transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmują się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

2.1.4 Inwestycje

a) Aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

INFORMACJA DODATKOWA

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd Grupy zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmują się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunku zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmują się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmują w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

INFORMACJA DODATKOWA

2.1.5 Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

- oprogramowanie komputerowe 30 %
- licencje 30 %
- prawa autorskie 30 %
- pozostałe prawa 10 - 20 %

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych.

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA zostało nabyte i jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportowa w tym MKS Cracovia SSA m in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej
- umorzenie podatku od nieruchomości
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste

Wartości niematerialne i prawne nabyte w wyniku przejęcia Grupy SoftM obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: SoftM Semiramis, SoftM SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Powyższe wartości niematerialne i prawne są ujęte w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Oszacowania wartości godziwej dokonano na dzień przejęcia w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne dla poszczególnych linii produktów SoftM bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2009, budżecie Grupy SoftM na rok 2010 oraz prognozach na lata 2011-2014, oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy SoftM metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy.

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

INFORMACJA DODATKOWA

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Spółkę są następujące:

Środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5 % (dla gr. I), 30 % (dla gr. IV) i 20 % (dla gr. VII i VIII). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Spółka stosuje zasadę, że odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Grupa użytkuje na zasadach leasingu samochody oraz sprzęt komputerowy. Ponieważ na mocy zawartych umów nastąpiło zasadniczo przeniesienie całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, ujęte są one w księgach na zasadach leasingu finansowego. Wprowadzone zostały do ksiąg jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenia niespłaconego salda zobowiązań. Część odsetkowa kosztów finansowych obciąża rachunek wyników przez okres trwania leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda. Środki użytkowane na zasadach leasingu podlegają amortyzacji przez krótszy z okresów: okres umowy lub użytkowania.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą prawa wieczystego użytkowania gruntów przez jednostkę dominującą ComArch S.A. Posiada ono określony okres użytkowania i dlatego podlega amortyzacji. Okres amortyzowania ustalono na 85 lat, czyli że amortyzowane jest według stawki 1,2 %.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

INFORMACJA DODATKOWA

2.1.6 Aktywa obrotowe

a) Zapasy, produkty w toku oraz towary

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50 % do 100 % zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży z tym, że jako podstawową stosuje się stawkę 50 %. Jeżeli Spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen zakupu. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen zakupu nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, płynne krótkoterminowe papiery wartościowe oraz inne krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmuje się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmuje się natychmiast.

INFORMACJA DODATKOWA

Grupa prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

e) Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.1.7 Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

- a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,
- b) pozostałe kapitały utworzone:
 - z podziału zysku,
 - z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
 - z wyceny opcji menedżerskiej
- c) zysk niepodzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez Grupę, a nie przeniesionych do pozostałych kapitałów.

2.1.8 Świadczenia pracownicze

a) Świadczenia oparte na akcjach

Grupa prowadzi program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększa koszty. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznaną opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględnia się w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogą być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka dominująca weryfikuje swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosi się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

2.1.9 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

INFORMACJA DODATKOWA

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenieniu zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne oraz roszczenia prawne ujmuje się, jeżeli:

- Grupa posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odprawy pracownicze. Rezerw nie ujmuje się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10 Odroczony podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalone aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

INFORMACJA DODATKOWA

2.2 Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi *customizacji* (dostosowania) oprogramowania,
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownicy jednostek mogą podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji).

Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego.

Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielenie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch.

Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Dotacje

Grupa otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmuje się w sposób systematyczny jako przychód w szczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te

INFORMACJA DODATKOWA

pomniejszając odpowiednie koszty bezpośrednie, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji.

Koszty odsetek płaconych od kredytu inwestycyjnego ujmowane są w kosztach finansowych od momentu przyjęcia do użytkowania środka sfinansowanego kredytem.

2.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

a) ryzyko kredytowe

Grupa analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

b) ryzyko zmiany stóp procentowych

Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz LIBOR. Jednostka dominująca nie dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, jednakże prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli na dzień bilansowy stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2009 r. byłby o 542 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennym na stałym poziomie. Byłoby to głównie skutkiem znaczącego wzrostu przychodów z tytułu odsetek od środków pieniężnych. Analogiczna analiza na dzień 31 grudnia 2008 wskazuje, że jeśli stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2008 r. byłby o 491 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennym na stałym poziomie. Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana została metodą uproszczoną, zakładającą, że wzrost i spadek stóp procentowych zamknie się identyczną kwotą.

c) ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN i USD/PLN. Równocześnie część kosztów Spółki jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach ComArch S.A. dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać hedging naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych).

INFORMACJA DODATKOWA

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawione zostały w nocie 3.9.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko zmiany kursów walut dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EURO i USD wzrósłby/spadłby o 5 % przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2009 roku byłby wyższy/niższy o 2 231 tys. PLN, w tym o 1 527 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w EURO i 704 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w USD. Aktywa i zobowiązania finansowe wyrażone w innych walutach obcych mają niewielki udział w strukturze walutowej aktywów i zobowiązań. Powyższy szacunek wpływu ryzyka walutowego na wynik finansowy obliczony został w oparciu o metodę symetryczną zakładającą, że wzrost i spadek kursów zamknie się identyczną kwotą.

d) ryzyko płynności finansowej

Grupa posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

Informacje o terminach umownej zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiono w nocie 3.9.

2.3.1 Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- a) na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
- b) na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).

Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSR 39, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.3.2 Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywać co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywają się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane niżej.

INFORMACJA DODATKOWA

- a) oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSR 11,

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

- b) oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12,

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez jednostkę dominującą z ulg podatkowych dokonuje się ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez ComArch SA.

- c) oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37.

Na dzień bilansowy Grupa jest powodem i pozwanym w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

- d) oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w nacie 3.4. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

- e) oszacowanie wartości godziwej wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęcia SoftM

Na dzień przejęcia Grupy SoftM dokonano oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę SoftM, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne dla poszczególnych linii produktów SoftM bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2008, budżecie Grupy SoftM na rok 2009 oraz prognozach na lata 2010-2013 oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach.

Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne

INFORMACJA DODATKOWA

składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność 39-tygodniowych bonów skarbowych), wartości współczynnika beta (przyjęto wartość 1,02), danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony kosztu kapitału WACC wynosił 11,9 %.

2.4 Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Uwzględnienie standardów, zmian w standardach rachunkowości oraz interpretacji obowiązujących na dzień 1 stycznia 2009 roku

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2009:

- MSSF 8 „Segmenty operacyjne” – zatwierdzony w UE w dniu 21 listopada 2007 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” - Koszt inwestycji w jednostce zależnej, jednostce współkontrolowanej lub stowarzyszonej, zatwierdzone w UE w dniu 23 stycznia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” - Podniesienie jakości ujawnianych informacji dotyczących instrumentów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 27 listopada 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- MSSF (2008) „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów opublikowane w dniu 22 maja 2008 roku (MSR 1, MSSF 5, MSR 8, MSR 10, MSR 16, MSR 19, MSR 20, MSR 23, MSR 27, MSR 28, MSR 29, MSR 31, MSR 34, MSR 36, MSR 38, MSR 39, MSR 40, MSR 41) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 23 stycznia 2009 roku (większość zmian obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” i MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”- Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz obowiązki związane z likwidacją, zatwierdzone w UE w dniu 21 stycznia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”- Przekwalifikowanie aktywów finansowych, data wejścia w życie i przepisy przejściowe, zatwierdzone w UE w dniu 9 września 2009 (wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2008 roku),
- MSR 1 (znowelizowany) „Prezentacja sprawozdań finansowych”- Zrewidowana prezentacja, zatwierdzony w UE w dniu 17 grudnia 2008 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- MSR 23 (znowelizowany) „Koszty finansowania zewnętrznego” - zatwierdzony w UE w dniu 10 grudnia 2008 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających

INFORMACJA DODATKOWA

się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji”- Warunki nabycia uprawnień oraz anulowania, zatwierdzone w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do KIMSF 9 „Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych” oraz do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” - Wbudowane instrumenty pochodne, zatwierdzone w UE w dniu 30 listopada 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 11 „MSSF 2 – Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych” zatwierdzona w UE w dniu 1 czerwca 2007 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 marca 2008 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 13 „Programy lojalnościowe” - zatwierdzona w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności” - zatwierdzona w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie).

Za wyjątkiem zaktualizowanego MSR 1 przyjęcie powyższych standardów i interpretacji nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Grupy ani w prezentacji sprawozdań finansowych.

Zastosowanie zaktualizowanego MSR 23

Począwszy od 1 stycznia 2009 roku, koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, powinny być kapitalizowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Grupa stosowała tę zasadę już w latach wcześniejszych. W I półroczu 2009 roku Grupa zakończyła budowę kolejnego budynku biurowego i skapitalizowała koszty finansowania zewnętrznego poniesione do momentu przyjęcia go do użytkowania.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 1 (znowelizowany) „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” zatwierdzony w UE w dniu 25 listopada 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- MSSF 3 (znowelizowany) „Połączenia jednostek gospodarczych” zatwierdzony w UE w dniu 3 czerwca 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji”- Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych w grupie kapitałowej zatwierdzone w UE w dniu 23 marca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- MSSF (2009) „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów opublikowane w dniu 16 kwietnia 2009 roku (MSSF 2, MSSF 5, MSSF 8, MSR 1, MSR 7, MSR 17, MSR 18, MSR 36, MSR 38, MSR 39, KIMSF 9, KIMSF 16) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 23 marca

INFORMACJA DODATKOWA

2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” zatwierdzone w UE w dniu 3 czerwca 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” - Spełniające kryteria pozycje zabezpieczane, zatwierdzone w UE w dniu 15 września 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane” zatwierdzona w UE w dniu 25 marca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 30 marca 2009 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 15 „Umowy dotyczące budowy nieruchomości” zatwierdzona w UE w dniu 22 lipca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 16 „Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą”- zatwierdzona w UE w dniu 4 czerwca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 17 „Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom” zatwierdzona w UE w dniu 26 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 18 „Przekazanie aktywów przez klientów” zatwierdzona w UE w dniu 27 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków Grupy, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

- MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 20 kwietnia 2010 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych” – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”- dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” - ograniczone zwolnienie dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy w zakresie ujawnień danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności” - przedpłaty związane z minimalnymi wymogami finansowania (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 19 „Rozliczenie zobowiązań finansowych instrumentami kapitałowymi” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

INFORMACJA DODATKOWA

Według szacunków Grupy, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Grupy, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2008 rok

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2008 rok zostało zatwierdzone 22 czerwca 2009 roku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. W dniu 26 czerwca 2009 roku zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym, 26 czerwca 2009 roku zostało złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało opublikowane w dniu 6 listopada 2009 roku w Monitorze Polskim B nr 2202 pozycja 12261.

3.2 Sprawozdawczość wg segmentów

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie wykorzystania gospodarczego Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch (ten rodzaj działalności wykonywany jest aktualnie w niewielkim zakresie stąd nie został wyodrębniony jako kolejny segment działalności). Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH i rynku polskiego wraz z pozostałymi rynkami.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

3.2.1. Rok 2008

Szczegółowe dane dotyczące segmentów zaprezentowane są poniżej.

Pozycja	Segment IT	Segment Internet	Segment Sport	Eliminacje	Razem
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	887 138	749	14 009	-	901 896
<i>przychody ze sprzedaży, w tym:</i>	687 166	6	13 793	-	700 965
<i>na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT</i>	114 696	-	-	-	114 696
<i>na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość</i>	146 709	-	-	-	146 709
<i>na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi</i>	65 421	-	-	-	65 421
<i>na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities</i>	63 222	-	-	-	63 222
<i>na rzecz klientów z Sektora Publicznego</i>	203 728	-	-	-	203 728
<i>na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw</i>	92 351	-	-	-	92 351
<i>na rzecz pozostałych klientów</i>	1 039	6	13 793	-	14 838
<i>pozostałe przychody operacyjne</i>	2 066	5	216	-	2 287
<i>przychody finansowe</i>	197 906	738	-	-	198 644
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	-	6 976	(6 976)	-
Przychody segmentu ogółem*	887 138	749	20 985	(6 976)	901 896
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	641 728	2 830	12 775	-	657 333
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	-	6 976	(6 976)	-
Koszty segmentu ogółem*	641 728	2 830	19 751	(6 976)	657 333
Podatek bieżący	(7 995)	-	(21)	-	(8 016)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(35 294)	13	(2)	-	(35 283)
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(42)	-	-	-	(42)
Wynik netto	202 079	(2 068)	1 211	-	201 222
<i>w tym:</i>					
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	200 599	(2 068)	595	-	199 126
<i>wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym</i>	1 480	-	616	-	2 096

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

INFORMACJA DODATKOWA

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2008 roku przedstawiają się następująco:

	Segment IT	Segment Internet	Segment Sport	Ogółem
Aktywa	849 973	21 677	43 597	915 247
Zobowiązania	369 843	314	10 916	381 073
Wydatki inwestycyjne	159 398	1 595	3 038	164 031
Amortyzacja	18 777	241	1 040	20 058

3.2.2. Rok 2009

Pozycja	Segment IT		Segment Internet**	Segment Sport	Eliminacje	Razem
	Rynek DACH***	Rynek polski i pozostałe				
Przychody segmentu– sprzedaż klientom zewnętrznym	223 782	505 712	1 156	11 551	-	742 201
<i>w tym:</i>						
<i>przychody ze sprzedaży:</i>	219 387	498 903	499	10 614	-	729 403
<i>na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT</i>	37 039	111 170	-	-	-	148 209
<i>na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość</i>	561	116 574	-	-	-	117 135
<i>na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi</i>	10 302	49 920	-	-	-	60 222
<i>na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities</i>	1 799	104 538	-	-	-	106 337
<i>na rzecz klientów z Sektora Publicznego</i>	-	59 307	-	-	-	59 307
<i>na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw</i>	169 682	55 785	-	-	-	225 467
<i>na rzecz pozostałych klientów</i>	4	1 609	499	10 614	-	12 726
<i>pozostałe przychody operacyjne</i>	4 395	2 882	22	937	-	8 236
<i>przychody finansowe</i>	-	3 927	635	-	-	4 562
Przychody segmentu– sprzedaż pozostałym segmentom	3 020	-	1 163	7 712	(11 895)	-
Przychody segmentu ogółem*	226 802	505 712	2 319	19 263	(11 895)	742 201
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	264 200	435 968	7 216	15 882	-	723 266
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	3 020	-	1 163	7 712	(11 895)	-
Koszty segmentu ogółem*	267 220	435 968	8 379	23 594	(11 895)	723 266
Podatek bieżący	(40)	(4 651)	-	-	-	(4 691)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	12 429	202	(70)	99	-	12 660

INFORMACJA DODATKOWA

Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	-	(470)	-	-	-	(470)
Wynik netto	(28 029)	64 825	(6 130)	(4 232)	-	26 434
<i>w tym:</i>						
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	(24 184)	64 700	(6 130)	(2 080)	-	32 306
<i>wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym</i>	(3 845)	125	-	(2 152)	-	(5 872)

*) Pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

**) Działalność w tym zakresie została wyodrębniona w czwartym kwartale 2008 roku ze względu na istotne zwiększenie jej rozmiaru w tym okresie.

***) Działalność w tym zakresie została wyodrębniona w pierwszym kwartale 2009 roku ze względu na istotne zwiększenie jej rozmiaru w tym okresie.

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2009 przedstawiają się następująco:

	Segment IT		Segment Internet	Segment Sport	Ogółem
	DACH	Pozostałe			
Aktywa	120 173	718 826	14 852	42 255	896 106
Zobowiązania	57 771	272 077	467	10 475	340 790
Wydatki inwestycyjne	40 921	33 338	464	1 863	76 586
Amortyzacja	18 759	21 049	622	1 415	41 845

Ze względu na geograficzny podział działalności, biorąc pod uwagę lokalizację aktywów, Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Europa, Ameryka, Pozostałe kraje. Segment „Sport” prowadzi działalność wyłącznie na terenie Polski.

Ze względu na to, że jedynie segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży – według lokalizacji rynków

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Kraj /Polska/	410 523	553 421
Rejon DACH	204 312	57 302
Europa - pozostałe	97 322	69 568
Ameryka	12 211	15 462
Pozostałe kraje	5 037	5 212
RAZEM	729 403	700 965

Powyższa tabela prezentuje geograficzną strukturę przychodów ze sprzedaży wg lokalizacji siedziby kontrahentów Grupy Comarch.

INFORMACJA DODATKOWA

Suma aktywów – według lokalizacji działalności

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Kraj /Polska/	751 912	680 982
Rejon DACH	120 173	163 365
Europa - pozostałe	5 688	52 484
Ameryka	10 236	7 982
Pozostałe kraje	8 097	10 434
RAZEM	896 106	915 247

Wydatki inwestycyjne – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Kraj /Polska/	33 534	112 760
Rejon DACH	40 921	50 701
Europa - pozostałe	509	445
Ameryka	1 600	124
Pozostałe kraje	22	1
RAZEM	76 586	164 031

3.3 Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu i urządzenia	Meble, wyposażenie i sprzęt	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2008 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	155 275	88 330	5 956	249 561
Umorzenie	(13 040)	(50 032)	(3 856)	(66 928)
Wartość księgową netto	142 235	38 298	2 100	182 633
Rok obrotowy 2008				
Wartość księgową netto na początek roku	142 235	38 298	2 100	182 633
Wartość godziwa netto na dzień przejęcia SoftM	-	2 381	1 251	3 632
Zwiększenia	80 185	10 292	685	91 162
Zmniejszenia	(2 858)	(934)	(32)	(3 824)
Amortyzacja	(3 036)	(12 590)	(840)	(16 466)
Wartość księgową netto na koniec roku	216 526	37 447	3 164	257 137
Stan na 31 grudnia 2008 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	232 602	97 688	6 609	336 899
Koszt lub wartość z wyceny (brutto), przejęcie SoftM	-	17 653	6 793	24 446
Umorzenie	(16 076)	(62 600)	(4 689)	(83 365)
Umorzenie, przejęcie SoftM	-	(15 294)	(5 549)	(20 843)
Wartość księgową netto	216 526	37 447	3 164	257 137
Rok obrotowy 2009				
Wartość księgową netto na początek roku	216 526	37 447	3 164	257 137
Zwiększenia	8 376	27 577	3 753	39 706
Zmniejszenia	(14 598)	(2 017)	(1 189)	(17 804)
Amortyzacja	(4 837)	(16 277)	(1 619)	(22 733)
Wartość księgową netto na koniec roku	205 467	46 730	4 109	256 306
Stan na 31 grudnia 2009 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	226 380	140 901	15 966	383 247
Umorzenie	(20 913)	(94 171)	(11 857)	(126 941)
Wartość księgową netto	205 467	46 730	4 109	256 306

INFORMACJA DODATKOWA

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Własnością Grupy jest pięć budynków biurowych położonych w Krakowie, w tym cztery w specjalnej strefie ekonomicznej o powierzchni całkowitej 31 343 m. kw., budynek biurowy położony w Warszawie o powierzchni całkowitej 1 620 m. kw. oraz budynki biurowe w Łodzi. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,8 ha. Wykazane na dzień 31 grudnia 2008 roku nakłady inwestycyjne związane z budową budynku biurowego w SSE zostały w I kwartale 2009 roku rozliczone. Budowa tego budynku została zakończona w lutym 2009 roku i został on przekazany do użytkowania w marcu 2009 roku. Wartość nakładów związanych z oddaniem do użytkowania budynku biurowego w SSE wyniosła 68 067 tys. zł. Środki trwałe w budowie na dzień 31 grudnia 2009 roku obejmują głównie nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę, nabycie sprzętu jeszcze nie przyjętego do użytkowania oraz nakłady związane z rozpoczętymi inwestycjami. Spółka rozpoczęła w listopadzie 2009 roku budowę kolejnego budynku biurowego SSE5. Szacowana wartość inwestycji wynosi 24,5 mln zł. Planowany termin realizacji inwestycji to 30 kwietnia 2011 r.

Kredyty bankowe zabezpieczone są na gruntach i budynkach do kwoty 127 447 tys. zł (hipoteki zwykle i kaucyjne na rzecz Fortis Banku Polska S.A., Kredyt Banku S.A. i Banku Pekao S.A.). Wartość bilansowa środków trwałych, na których ustanowiono zabezpieczenie zobowiązań finansowych wynosi 108 791 tys. zł.

	2009	2008
Kwota odsetek od kredytów skapitalizowanych w nakładach na aktywa trwałe	692	2 467

W wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych ujęte są nakłady na aktywa trwałe w toku budowy:

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Budynki	2 868	66 876
Urządzenia	12	58

Odpisy amortyzacyjne zostały ujęte w rachunku zysków i strat powiększając koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w kwocie 37 461 tys. zł (13 066 tys. zł w 2008 r.), koszty sprzedaży 1 957 tys. zł (1 416 tys. zł w 2008 r.), koszty ogólnego Zarządu 2 163 tys. zł (1 715 tys. zł w 2008 r.) oraz koszty działalności socjalnej w kwocie 264 tys. zł (269 tys. zł w 2008 roku).

Aktywa w leasingu finansowym

Grupa posiada samochody oraz routery użytkowane na zasadzie leasingu finansowego. Na dzień 31 grudnia 2009 roku zakończyły się umowy dotyczące sprzętu w leasingu finansowym. Umowy były zawarte na okres do lat trzech. Na dzień 31 grudnia 2009 r. Grupa nie posiada zobowiązań z tytułu leasingu.

W księgach roku 2009 ujęta jest kwota amortyzacji w wysokości 106 tys. zł i odsetek ujętych w kosztach finansowych w wysokości 4 tys. zł. Kwota opłat leasingowych netto za 2009 rok (kapitał netto + odsetki) wynosi 115 tys. zł, w tym:

Kapitał netto	111 tys. zł
Kwota odsetek	4 tys. zł

Grupa nie posiada należnych do zapłaty opłat leasingowych.

Odsetki	0 tys. zł
Kapitał netto	0 tys. zł

INFORMACJA DODATKOWA

3.4 Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
ComArch Kraków	99	99
CDN ComArch	1 227	1 227
ComArch AG	1 900	1 900
ComArch, Inc.	58	58
SoftM Software und Beratung AG	39 413	23 044
Razem	42 697	26 328

3.4.1 Przejęte jednostki zależne

	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów (%)	Koszt przejęcia PLN'000
2008				
SoftM Software und Beratung AG	informatyka	2008-11-18	50,15%	44 685
2009				
SoftM Software und Beratung AG	informatyka	2009-02-09	30,74%	31 901
			80,89 %	76 586

3.4.2 Analiza nabytych aktywów i zobowiązań

SoftM Software und Beratung AG			
Wartość nabytych aktywów netto	Wartość księgową PLN'000	Korekta wartości godziwej PLN'000	Wartość godziwa w chwili przejęcia PLN'000
Aktywa obrotowe:			
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	19 336	-	19 336
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28 610	-	28 610
Zapasy	2 100	-	2 100
	50 046	-	50 046
Aktywa trwałe:			
Prace badawczo-rozwojowe w toku	24 599	(11 655)	12 944
Wartości niematerialne i prawne	14 295	30 760	45 055
Rzeczowe aktywa trwałe	3 362	-	3 362
Wartość firmy	39 939	(39 939)	-
Inwestycje długoterminowe	317	-	317
	82 512	(20 834)	61 678
Zobowiązania bieżące:			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	46 238	-	46 238
	46 238	-	46 238
Zobowiązania długoterminowe:			
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	9 957	6 087	16 044
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	6 035	-	6 035
	15 992	6 087	22 079

INFORMACJA DODATKOWA

Wartość aktywów netto	70 328	(26 921)	43 407
Kapitał mniejszościowy	-	-	212
Wartość aktywów netto przypadająca na akcjonariuszy	-	-	43 195
W tym wartość aktywów netto przypadająca na Grupę Comarch	-	-	37 173
Koszt przejęcia	-	-	76 586
Goodwill	-	-	39 413

Korekta wartości godziwej prac badawczo-rozwojowych w toku w wysokości -11 655 tys. zł obejmuje jednorazową amortyzację nakładów na wytworzenie oprogramowania SharkNex. W opinii zarządu Grupy Comarch wartość nakładów poniesionych na wytworzenie tego oprogramowania nie znajduje pokrycia w możliwych do oszacowania przyszłych przychodach z jego sprzedaży.

Korekta wartości godziwej wartości niematerialnych w wysokości 30 760 tys. zł obejmuje nadwyżkę wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę SoftM (prawa autorskie do oprogramowania) nad ich wartością bilansową na dzień dokonania przejęcia.

Korekta wartości godziwej wartości firmy w wysokości -39 939 tys. zł stanowi eliminację z bilansu przejmowanej jednostki wartości goodwill, wynikającej z wcześniej dokonywanych przejęć.

3.4.3 Wartość godziwa

W I kwartale roku 2009 Grupa nabyła 30,74 % akcji spółki SoftM Software und Beratung AG w wyniku czego na dzień bilansowy posiada łącznie 80,89 % akcji. W konsekwencji powyższego nabycia wartość firmy uległa zwiększeniu o 16 369 tys. zł i wynosi na dzień bilansowy 39 413 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę SoftM. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejęciem kontroli nad Grupą SoftM jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i przyłączenia wysokokwalifikowanych pracowników Grupy SoftM. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami Grupy SoftM. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości. Na dzień przejęcia dokonano oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę SoftM, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Oszacowana wartość godziwa oprogramowania będącego własnością Grupy SoftM wynosiła na dzień przejęcia 15 017 tys. EURO.

Wartość firmy wynikająca z przejęcia Grupy SoftM została alokowana do odrębnego ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2009 roku test na utratę wartości firmy nie wykazał wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą, oszacowaną przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością SoftM bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2009, budżecie Grupy SoftM na rok 2010 oraz prognozach na lata 2011-2014 oraz na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność 39-tygodniowych bonów skarbowych), wartości współczynnika beta (przyjęto wartość 1,79), danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony kosztu kapitału WACC wyniósł 11,99 %.

Grupa traktuje segment IT obejmujący spółki Grupy Comarch przed przejęciem Grupy SoftM jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje powstałej

INFORMACJA DODATKOWA

wartości firmy w kwocie 3 284 tys. zł do poszczególnych spółek Grupy. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2009 roku test na utratę wartości firmy nie wykazał wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą. Zarząd jednostki dominującej dokonał oszacowania wartości godziwej ośrodka poprzez analizę średniego wskaźnika P/E dla spółek sektora IT notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i na tej podstawie ocenił szacunkową wartość rynkową segmentu IT w Grupie Comarch na dzień 31 grudnia 2009 r. Powyższe analizy nie wykazały, aby nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy.

3.5 Pozostałe wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania	Koncesje, licencje i oprogramowanie	Inne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2008 r.					
Koszt (brutto)	2 057	31 650	13 969	2 061	49 737
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 057)	-	(10 584)	(1 537)	(14 178)
Wartość księgowa netto	-	31 650	3 385	524	35 559
Rok obrotowy 2008					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	31 650	3 385	524	35 559
Wartość godziwa netto na dzień przejęcia SoftM	-	-	62 238	-	62 238
Zwiększenia	-	-	2 932	2 487	5 419
Zmniejszenia	-	-	(917)	(19)	(936)
Amortyzacja	-	-	(2 951)	(663)	(3 614)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2008 r.	-	31 650	64 687	2 329	98 666
Stan na 31 grudnia 2008 r.					
Koszt (brutto)	2 057	31 650	15 984	4 529	54 220
Koszt (brutto), przejęcie SOFTM	-	-	62 238	-	62 238
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 057)	-	(12 543)	(2 200)	(16 800)
Umorzenie, SOFTM	-	-	(992)	-	(992)
Wartość księgowa netto	-	31 650	64 687	2 329	98 666
Rok obrotowy 2009					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	31 650	64 687	2 329	98 666
Zwiększenia	-	-	3 673	1 437	5 110
Zmniejszenia	-	-	-	(8)	(8)
Amortyzacja	-	-	(17 961)	(1 151)	(19 112)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2009 r.	-	31 650	50 399	2 607	84 656
Stan na 31 grudnia 2009 r.					
Koszt (brutto)	2 057	31 650	81 895	5 958	121 560
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 057)	-	(31 496)	(3 351)	(36 904)
Wartość księgowa netto	-	31 650	50 399	2 607	84 656

I. Inne wartości niematerialne obejmują aktywowane koszty związane ze znakiem towarowym MKS Cracovia SSA w kwocie 36 tys. zł, karty zawodników w kwocie 2 675 tys. zł. Pozostałe wartości niematerialne i prawne wynoszą 2 711 tys. zł. Wszystkie pozostałe pozycje wartości

INFORMACJA DODATKOWA

niematerialnych zostały nabyte.

Z ogólnej kwoty amortyzacji ujętej w rachunku zysków i strat kwota 19 209 tys. zł jest ujęta w koszcie wytworzenia, pozostała część wykazana jest w kosztach ogólnego zarządu: 115 tys. zł i w kosztach sprzedaży: 86 tys. zł.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. zł jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela Klubu czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej
- umorzenie podatku od nieruchomości
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste

II. Test na utratę wartości prawa wieczystego użytkowania gruntu na 31 grudnia 2009 r.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. dokonano analizy zmian cen nieruchomości w Krakowie w 2009 r. W oparciu o raport opublikowany przez firmę doradczą Colliers International (www.colliers.com) oraz raport firmy doradczej Expander (www.expander.pl), a także artykuły portali branżowych stwierdzono, iż pomimo mającego miejsce w 2009 roku kilkuprocentowego spadku cen nieruchomości gruntowych w Krakowie, nie nastąpiła utrata wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów posiadanych przez Comarch.

III. Wartości niematerialne i prawne nabyte w wyniku przejęcia Grupy SoftM obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: SoftM Semiramis, SoftM SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Powyższe wartości niematerialne i prawne są ujęte w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Oszacowania wartości godziwej dokonano na dzień przejęcia w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF.

Oszacowana wartość poszczególnych rodzajów oprogramowania wynosi:

	Wartość godziwa na dzień przejęcia	Wartość godziwa na 31 grudnia 2009 r.	Wartość księgową na 31 grudnia 2009 r.
Semiramis	41 965	45 764	33 384
Suite ERP	3 731	3 025	2 939
SharkNex	202	-	159
Suite Financials	965	873	761
Schilling	1 768	2 115	1 393
DKS	1 183	1 003	932
Infostore	12 423	10 108	9 785
Razem	62 237	62 888	49 353

Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialne i prawne nabytych w wyniku przejęcia Grupy SoftM metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy. Przeprowadzone na dzień 31 grudnia 2009 r. testy na utratę wartości wykazały, że wartość godziwa wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęcia SoftM jest istotnie wyższa od ich wartości bilansowej i nie wystąpiła trwała utrata ich wartości.

INFORMACJA DODATKOWA

3.6 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Stan na początek roku	8 350	8 458
zmiany z tytułu:		
- umorzenie prawa wieczystego użytkowania	(94)	(94)
- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	(167)	(14)
Stan na koniec roku	8 089	8 350
W tym:		
- prawo wieczystego użytkowania gruntów	7 756	7 850
- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	333	500

3.7 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2008 r.	-
Objęcie udziałów	1 294
Udział w wyniku za 2008 rok	(42)
Stan na 31 grudnia 2008 r.	1 252
Stan na 1 stycznia 2009 r.	1 252
Udział w wyniku za 2009 rok	(805)
Stan na 31 grudnia 2009 r.	447

	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Posiadane udziały w kapitale (%)
Stan na 31 grudnia 2008 r.				
d.velop (Schweiz) AG	Szwajcaria	718	1 225	49,00
KEK Anwendungssysteme GmbH	Niemcy	1 551	1 381	30,00
SolInteractive Sp. z o.o.	Polska	4 730	1 392	30,72
Stan na 31 grudnia 2009 r.				
d.velop (Schweiz) AG	Szwajcaria	-	-	-
KEK Anwendungssysteme GmbH	Niemcy	1 446	1 446	30,00
SolInteractive Sp. z o.o.	Polska	2 497	1 642	30,72
	Kraj rejestracji	Przychody	Zysk (strata)	Posiadane udziały w kapitale (%)
12 miesięcy 2008				
d.velop (Schweiz) AG*	Szwajcaria	534	3	49,00
KEK Anwendungssysteme GmbH	Niemcy	514	28	30,00
SolInteractive Sp. z o.o.**	Polska	246	(618)	30,72
12 miesięcy 2009				
d.velop (Schweiz) AG	Szwajcaria	-	-	
KEK Anwendungssysteme GmbH	Niemcy	4 275	(137)	30,00
SolInteractive Sp. z o.o.	Polska	2 101	(2 482)	30,72

INFORMACJA DODATKOWA

*) Dane obejmują miesiąc grudzień 2008 roku, czyli okres od momentu objęcia przez jednostkę dominującą kontroli nad spółką SoftM Software und Beratung AG, dla której podmioty d.velop (Schweiz) AG i KEK Anwendungssysteme GmbH były spółkami stowarzyszonymi.

**) Dane obejmują okres czwartego kwartału 2008, czyli okres od momentu objęcia udziałów w SolInteractive Sp. z o.o. (dawniej Sodigital Sp. z o.o.) przez CCF FIZ.

W związku z nabyciem we wrześniu 2008 roku przez CCF FIZ 2 000 udziałów spółki SolInteractive Sp. z o.o. spółka ta stała się jednostką stowarzyszoną Grupy Comarch. CCF FIZ posiada 30,72 % udziałów w spółce SolInteractive Sp. z o.o., której kapitał zakładowy wynosi 651 tys. PLN.

W związku z nabyciem w listopadzie 2008 i lutym 2009 roku przez ComArch Software AG (obecnie ComArch AG) łącznie 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG jednostkami stowarzyszonymi Grupy Comarch stały się spółki d.velop (Schweiz) AG i KEK Anwendungssysteme GmbH. W trzecim kwartale 2009 roku spółka SoftM Software und Beratung AG sprzedała całość posiadanych udziałów w spółce d.velop (Schweiz) AG. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku SoftM Software und Beratung AG posiadała 30,0 % udziałów w spółce KEK Anwendungssysteme GmbH, której kapitał zakładowy wynosił 55 tys. EURO. W I kwartale 2010 roku SoftM Software und Beratung AG sprzedała całość posiadanych udziałów w spółce KEK Anwendungssysteme GmbH.

3.8 Zapasy

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Materiały i surowce	804	1 093
Produkcja w toku	30 478	18 309
Towary	1 160	10 122
Zaliczki na towary	566	27
	33 008	29 551

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” w rachunku zysków i strat wyniósł 377 365 tys. zł (12 miesięcy 2009), 450 784 tys. zł (12 miesięcy 2008).

W roku 2009 Grupa odwróciła dokonany w 2007 i 2008 roku odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 285 tys. zł. Kwotę odwrócenia ujęto jako zmniejszenie kosztów operacyjnych, m.in. rozwiązano odpis na towary, które sprzedano oraz przyjęto na środki trwałe. Część z towarów zaklasyfikowano do trwale uszkodzonych, czyli niezdatnych do dalszej odsprzedaży.

Grupa w okresie czterech kwartałów 2009 roku utworzyła odpis aktualizujący wartość towarów i materiałów w kwocie 13 tys. zł.

Na posiadanych przez Grupę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na bazie dotychczas utrzymującej się tendencji w zakresie rozliczania produkcji w toku Grupa szacuje, że do rozliczenia po upływie 12 miesięcy od dnia bilansowego pozostanie kwota ok. 10,1 mln zł. Pozostałe zapasy zostaną rozliczone w całości w okresie do 12 miesięcy.

INFORMACJA DODATKOWA

3.9 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (wg MSR 39) przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2009 r.
Aktywa finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Inwestycje utrzymywane do zapadalności	-	-
Należności własne (w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty)	427 721	465 719
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10 291	129
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Zobowiązania finansowe	270 673	298 462
Umowy gwarancji finansowych	-	-

W ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Należności własne		
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.12)	78	568
Należności od jednostek powiązanych - długoterminowe	-	1 100
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.12)	221 823	244 077
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 745	641
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	204 075	219 333
Razem	427 721	465 719
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	95 722	121 194
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.17)	280	513
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.17)	174 671	176 658
Pochodne instrumenty finansowe (nota 3.11)	-	97
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.17)	-	-
Razem	270 673	298 462

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Struktura walutowa zobowiązań i aktywów finansowych przedstawia się następująco:

	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Waluta - PLN	317 128	342 804	204 177	202 764
Waluta - EURO	95 430	97 629	64 895	90 740
Waluta - USD	15 216	8 510	1 131	4 123
Waluta - GBP	277	28	363	-
Waluta - UAH	1 310	2 179	52	90
Waluta - AED	7 966	10 402	23	21
Waluta - SKK	0	96	0	7
Waluta - RUB	479	2 442	4	437
Waluta - LTL	66	1 182	4	73
Waluta - CHF	27	62	0	-
Waluty - inne	113	514	24	207
Razem	438 012	465 848	270 673	298 462

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2008 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	568	-	-	-	568
Należności od jednostek powiązanych- długoterminowe	-	1 100	-	-	1 100
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	242 178	-	-	-	242 178
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	-	2 540	-	-	2 540
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	219 333	-	-	-	219 333
Razem	462 079	3 640	-	-	465 719

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2009 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	78	-	-	-	78
Należności od jednostek powiązanych- długoterminowe	-	-	-	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	194 770	25 155	1 898	-	221 823
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 745	-	-	-	1 745
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	204 075	-	-	-	204 075
Razem	400 668	25 155	1 898	-	427 721

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2009
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2008 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	26 794	11 819	34 911	47 670	121 194
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	513	-	-	-	513
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	174 772	1 886	-	-	176 658
Pochodne instrumenty finansowe	97	-	-	-	97
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-
Razem	202 176	13 705	34 911	47 670	298 462

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2009 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	12 899	6 657	35 073	41 093	95 722
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	280	-	-	-	280
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	174 671	-	-	-	174 671
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-
Razem	187 850	6 657	35 073	41 093	270 673

Grupa stosuje następujące metody wyceny poszczególnych klas instrumentów finansowych:

Należności własne

Metoda wyceny

Należności od jednostek powiązanych (nota 3.12)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.12)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	według wartości godziwej

Zobowiązania finansowe

Metoda wyceny

Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.17)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.17)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.17)	według skorygowanej ceny nabycia

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała przekwalifikowań składników aktywów finansowych na wyceniany wg kosztu, skorygowanego kosztu nabycia lub wartości godziwej. Grupa nie ustanawiała zabezpieczeń na posiadanych aktywach finansowych.

INFORMACJA DODATKOWA

3.10 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Stan na początek roku	129	-
zwiększenia	10 238	27 511
zbycie	(76)	(27 382)
Stan na koniec roku	10 291	129

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W dniu 31 grudnia 2009 r. na aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składały się posiadane przez spółkę Comarch Management Sp. z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych KBC GAMMA SFIO oraz posiadane przez spółkę SoftM Software und Beratung AG papiery wartościowe (akcje notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych we Frankfurcie).

Spółka Comarch Management Sp. z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna nabyła jednostki uczestnictwa funduszu KBC GAMMA SFIO jako lokatę wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym. Aktywa te są wyceniane wg wartości godziwej, ustalonej w oparciu o dzienną wycenę aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, dokonywaną przez KBC GAMMA SFIO a wartość z wyceny jest odnoszona na wynik roku bieżącego. Cena nabycia jednostek uczestnictwa funduszu KBC GAMMA SFIO wynosiła 10 000 tys. zł, wycena wg wartości godziwej na 31 grudnia 2009 r. wynosiła 10 139 tys. zł.

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółka Comarch Management Sp. z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna zamierza zbyć posiadane aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ciągu 6 miesięcy od dnia bilansowego; spółka SoftM Software und Beratung AG nie planuje zbycia będących w jej posiadaniu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

3.11 Pochodne instrumenty finansowe

	31 grudnia 2009 r.		31 grudnia 2008 r.	
	Aktywa Zobowiązania		Aktywa Zobowiązania	
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	398	-	-	97
	398	-	-	97
<i>Część krótkoterminowa</i>	398	-	-	97

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 31 grudnia 2009 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosła 2 385 tys. EURO oraz 1 479 tys. USD.

Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 2 700 tys. EURO oraz 800 tys. USD.

INFORMACJA DODATKOWA

3.12 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Należności handlowe	222 186	236 621
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(17 687)	(15 467)
Należności handlowe netto	204 499	221 154
Należności pozostałe	9 308	15 064
Rozliczenia międzyokresowe czynne	6 770	5 794
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	1 234	2 065
Pożyczki	12	-
Należności od podmiotów powiązanych	78	568
RAZEM	221 901	244 645
<i>Część krótkoterminowa</i>	221 901	244 645

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 7 369 tys. zł (12 miesięcy 2009), 8 143 tys. zł (12 miesięcy 2008). Odpis ten ujęto w „pozostałych kosztach operacyjnych” w rachunku zysków i strat.

3.13 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Środki pieniężne w kasie i w banku	129 170	177 419
Krótkoterminowe depozyty bankowe	74 667	41 914
Środki pieniężne ogółem	203 837	217 409
Należne odsetki od depozytów bankowych	238	1 924
Razem środki pieniężne i ekwiwalenty	204 075	219 333

Efektywna stopa procentowa krótkoterminowych depozytów bankowych wyniosła w 2009 roku dla złotego 3,54 %, dla euro 0,57 % oraz dla dolara 0,53 %. Przeciętny termin wymagalności tych depozytów wynosił 3,5 dnia.

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, w skład środków pieniężnych wchodzi środki pieniężne w kasie, depozyty oraz ich ekwiwalenty. Kredyt w rachunku bieżącym jest ujmowany w działalności finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. Grupa posiadała środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 164 tys. zł. Są to depozyty kaucyjne złożone przez zagraniczne spółki zależne Grupy Comarch w związku z zawartymi umowami najmu.

3.14 Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Aktywa trwale przeznaczone do zbycia	2 865	2 865

Na dzień 31 grudnia 2009 r. jako aktywo trwale przeznaczone do zbycia wykazano wartość budynku biurowego należącego do ComArch S.A., zlokalizowanego w Warszawie, który był ujęty w środkach trwałych. Zgodnie z decyzją Zarządu budynek postanowiono sprzedać, rozpoczęto też działania w celu znalezienia nabywcy. W ocenie Zarządu jednostki dominującej budynek powinien znaleźć nabywcę w okresie do jednego roku od dnia bilansowego.

INFORMACJA DODATKOWA

3.15 Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2008 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Stan na 31 grudnia 2008 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Stan na 31 grudnia 2009 r.	7 960 596*	7 960 596	-	7 960 596

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy ComArch S.A. składa się:

- 1) 874 200 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 65 800 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie ComArch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

*) W dniu 8 kwietnia 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował o zarejestrowaniu w dniu 31 marca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieście w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki ComArch S.A. do wysokości 8 051 637,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 051 637 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 045 237 głosów na WZA Spółki. Więcej szczegółów znajduje się w pkt 3.15.4.

INFORMACJA DODATKOWA

3.15.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A. według stanu na dzień sporządzenia raportu

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji ComArch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji ComArch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %);
- Wg wiedzy Spółki na dzień przekazania raportu klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A. byli posiadaczami 2 756 060 sztuk akcji (34,23 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 2 756 060 głosów na WZA, co stanowiło 18,32 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które na dzień sporządzenia raportu, wg wiedzy Spółki, posiadały 1 800 179 sztuki akcji (22,36 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 1 800 179 głosów na WZA (11,97 % ogólnej liczbie głosów na WZA).

3.15.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w 2009 roku

1) Konwersja, dopuszczenie do obrotu giełdowego, wprowadzenie do obrotu giełdowego i asymilacja 9 400 akcji serii A

W związku z wnioskiem jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Zarządu ComArch S.A. podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku z dniem 05 stycznia 2009 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A

- przed zmianą - akcje imienne uprzywilejowane, stosunek głosów na WZA Spółki 1:5,
- po zmianie - akcje zwykłe na okaziciela, stosunek głosów 1:1

Ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany: 14 954 196
Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 12/2009 z dnia 8 stycznia 2009 r., stwierdził, że do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 9 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A spółki ComArch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem „PLCOMAR00061”.

Na podstawie §38 ust. 1 i ust. 3 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 16 stycznia 2009 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki ComArch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 16 stycznia 2009 r. asymilacji tych akcji z akcjami spółki będącymi w obrocie giełdowym. Dnia 13 stycznia 2009 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. poinformował, że postanowił dokonać z dniem 16 stycznia 2009 roku asymilacji 9 400 akcji spółki ComArch S.A. oznaczonych kodem PLCOMAR00061 z 6 202 796 akcjami spółki ComArch S.A. oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymały kod PLCOMAR00012. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących 1/2009, 3/2009 oraz 4/2009.

2) Zwiększenie udziału BZ WBK TFI S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA spółki ComArch S.A.

W dniu 29 kwietnia 2009 roku BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 23 kwietnia 2009 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A. o więcej niż 2 %.

INFORMACJA DODATKOWA

W dniu 23 kwietnia 2009 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 800 179 akcji, co stanowi 22,61 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 800 179 głosów, co stanowi 12,04 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 9/2009.

3) Zwiększenie udziału BZ WBK AIB Asset Management S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA ComArch S.A.

W dniu 15 maja 2009 r. BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku nabycia akcji w dniu 11 maja 2009 roku, klienci Spółki stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A. o co najmniej 2 %.

W dniu 11 maja 2009 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 2 756 060 akcji, co stanowi 34,62 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 756 060 głosów, co stanowi 18,43 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 11/2009.

3.15.3. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki ComArch S.A. na lata 2008-2010

W dniu 28 czerwca 2007 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. podjęło uchwałę nr 40 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2008-2010. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2009 roku, w 2010 roku i w 2011 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2008 roku a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilością akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2008 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2007 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku,
- dla 2009 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku,
- dla 2010 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2010 roku.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustala w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane są niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosi maksymalnie 3 % (trzy procent) wzrostu kapitalizacji Spółki. Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów

INFORMACJA DODATKOWA

jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Realizacja programu dla 2008 roku

W dniu 10 grudnia 2007 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 3/12/2007 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2007 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2008. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2008 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,74 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 34,45 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wyniosła 5 943 tys. zł i została rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2008.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2008 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2007 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2009 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Realizacja programu dla 2009 roku

W dniu 8 grudnia 2008 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 1/12/2008 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2008 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2009. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2009 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji na rok 2009. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,792 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 38,62 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wyniosła 2 980 tys. zł i została rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2009.

W dniu 15 lutego 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował, że działając na podstawie art. 431 § 1 i art. 432 Kodeksu spółek handlowych w związku z art. 446 Kodeksu spółek handlowych oraz art. 9 ust. 3 Statutu Spółki oraz w wykonaniu Uchwały Nr 40 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A. z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników oraz na podstawie uchwały nr 1/01/2010 Rady Nadzorczej w sprawie realizacji przesłanek programu opcyjnego serii J2 za 2009 rok podjął uchwałę nr 1 z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. Akcje zostaną przyznane osobom uprawnionym zgodnie z założeniami programu opcji menadżerskich dla kluczowych

INFORMACJA DODATKOWA

pracowników uchwalonego Uchwałą Nr 40 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A. z dnia 28 czerwca 2007 r.

W dniach 17-26 lutego 2010 r. została przeprowadzona subskrypcja 91 041 akcji serii J2 (raport bieżący nr 4/2010 z dnia 9 marca 2010 r.), w wyniku której akcje przydzielono członkom zarządu ComArch S.A.:

Imię i nazwisko	Liczba akcji	Wartość akcji wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.
Janusz Filipiak	54 627	5 189 565 zł
Piotr Piątosza	6 069	576 555 zł
Paweł Prokop	6 069	576 555 zł
Piotr Reichert	6 069	576 555 zł
Zbigniew Rymarczyk	6 069	576 555 zł
Konrad Tarański	6 069	576 555 zł
Marcin Warwas	6 069	576 555 zł
Razem	91 041	8 648 895 zł

W dniu 8 kwietnia 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował o zarejestrowaniu w dniu 31 marca 2010 r. przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki ComArch S.A. do wysokości 8 051 637,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 051 637 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 045 237 głosów na WZA Spółki.

Realizacja programu dla 2010 roku

W dniu 7 grudnia 2009 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 1/12/2009 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2009 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2010. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2010 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji na rok 2010. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 4,223 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 35,46 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wynosi 2 642 tys. zł i zostanie rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2010.

3.15.4. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

1) Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału

W dniu 15 lutego 2010 roku Zarząd ComArch S.A. poinformował, że podjął uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 2/2010.

2) Zakończenie subskrypcji akcji serii J2

W związku z zakończeniem subskrypcji akcji serii J2 Zarząd ComArch S.A. poinformował dnia 9 marca 2010 r. o wynikach subskrypcji:

- 1) data rozpoczęcia/zakończenia subskrypcji akcji serii J2: 17 lutego 2010/26 lutego 2010

INFORMACJA DODATKOWA

roku;

- 2) data przydziału akcji serii J2: 5 marca 2010;
 - 3) liczba papierów wartościowych objętych subskrypcją: 91 041;
 - 4) stopa redukcji w poszczególnych transzach w przypadku, gdy choć w jednej transzy liczba przydzielonych akcji serii J2 była mniejsza od liczby akcji serii J2, na które złożono zapisy: -;
 - 5) liczba akcji serii J2, na które złożono zapisy w ramach subskrypcji: 91 041;
 - 6) liczba akcji serii J2, które zostały przydzielone w ramach przeprowadzonej subskrypcji: 91 041;
 - 7) cena po jakiej akcje serii J2 były nabywane (obejmowane): 1,00 zł (słownie: jeden złoty) każda;
 - 8) liczba osób, które złożyły zapisy na akcje serii J2: 7;
 - 9) liczba osób, którym przydzielono akcje serii J2 w ramach subskrypcji: 7;
 - 10) Spółka nie zawierała umów o subemisję w ramach przeprowadzonej emisji;
 - 11) wartość przeprowadzonej subskrypcji rozumiana jako iloczyn liczby akcji objętych ofertą i ceny emisyjnej: 91 041 zł (słownie: dziewięćdziesiąt jeden tysięcy czterdzieści jeden złotych);
 - 12) łączna wysokość kosztów, które zostały zaliczone do kosztów emisji, ze wskazaniem wysokości kosztów według ich tytułów, wg podziału:
 - a) przygotowanie i przeprowadzenie oferty: 16 650,00 zł (słownie: szesnaście tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych);
 - b) wynagrodzenie subemitentów, oddzielnie dla każdego z nich: 0,00 zł (słownie: zero złotych);
 - c) sporządzenie prospektu emisyjnego, z uwzględnieniem doradztwa: 0,00 zł (słownie: zero złotych);
 - d) promocja oferty: 0,00 zł (słownie: zero złotych);
 - e) podatek od czynności cywilnoprawnych: 446,00 zł (słownie: czterysta czterdzieści sześć złotych).
- Suma: 17 096,00 zł (słownie: siedemnaście tysięcy dziewięćdziesiąt sześć złotych).
Koszty związane z emisją będą rozliczone z kosztami finansowymi.
- 13) Średni koszt przeprowadzenia subskrypcji akcji serii J2 przypadający na jedną akcję wynosi: 0,19 zł.

3) Zarejestrowanie przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego

W dniu 8 kwietnia 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował o zarejestrowaniu w dniu 31 marca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki ComArch S.A. do wysokości 8 051 637,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 051 637 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 045 237 głosów na WZA Spółki.

Na kapitał zakładowy ComArch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.

INFORMACJA DODATKOWA

3.16 Pozostałe kapitały

3.16.1. Kapitał udziałowców Spółki

	Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	Kapitał inwestycyjny i na pokrycie zobowiązań wobec budżetu	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	OGÓLEM
Stan na 31 grudnia 2008 r.	11 732	745	122 341	134 818
Stan na 1 stycznia 2009 r.	11 732	745	122 341	134 818
Wycena opcji menedżerskiej	2 980	-	-	2 980
Stan na 31 grudnia 2009 r.	14 712	745	122 341	137 798

Za rok obrotowy 2008 nie dokonano wypłaty dywidendy.

3.16.2. Kapitał udziałowców mniejszościowych

Kapitał udziałowców mniejszościowych

Stan na 1 stycznia 2008 r.	14 228
Kapitał udziałowców mniejszościowych w związku z nabyciem SoftM	21 554
Udział w wyniku SoftM za grudzień 2008	1 273
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	616
Udział w kapitale i wyniku Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	60
Udział w kapitale i wyniku Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	248
Udział w kapitale Bonus Development Sp. z o.o.	1
Stan na 31 grudnia 2008 r.	37 980
Stan na 1 stycznia 2009 r.	37 980
Kapitał udziałowców mniejszościowych w związku z nabyciem SoftM	(15 533)
Udział w wyniku SoftM	(3 845)
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(2 152)
Udział w kapitale i wyniku Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	2
Udział w kapitale i wyniku Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	123
Udział w kapitale Bonus Development Sp. z o.o.	-
Różnice kursowe z wyceny	471
Stan na 31 grudnia 2009 r.	17 046

3.17 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Zobowiązania handlowe	84 562	63 476
Zaliczki otrzymane na poczet usług	368	1 832
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	280	513
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	21 182	22 877
Zobowiązania inwestycyjne	1 609	5 316
Dotacje otrzymane	-	3 720
Rezerwa na urlopy	9 253	12 499
Rezerwa na koszty dotyczące okresu bieżącego, do poniesienia w przyszłości	53 128	61 262
Pozostałe zobowiązania	3 504	4 332
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 065	1 344
Razem	174 951	177 171

INFORMACJA DODATKOWA

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.18 Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	71 681	65 986
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	24 526	35 291
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	52 762	34 915
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	(5 607)	(4 220)
– efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11		

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom.

Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2008 a 31 grudnia 2009 prezentowana jest poniżej:

	Czynne	Bierne	Netto
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym			
Saldo RMK skonsolidowanych na 01.01.2008	17 806	7 125	10 681
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.12.2008	12 191	5 730	6 461
Zmiana	5 615	1 395	(4 220)
Saldo RMK skonsolidowanych na 01.01.2009	12 191	5 730	6 461
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.12.2009	8 507	7 653	854
Zmiana	3 684	(1 923)	(5 607)

Różnica zmiany RMK księgowych do przeliczeń kontraktów (wg MSR 11).

3.19 Kredyty, pożyczki

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	82 823	94 400
Pożyczki	-	-
	82 823	94 400
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	6 163	13 881
Pożyczki	25	221
Kredyty bankowe	6 711	12 692
	12 899	26 794
Kredyty, pożyczki ogółem	95 722	121 194

INFORMACJA DODATKOWA

Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch podmiot dominujący ComArch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

a) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO po kursie 1 EUR = 4,003 PLN. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco, hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 2 750 tys. EUR tj. 11 297 tys. zł.

b) kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 23 146 tys. zł.

c) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na działkach, na których został wybudowany budynek, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 39 938 tys. zł.

d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.

Spółka SoftM Software und Beratung AG ma przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w IBM Kreditbank w wysokości 1 000 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2009 wykorzystanie kredytu wynosiło 267 tys. EUR. W czwartym kwartale 2009 spółce SoftM Software und Beratung AG został przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w HypoVereinsbank AG w wysokości 2 000 tys. EUR, z terminem obowiązywania do 15 lutego 2010. Na dzień 31 grudnia 2009 wykorzystanie kredytu wynosiło 1 233 tys. EUR.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

INFORMACJA DODATKOWA

Obciążenie kredytów i pożyczek Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 31 grudnia 2009 r.	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	9 517	3 329	41 730	41 093	95 669
Odsetki	53	-	-	-	53
Razem	9 570	3 329	41 730	41 093	95 722

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Od 1 do 2 lat	6 657	11 819
Od 2 do 5 lat	35 073	34 911
Powyżej 5 lat	41 093	47 670
	82 823	94 400

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
w walucie polskiej	89 559	96 882
w EUR (równowartość w zł)	6 163	24 312
	95 722	121 194

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Kredyty bankowe	4,07%	7,49 %
Pożyczki	0,00%	0,00 %

Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu):

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	22 116	55 305
– wykorzystane na dzień bilansowy	6 163	13 881
– dostępne na dzień bilansowy	15 953	41 424

3.20 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie ComArch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 36 969 tys. zł, w tym na zlecenie Spółki została wystawiona gwarancja bankowa w kwocie 2 mln Euro, tj. 8 216 tys. zł na rzecz Banku HVB poręczająca spłatę kredytu obrotowego zaciągniętego przez spółkę SoftM Software und Beratung AG. Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie ComArch S.A. wynosiła 26 972 tys. zł.

Ponadto według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Services S.A. (obecnie CA Consulting S.A.) w związku z realizowanymi

INFORMACJA DODATKOWA

umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 250 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2008 roku ich wartość wynosiła 900 tys. zł.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy SoftM wynosiła 301 tys. EURO (tj. 1 237 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2008 roku ich wartość wynosiła 310 tys. EURO (tj. 1 295 tys. zł).

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy)

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Linie kredytowe*	86 816	125 465
	86 816	125 465

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt 3.19.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. ComArch S.A. nie poręczała za zobowiązania z tytułu umów leasingowych.

Grupa Comarch na dzień 31 grudnia 2009 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego w kwocie 6 830 tys. zł.

W 2009 roku spółki Grupy nie wystąpiły z powództwem ani nie były pozwane w postępowaniach spełniających kryteria określone w § 87 ust. 7 pkt 7a) i 7b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 7 347 tys. zł, z czego część została objęta rezerwami utworzonymi w roku poprzednim. W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi, Grupa Comarch w 2009 roku utworzyła dodatkowe rezerwy na kwotę potencjalnych roszczeń w wysokości 683 tys. zł.

INFORMACJA DODATKOWA

3.21 Odroczonego podatek dochodowy

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	12 713	12 341
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	12 713	12 341
Zmiany aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- rozwiązanie/utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w SoftM	6 246	(295)
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową z lat ubiegłych w ComArch AG	3 079	(161)
- utworzenie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	8 993	10 032
- rozwiązanie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	(10 032)	(8 740)
- rozwiązanie/utworzenie aktywa z tytułu wyceny akcji spółki INTERIA.PL S.A.	-	-
- rozwiązanie/utworzenie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	(1 366)	(464)
- utworzenia aktywa na możliwą do rozliczenia stratę podatkową spółki ComArch AG	-	-
Stan na koniec okresu	19 633	12 713
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	19 633	12 713
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	59 959	6 634
- <i>odniesione na kapitał</i>	5 430	5 430
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	37 205	1 204
- <i>rezerwa z tytułu nabycia SoftM</i>	17 324	-
Zmiany zobowiązań z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- rozwiązanie rezerwy z tytułu amortyzacji od WNiP SoftM w grudniu	-	(156)
- rozwiązanie rezerwy z tytułu amortyzacji od wyceny wartości godziwej SoftM	(3 647)	(238)
- utworzenie/rozwiązanie zobowiązania z tytułu wyceny składników lokat CCF FIZ	(3 287)	35 817
- utworzenie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	473	578
Zmiany zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w związku z nabyciem SoftM		
- rezerwa z tytułu wyceny wartości godziwej majątku SoftM na moment nabycia	-	17 324
Stan na koniec okresu	53 498	59 959
- <i>odniesione na kapitał</i>	5 430	5 430
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	34 391	37 205
- <i>rezerwa z tytułu nabycia SoftM</i>	13 677	17 324

INFORMACJA DODATKOWA

Aktywo z tytułu podatku odroczonego

	Aktywo z tytułu straty podatkowej	Amortyzacja	Rezerwy na koszty, odpisy aktualizacyjne	Aktywo z tytułu wyceny INTERIA.PL S.A.	Aktywo z tytułu ulgi podatkowej w podatku dochodowym (SSE)	Razem
Stan na 1 stycznia 2008 r.	456	-	3 145	-	8 740	12 341
-odniesionych na wynik (Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2008	456	-	3 145	-	8 740	12 341
	(456)	-	(464)	-	1 292	372
Stan na 31 grudnia 2008 r.	-	-	2 681	-	10 032	12 713
(Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2009	9 325	-	(1 366)	-	(1 039)	6 920
Stan na 31 grudnia 2009 r.	9 325	-	1 315	-	8 993	19 633
-odniesionych na wynik	9 325	-	1 315	-	8 993	19 633

Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego

	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości składników majątku CCF FIZ	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej SoftM	Amortyzacja	Rezerwy (różnice kursowe, odsetki)	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej majątku MKS Cracovia SSA	Razem
Stan na 1 stycznia 2008 r.	-	-	1 204	-	5 430	6 634
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2008	35 817	-	(41)	225	-	36 001
Stan na 31 grudnia 2008 r.	35 817	17 324	1 163	225	5 430	59 959
-odniesionych na wynik	35 817	-	1 163	225	-	37 205
-odniesionych na kapitał	-	17 324	-	-	5 430	22 754
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2009	(3 287)	(3 647)	196	277	-	(6 461)
Stan na 31 grudnia 2009 r.	32 530	13 677	1 359	502	5 430	53 498
-odniesionych na wynik	32 530	-	1 359	502	-	34 391
-odniesione na kapitał	-	13 677	-	-	5 430	19 107

1. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 roku o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 6 ust. 1 Ustawy, podmioty te mogą się ubiegać o zmianę warunków zezwolenia w celu

INFORMACJA DODATKOWA

dostosowania go do obowiązujących w Unii Europejskiej zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2, pkt 3 Ustawy, maksymalna wielkość pomocy publicznej dla podmiotów, które prowadzą działalność w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2000 r., nie może przekraczać 75 % wartości inwestycji poniesionych w okresie od dnia uzyskania zezwolenia do dnia 31 grudnia 2006 r., przy czym przy ustalaniu maksymalnej wielkości pomocy publicznej uwzględnia się całkowitą wielkość pomocy publicznej uzyskanej od 1 stycznia 2001 r. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulg podatkowych (pomocy publicznej), z ulg nieograniczonych wartościowo, na ulgi ograniczone wartościowo i zależne od wartości dokonanych inwestycji. W przypadku ComArch S.A. maksymalna wartość pomocy publicznej nie będzie mogła przekroczyć 75 % wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła/poniesie w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

Koszty inwestycji oraz wielkość pomocy podlegają dyskontowaniu zgodnie z par. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. 220, poz. 2232) w brzmieniu zmienionym zgodnie z par. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. nr 32, poz. 270) z uwzględnieniem par. 2 tego ostatniego Rozporządzenia.

ComArch S.A. wystąpił do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymał decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla ComArch S.A. Oznacza to wydłużenie okresu, w jakim Spółka będzie mogła wykorzystać limit pomocy publicznej, przysługujący z tytułu poniesionych w specjalnej strefie ekonomicznej inwestycji.

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2009 r. stanowi aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2009 r., zdyskontowanej na dzień przyznania zezwolenia wynosi 20 102 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2008 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 10 032 tys. zł. Spółka wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 r. aktywo z tytułu odroczonego podatku z tytułu ulgi inwestycyjnej z działalności w SSE (zwane dalej Aktywem) w wysokości 8 993 tys. zł. Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez ComArch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2010. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Spółka zwraca uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Spółce ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch. Łączny wpływ tych operacji na wynik roku 2009 wyniósł -1 039 tys. zł. Ponieważ ComArch S.A. ma zamiar nadal inwestować w SSE, dlatego wystąpiono o nowe zezwolenie, które otrzymano w dniu 17 kwietnia 2007 r.

2. W roku 2009 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia ujętego na 31 grudnia 2008 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 2 306 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 940 tys. zł.

3. W IV kwartale 2009 roku dokonano ustalenia aktywa z tytułu możliwych do rozliczenia strat podatkowych niemieckich spółek zależnych Comarch AG i SoftM Software und Beratung AG w wysokości 9 513 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2009 wyniósł 7 001 tys. zł.

INFORMACJA DODATKOWA

4. W związku z wyceną wartości aktywów netto Comarch Corporate Finance FIZ (związaną z transakcją zbycia akcji spółki INTERIA.PL S.A.) dokonano w roku 2009 częściowego rozwiązania utworzonej w roku 2008 rezerwy w kwocie 3 287 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczonej w kwocie 441 tys. zł oraz dokonano jej rozwiązania w wysokości 3 615 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 2009 rok wyniósł 6 461 tys. zł.

Ogółem zmiany w podatku odroczonej spowodowały wzrost wyniku o 13 381 tys. zł.

3.22 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Długoterminowe	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na koszty spraw sądowych	Rezerwy na podatki	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2009 r.	2 178	817	1 463	4 458
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:				
- utworzenie dodatkowych rezerw	567	318	548	1 433
- rezerwy wykorzystane w trakcie roku	(1 535)	(595)	(1 463)	(3 593)
Stan na 31 grudnia 2009 r.	1 210	540	548	2 298

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2009 r.	502	5 851	-	6 353
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:				
- utworzenie dodatkowych rezerw	60	1 232	-	1 292
- rezerwy wykorzystane w trakcie roku	(502)	(1 822)	-	(2 324)
Stan na 31 grudnia 2009 r.	60	5 261	-	5 321

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy. Koszty okresu bieżącego dotyczą rezerw utworzonych na koszty z tytułu nierozliczonych zaliczek. Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą rozpoznania przewidywanych strat na kontraktach.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.
Długoterminowe	2 298	4 458
Krótkoterminowe	5 321	6 353

3.23 Przychody ze sprzedaży

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
Przychody ze sprzedaży usług informatycznych	481 666	334 618
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania własnego	74 657	78 479
Przychody z pozostałej sprzedaży	7 921	14 969
Razem	564 244	428 066

INFORMACJA DODATKOWA

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego	46 149	115 152
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania obcego	93 614	134 710
Przychody z pozostałej sprzedaży	25 396	23 037
Razem	165 159	272 899
Ogółem przychody ze sprzedaży	729 403	700 965

3.24 Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów

I/1 Koszty wg rodzaju	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	41 845	20 058
Koszty świadczeń pracowniczych	371 617	254 932
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	(36 142)	(3 774)
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	44 904	12 432
Usługi obce	82 996	68 063
Podatki i opłaty	5 856	4 966
Pozostałe koszty	37 337	36 507
Koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu, w tym:	548 413	393 184
- koszt wytworzenia	422 776	296 986
- koszty sprzedaży	70 888	49 238
- koszty ogólne	51 839	46 793
- różnice kursowe od zobowiązań	2 910	167
I/2 Koszt sprzedanych towarów i materiałów	158 229	242 749
I/3 Koszty realizacji prac w ramach projektów unijnych	6 615	11 119
I/4 Łączne koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu, ogólnego zarządu, towarów i materiałów oraz realizacji prac w ramach projektów unijnych	713 257	647 052
II. Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Koszty wynagrodzeń	319 653	217 813
Koszty ubezpieczeń społecznych	46 893	30 795
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 193	894
Szkolenia	1 401	1 726
Koszty BHP	3	2
Pozostałe	2 474	3 702
Razem	371 617	254 932

INFORMACJA DODATKOWA

3.25 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne i zyski	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Otrzymane odszkodowania komunikacyjne	69	5
Przedawnione zobowiązania	1 382	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	2 851	-
Otrzymane kary umowne	-	75
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	17	4
Zwrot podatku VAT	359	263
Dotacje	-	864
Inne	3 558	1 076
Razem	8 236	2 287

3.26 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne i straty	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Odpis aktualizujący wartość aktywów (utrata wartości)	3	-
Składki członkowskie	292	174
Darowizny	56	231
Strata ze zbycia i likwidacji aktywów trwałych	582	(19)
Odpis aktualizujący wartość należności	6 719	7 132
Odszkodowania	79	(146)
Przypis podatku VAT do zapłaty	-	-
Spisane należności	-	2 229
Odszkodowanie - koszty do pokrycia przez PZU SA	23	519
Inne	2 151	161
Razem	9 905	10 281

3.27 Koszty finansowe – netto

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Koszty odsetek, w tym:	(4 099)	(4 187)
- <i>odsetki od pożyczek i kredytów</i>	(3 400)	(3 917)
- <i>odsetki od przypisu podatku VAT</i>	-	-
- <i>inne</i>	(699)	(270)
Zyski z odsetek od lokat	7 934	12 438
Zyski ze zbycia papierów wartościowych	(145)	252
Zyski/(straty) kursowe netto (nota 3.29)	(363)	4 315
Wycena wartości godziwej instrumentów finansowych i inwestycji	362	(3 020)
Zyski ze zbycia aktywów finansowych	-	188 823
- <i>wynik na sprzedaży akcji spółki INTERIA.PL S.A.</i>	-	188 900
- <i>pozostałe</i>	-	(77)
Inne, w tym:	873	23
- <i>odszkodowania i kary finansowe</i>	-	-
- <i>pozostałe</i>	873	23
Razem	4 562	198 644

INFORMACJA DODATKOWA

3.28 Podatek dochodowy

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Podatek bieżący	4 691	8 016
Podatek odroczony	(12 660)	35 283
Razem	(7 969)	43 299

Podatek dochodowy od zysku brutto Grupy, przed opodatkowaniem, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskanoby stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Zysk brutto skonsolidowany przed opodatkowaniem	18 465	244 521
Podatek wyliczony stawką nominalną od zysku brutto	3 626	47 779
Różnice pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania:		
Korekty konsolidacyjne	(28 266)	34 505
Wyłączenia strat spółek konsolidowanych	81 494	7 633
Suma zysków brutto jednostek konsolidowanych (nominalna podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym przy założeniu zgodności zysku bilansowego z podstawą opodatkowania)	71 693	279 026
Trwale i przejściowe różnice w pomiędzy zyskiem brutto a rzeczywistą podstawą opodatkowania, w tym:	(47 562)	(247 366)
<i>Wykorzystanie uprzednio rozpoznanych strat podatkowych</i>	(10)	-
<i>Różnice pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem a zyskiem brutto</i>	(2 415)	34 523
<i>Dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności w SSE</i>	(35 815)	(59 172)
<i>Dochód nie podlegający opodatkowaniu (płatnikami podatku są udziałowcy)</i>	(5 807)	(36 041)
<i>Inne - dochody zwolnione</i>	(3 515)	(186 676)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	24 131	39 299
Podatek wyliczony według stawki podatkowej w Grupie	4 691	8 016
Wielkość efektywnej stawki podatkowej	25,41%	3,27 %

Mająca zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2009 roku 19,44 % i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Mająca zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2008 roku 20 % i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Władze podatkowe kraju Jednostki dominującej mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu Jednostki dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

INFORMACJA DODATKOWA

3.29 Zyski (straty) kursowe – netto

Różnice kursowe powiększające (koszty)/przychody w rachunku zysków i strat uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Przychody ze sprzedaży	2 654	2 029
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(2 978)	167
Koszty finansowe netto	(363)	4 315
Razem	(687)	6 511

3.30 Zysk na akcję

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	32 306	199 126
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	7 961	7 961
Zysk na akcję zwykłą (w zł)	4,06	25,01
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	8 050	7 961
Rozwodniony zysk na akcję zwykłą (w zł)	4,01	25,01

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2009" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2008" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2009" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2009. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2008" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

INFORMACJA DODATKOWA

3.31 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Dane za 2008 rok prezentowane w niniejszym punkcie zawierają w przypadku spółek d.velop (Schweiz) AG oraz KEK Anwendungssysteme GmbH dane za grudzień 2008 roku, natomiast w przypadku spółki SolInteractive Sp. z o.o. (dawniej Sodigital Sp. z o.o.) dane za czwarty kwartał 2008 roku.

3.31.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Przychody ze sprzedaży towarów:		
d.velop (Schweiz) AG	-	1
KEK Anwendungssysteme GmbH	-	-
SolInteractive Sp. z o.o.	2	-
	2	1
Przychody ze sprzedaży usług:		
d.velop (Schweiz) AG	-	17
KEK Anwendungssysteme GmbH	-	-
SolInteractive Sp. z o.o.	35	9
	35	26
	37	27

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- 1) porównywalnej ceny rynkowej,
- 2) metody koszt plus (marża przy towarach 2-3 %, przy usługach 5 %)
- 3) marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40 %)

3.31.2. Zakupy towarów i usług

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Zakupy towarów:		
d.velop (Schweiz) AG	-	598
KEK Anwendungssysteme GmbH	-	-
SolInteractive Sp. z o.o.	-	-
	-	598
Zakupy usług:		
d.velop (Schweiz) AG	-	760
KEK Anwendungssysteme GmbH	-	171
SolInteractive Sp. z o.o.	14	190
	14	1 121
	14	1 719

Cenę usług i towarów negocjuje się zwykle z podmiotami powiązаныmi stosując jedna z wymienionych powyżej metod. W okresie objętym sprawozdaniem nie było żadnych istotnych transakcji z innymi niż wymienione powyżej podmiotami powiązаныmi.

INFORMACJA DODATKOWA

3.31.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Należności od podmiotów powiązanych:		
d.velop (Schweiz) AG	-	156
KEK Anwendungssysteme GmbH	-	409
SolInteractive Sp. z o.o.	78	1 103
	78	1 668
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych:		
d.velop (Schweiz) AG	-	80
KEK Anwendungssysteme GmbH	106	289
SolInteractive Sp. z o.o.	174	144
	280	513

3.32 Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2009 i w 2008 roku

W 2009 roku wynagrodzenia członków zarządu ComArch S.A. wyniosły 16 001 049,67 zł. Spółki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2009 roku członkom Zarządu ComArch S.A. wynagrodzenia w wysokości 581 422,24 zł. W 2009 roku wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej w ComArch S.A. wyniosły 451 805,72 zł. Spółki zależne i stowarzyszone nie wypłaciły w 2009 roku wynagrodzeń członkom Rady Nadzorczej ComArch S.A.

ROK 2008 (w zł.)

Rada Nadzorcza ComArch S.A.

I.p.		Wypłacone przez ComArch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	213 235,24	0,00	213 235,24
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	0,00	30 000,00
3	Maciej Czapiewski	15 000,00	0,00	15 000,00
4	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	0,00	30 000,00
5	Anna Ławrynowicz	30 000,00	0,00	30 000,00
6	Tadeusz Syryjczyk	30 000,00	0,00	30 000,00
	Razem	348 235,24	0,00	348 235,24

Zarząd ComArch S.A.

I.p.		Wypłacone przez ComArch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	4 918 419,48	1 500,00	4 919 919,48
2	Rafał Chwast	207 867,14	0,00	207 867,14
3	Piotr Piątosza	910 364,32	500,00	910 864,32
4	Paweł Prokop	487 262,61	0,00	487 262,61
5	Piotr Reichert	1 147 004,80	500,00	1 147 504,80
6	Zbigniew Rymarczyk	774 818,51	0,00	774 818,51
7	Konrad Tarański	140 415,78	2 000,00	142 415,78
8	Marcin Warwas	834 912,58	0,00	834 912,58
	Razem	9 421 065,22	4 500,00	9 425 565,22

INFORMACJA DODATKOWA

ROK 2009 (w zł.)

Zarząd ComArch S.A.

l.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	11 348 524,19	27 500,00	11 376 024,19
2	Piotr Piątosza	1 163 884,50	269 303,99	1 433 188,49
3	Paweł Prokop	664 168,89	-	664 168,89
4	Piotr Reichert	850 040,90	6 000,00	856 040,90
5	Zbigniew Rymarczyk	729 597,35	84 707,25	814 304,60
6	Konrad Tarański	344 277,41	193 911,00	538 188,41
7	Marcin Warwas	900 556,43	-	900 556,43
	Razem	16 001 049,67	581 422,24	16 582 471,91

Rada Nadzorcza ComArch S.A.

l.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	301 805,72	0,00	301 805,72
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	0,00	30 000,00
3	Maciej Czapiewski	30 000,00	0,00	30 000,00
4	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	0,00	30 000,00
5	Anna Ławrynowicz	30 000,00	0,00	30 000,00
6	Tadeusz Syryjczyk	30 000,00	0,00	30 000,00
	Razem	451 805,72	0,00	451 805,72

Na dzień 31 grudnia 2009 r. nie istnieją żadne niespłacone zaliczki, kredyty, pożyczki jak również udzielone przez ComArch S.A. i spółki zależne gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz ich współmałżonków, krewnych i powinowatych do II stopnia.

3.33 Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

3.33.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A., na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji ComArch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);

- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji ComArch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %);

- Wg wiedzy Spółki na dzień przekazania raportu klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A. byli posiadaczami 2 756 060 sztuk akcji (34,23 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 2 756 060 głosów na WZA, co stanowiło 18,32 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które na dzień sporządzenia raportu, wg wiedzy Spółki, posiadały 1 800 179 sztuki akcji (22,36 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 1 800 179 głosów na WZA (11,97 % ogólnej liczbie głosów na WZA).

INFORMACJA DODATKOWA

3.33.2. Zmiany w stanie posiadania akcji ComArch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące ComArch S.A. w okresie od 1 marca 2010 r. do 30 kwietnia 2010 r.

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji ComArch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania raportu kwartalnego za cztery kwartały 2009 roku, tj. 1 marca 2010 r. oraz w dniu 30 kwietnia 2010 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 30 kwietnia 2010 r.		Stan na 1 marca 2010 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 620 010	41,16	2 565 383	41,04
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	28,12	846 000	28,29
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	16 845	0,11	10 776	0,07
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	40 569	0,52	34 500	0,48
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,19	-	0,00
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	28 141	0,04	22 072	0,15
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	-	0,00
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	-	0,00
Ilość wyemitowanych akcji		8 051 637	100,00	7 960 596	100,00

3.34 Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

3.34.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Na dzień 31 grudnia 2009 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2008 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 10 032 tys. zł. Spółka wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 r. aktywo z tytułu odroczonego podatku z tytułu ulgi inwestycyjnej z działalności w SSE (zwane dalej Aktywem) w wysokości 8 993 tys. zł. Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez ComArch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2010. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Spółka zwraca uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Spółce ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

3.34.2. Wpływ wyników Grupy SoftM w 2009 roku

W przychodach ze sprzedaży Grupy za rok 2009 ujęto kwotę 169 682 tys. zł wynikającą z przychodów ze sprzedaży Grupy SoftM osiągniętych w 2009 roku. Wpływ Grupy SoftM na wynik finansowy netto Grupy Comarch osiągnięty w roku 2009 wyniósł minus 20 122 tys. zł.

INFORMACJA DODATKOWA

3.35 Zdarzenia po dacie bilansu

3.35.1. Daty przekazywania raportów okresowych w 2010

Dnia 14 stycznia 2010 roku raportem bieżącym nr 1/2010 Zarząd ComArch S.A. określił stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2010 roku.

Skonsolidowane raporty kwartalne zawierające skrócone skonsolidowane sprawozdania finansowe i skrócone jednostkowe sprawozdania finansowe:

- 1) IV kwartał 2009 w dniu 1.03.2010
- 2) I kwartał 2010 w dniu 14.05.2010
- 3) II kwartał 2010 - Zgodnie z zasadami § 101 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, ComArch S.A. nie będzie publikować raportu kwartalnego i skonsolidowanego raportu kwartalnego za II kwartał 2010 r.
- 4) III kwartał 2010 w dniu 12.11.2010

RAPORTY ROCZNE I PÓŁROCZNE:

- 1) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2010 roku w dniu 31.08.2010
- 2) Raport roczny za 2009 rok w dniu 30.04.2010
- 3) Skonsolidowany raport roczny za 2009 rok w dniu 30.04.2010

3.35.2. Realizacja programu opcji menedżerskich

W dniu 15 lutego 2010 r. raportem bieżącym nr 2/2010 Zarząd ComArch S.A. poinformował, że działając na podstawie art. 431 § 1 i art. 432 Kodeksu spółek handlowych w związku z art. 446 Kodeksu spółek handlowych oraz art. 9 ust. 3 Statutu Spółki oraz w wykonaniu Uchwały Nr 40 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A. z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników oraz na podstawie uchwały nr 1/01/2010 Rady Nadzorczej w sprawie realizacji przesłanek programu opcyjnego serii J2 za 2009 rok podjął uchwałę nr 1 z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. Akcje zostaną przyznane osobom uprawnionym zgodnie z założeniami programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników uchwalonego Uchwałą Nr 40 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A. z dnia 28 czerwca 2007 r.

W związku z podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki dokonany niniejszą uchwałą zmieniony zostaje Statut Spółki, w ten sposób, że art. 7 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

"Kapitał zakładowy Spółki wynosi 8.051.637,00 zł (słownie: osiem milionów pięćdziesiąt jeden tysięcy sześćset trzydzieści siedem złotych) i dzieli się na 8.051.637,00 (słownie: osiem milionów pięćdziesiąt jeden tysięcy sześćset trzydzieści siedem) akcji, w tym: 1.748.400 (słownie: jeden milion siedemset czterdzieści osiem tysięcy czterysta) akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 1,00 zł każda i 6.303.237 (słownie: sześć milionów trzysta trzy tysiące dwieście trzydzieści siedem) akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda, w tym:

- 1) 864.800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75.200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883.600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56.400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3.008.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1.200.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638.600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125.787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,

INFORMACJA DODATKOWA

- 9) 102.708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563.675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441.826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91.041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2."

3.35.3. Aktualizacja informacji z dnia 10 listopada 2009 r. dotyczącej listu intencyjnego z E-Plus

W dniu 28 lutego 2010 roku raportem bieżącym nr 3/2010 w nawiązaniu do raportu bieżącego ComArch S.A. nr 25/2009 z dnia 10 listopada 2009 r. w sprawie podpisania listu intencyjnego pomiędzy spółką zależną Comarch AG a E-Plus Mobilfunk GmbH&Co. KG, Zarząd ComArch S.A. poinformował, że w związku z trwającymi pomiędzy stronami negocjacjami planowany termin zawarcia kontraktu został przesunięty z 28 lutego 2010 r. na 18 maja 2010 r.

3.35.4. Umowa o kredyt inwestycyjny

W dniu 28 kwietnia 2010 roku ComArch S.A. podpisał umowę o kredyt inwestycyjny z Bankiem DnB NORD Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 20 mln zł, maksymalnie 80 % wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu powinno nastąpić do 30.09.2011 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 20 mln zł oraz kaucyjna do kwoty 10 mln zł ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Kredytobiorcy.

3.35.5. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka ComArch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 19 kwietnia 2010 roku kontrakty terminowe na sprzedaż walut obcych. Łączna wartość nominalna kontraktów terminowych otwartych 19 kwietnia 2010 roku wynosiła 3 135 tys. EUR oraz 1 800 tys. USD. Na dzień 19 kwietnia 2010 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wynosiła plus 887 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 13 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez ComArch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

3.36 Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 7 347 tys. zł, z czego część została objęta rezerwami utworzonymi w roku poprzednim. W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi, Grupa Comarch w 2009 roku utworzyła dodatkowe rezerwy na kwotę potencjalnych roszczeń w wysokości 683 tys. zł.

COMARCH

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

COMARCH S.A.

Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ

W 2009 ROKU

Kraków, 30 kwietnia 2010

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	3
1.1 WYBRANE DANE FINANSOWE	3
1.2 STRUKTURA ORGANIZACYJNA I CHARAKTERYSTYKA SPÓŁEK GRUPY	5
1.3 AKCJONARIAT, PODMIOTY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE	7
1.4 ZATRUDNIENIE I ZDOLNOŚCI PRODUKCYJNE GRUPY COMARCH.....	9
2. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	10
2.1. PRODUKTY I USŁUGI OFEROWANE PRZEZ COMARCH W 2009 ROKU.....	10
2.2. POZYCJA GRUPY NA RYNKU IT ORAZ INFORMACJA O RYNKACH ZBYTU I O ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA	28
2.3. NAJWAŻNIEJSZE KONTRAKTY PODPISANE W 2009 ROKU.....	30
2.4. GŁÓWNE INWESTYCJE KRAJOWE I ZAGRANICZNE (PAPIERY WARTOŚCIOWE, INSTRUMENTY FINANSOWE, WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE ORAZ NIERUCHOMOŚCI), W TYM INWESTYCJE KAPITAŁOWE DOKONANE POZA GRUPĄ JEDNOSTEK POWIĄZANYCH ORAZ OPIS METOD ICH FINANSOWANIA	31
2.5. DZIAŁALNOŚĆ W SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ.....	32
3. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY COMARCH W 2009 ROKU.....	34
3.1 ANALIZA FINANSOWA GRUPY.....	34
3.2 OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI WYKAZANYMI W RAPORCIE ROCZNYM A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK	37
3.3 OPIS CZYNNIKÓW I ZDARZEŃ O NIETYPOWYM CHARAKTERZE MAJĄCYCH ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ EMITENTA I OSIĄGNIĘTE ZYSKI ORAZ ICH OCENA	37
3.4 ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA I JEGO GRUPĄ KAPITAŁOWĄ.....	38
3.5 OPIS STRUKTURY GŁÓWNYCH LOKAT KAPITAŁOWYCH LUB GŁÓWNYCH INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONANYCH W RAMACH GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA W DANYM ROKU OBROTOWYM	38
3.6 TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.....	38
3.7 ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE ORAZ ISTOTNE POZYCJE POZABILANSOWE	38
3.8 UDZIELONE POŻYCZKI.....	40
3.9 POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	40
4. PERSPEKTYWY ROZWOJU	41
4.1 CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ	41
4.2 POZOSTAŁE ISTOTNE CZYNNIKI, W TYM RYZYKA I ZAGROZEŃ	41
4.3 PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY W 2009 ROKU	42
4.4 CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA	43
4.5 OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE BADAŃ I ROZWOJU ORAZ OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH, W PORÓWNIANIU DO WIELKOŚCI POSIADANYCH ŚRODKÓW.....	43
5. COMARCH NA GIEŁDZIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	44
5.1 UCHWAŁY RADY NADZORCZEJ I WZA SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ.....	44
5.2 OPERACJE NA AKCJACH COMARCH S.A.	45
5.3 PROGRAM OPCJI MENEDŻERSKICH DLA CZŁONKÓW ZARZĄDU ORAZ KLUCZOWYCH PRACOWNIKÓW NA LATA 2008-2010	46
5.4 OPERACJE NA AKCJACH SPÓŁEK ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH COMARCH S.A.....	48
5.5 DANE DOTYCZĄCE UMOWY Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	49
5.6 POZOSTAŁE INFORMACJE ZWIĄZANE Z OBROTEM GIEŁDOWYM.....	50
6. ZAŁĄCZNIK DO SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	53
6.1 CHARAKTERYSTYKA SPÓŁEK GRUPY	53
6.2 ZMIANY W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ W 2009 ROKU	60
6.3 ZMIANY W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ PO DACIE BILANSU.....	61
6.4 METODY OBLICZANIA WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH	63

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ

1.1 Wybrane dane finansowe

1.1.1 Skonsolidowane dane finansowe

	2009	2008	2007	2006
Przychody ze sprzedaży	729 403	700 965	581 048	491 550
Zysk operacyjny	14 373	45 919	44 006	45 551
Zysk przed opodatkowaniem	18 465	244 521	45 519	54 572
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	32 306	199 126	42 770	52 760
Zysk na akcję	4,06	25,01	5,46	7,13
Aktywa	895 106	915 247	558 489	461 559
Wartość księgową	554 316	534 174	300 780	256 983

W 2009 roku Grupa Comarch osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 729,4 mln zł (wzrost o 4,1 % w porównaniu do 2008 roku) i 14,4 mln zł zysku operacyjnego (spadek o 68,7 %). Zysk netto przypadający na akcjonariuszy wyniósł 32,3 mln zł (spadek o 83,8 %). Rentowność operacyjna wyniosła 2 % (w roku poprzednim 6,6 %). W wyniku konsolidacji Grupy SoftM przychody ze sprzedaży Grupy Comarch w 2009 roku wzrosły o 169,7 mln zł, zysk operacyjny jest mniejszy o 29,3 mln zł a zysk netto o 20,1 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa Comarch (bez pracowników MKS Cracovia SSA) zatrudniała 3 260 osób, tj. o 55 osób mniej niż na koniec 2008 roku (spadek o 1,7 %).

Wartość aktywów Grupy Comarch na koniec 2009 roku spadła o 2,2 % w stosunku do roku 2008, z poziomu 915,2 mln zł do 895,1 mln zł. Jest to związane głównie z spadkiem aktywów obrotowych Grupy Comarch (o 5,4 %). Kapitał własny wzrósł w 2009 roku o 3,8 % w głównej mierze w rezultacie znaczącego wzrostu wartości niepodzielonego wyniku finansowego (133,3 %). Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania spadły o 40,3 mln zł.

Portfel zamówień na rok bieżący	Stan na 30 kwietnia 2010 r.	Stan na 30 kwietnia 2009 r.	Zmiana
Przychody zakontraktowane na rok bieżący	396 502	381 246	4,0%
w tym kontrakty zagraniczne	97 941	93 515	4,7%
<i>udział kontraktów zagranicznych</i>	<i>24,7%</i>	<i>24,5%</i>	
w tym usługi i software własne	352 616	340 719	3,5%
<i>udział usług i software własnych</i>	<i>88,9%</i>	<i>89,4%</i>	

Portfel zamówień na rok bieżący wynosił na koniec kwietnia 2010 roku 396,5 mln zł i był wyższy o 4,0 % niż w analogicznym okresie w 2009 roku. Wartość portfela zamówień na usługi i software własny wzrosła o 3,5 % do 352,6 mln zł, w efekcie ich udział w sprzedaży ogółem osiągnął porównywalny do ubiegłorocznego poziom 88,9 %. Również udział kontraktów zagranicznych w portfelu zamówień utrzymał się na stabilnym poziomie 24,7 %.

Aktualna wartość portfela zamówień w przekonaniu Spółki odzwierciedla powolny powrót koniunktury w gospodarce polskiej i światowej oraz na rynku IT. Struktura zakontraktowanych na rok bieżący przychodów potwierdza stabilną pozycję rynkową Grupy Comarch i jej małą wrażliwość na zmienne warunki makroekonomiczne. Równocześnie Zarząd ComArch S.A. podkreśla, że wzrost rentowności operacyjnej Grupy Comarch przy jednoczesnym zwiększaniu udziałów rynkowych pozostaje jednym z najważniejszych priorytetów Comarch w bieżącym roku.

1.1.2 Kurs giełdowy akcji Spółki dominującej (w zł) – ComArch S.A.

Okres	Najwyższy	Najniższy
I kwartał 2009	62,5	41,2
II kwartał 2009	72,0	58,0
III kwartał 2009	79,4	54,1
IV kwartał 2009	95,0	68,6

W dniu 31 grudnia 2009 roku kurs zamknięcia akcji ComArch S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie wyniósł 95,0 zł, co stanowi wzrost o 55,7 % w stosunku do ostatniego kursu zamknięcia akcji ComArch S.A. w 2008 roku, który wyniósł 61,0 zł.

1.2 Struktura organizacyjna i charakterystyka spółek Grupy

Comarch Spółka Akcyjna Kraków		
Polska	Europa	Ameryka
<p>CA Consulting SA Kraków (99,90%)</p> <p>Comarch Management Spółka z o. o. Kraków (100,00 %)</p> <p>SoftM Polska Sp. z o.o. Warszawa (100,00%)</p> <p>MKS Cracovia SSA Kraków (49,15%)</p> <p>Comarch Corporate Finance FIZ (100,00%)</p> <p>Comarch Management Spółka z o. o. SKA Kraków (79,55 % głosów przypada na CCF FIZ; 20,45 % głosów przypada na ComArch S.A.; z akcji nabytych przez ComArch Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu)</p> <p>Bonus Development Sp. z o.o. SKA Kraków (98,25% w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p> <p>iMed24 SA Kraków (100,00% w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p> <p>iFIN24 SA Kraków (100,00% w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p> <p>iReward24 SA Kraków (100,00% w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p> <p>Infrastruktura24 SA Kraków (100,00% w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p> <p>Bonus Management Sp. z o.o. SKA Kraków (97,59% w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p> <p>iComarch24 SA Kraków (100,00 % w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p> <p>CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SKA Kraków (100,00 % w posiadaniu Comarch Corporate Finance FIZ)</p>	<p>Comarch AG Drezno (100,00%)</p> <p>Comarch Software SARL Lille (100,00% w posiadaniu Comarch AG)</p> <p>Comarch R&D SARL Montbonnot-Saint-Martin (70,00% w posiadaniu Comarch AG)</p> <p>Comarch LLC Kijów (100,00%)</p> <p>OOO Comarch Moskwa (100,00%)</p> <p>UAB Comarch Wilno (100,00%)</p> <p>Comarch s.r.o. Bratysława (100,00%)</p>	<p>Comarch, Inc. Chicago (100,00%)</p> <p>Comarch Panama, Inc. Panama (100,00% w posiadaniu Comarch, Inc.)</p> <p>Inne</p> <p>Comarch Middle East FZ-LLC, Dubaj (100,00%)</p> <p>Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. Szanghaj (100,00%)</p> <p>Comarch Vietnam Co. Ltd. Wietnam (100,00%)</p>

W nawiasach podano udział głosów przypadających na ComArch S.A.

*) Spółka MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od ComArch S.A. na podstawie MSR 27 pkt. 13

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka ComArch S.A. z siedzibą Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A, jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla ComArch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka ComArch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki ComArch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca: podmiot dominujący pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je, spółki ComArch AG, ComArch Software S.A.R.L., ComArch R&D S.A.R.L., ComArch, Inc., ComArch Panama, Inc., ComArch Middle East FZ-LLC, ComArch LLC, OOO ComArch, Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd oraz Comarch Co. Ltd pozyskują kontrakty na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części. CA Services S.A. (obecnie CA Consulting S.A.) prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek Grupy oraz realizowanych przez Comarch kontraktów, a także świadczy usługi outsourcingowe i pozostałe usługi informatyczne na rzecz ComArch S.A. oraz kontrahenta zagranicznego. ComArch Management Sp. z o.o., ComArch Management Sp. z o.o SK-A oraz Bonus Management Sp. z o.o. SK-A prowadzą działalność inwestycyjną związaną z informatyką. ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (CCF FIZ) prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług nie będących przedmiotem podstawowej działalności ComArch S.A. Głównym przedmiotem działalności Bonus Development Sp. z o.o. SK-A jest działalność

związana z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch. iMed24 S.A. prowadzi projekt informatyczny związany z telemedycyną (zarządzanie rekordami medycznymi pacjentów w formie elektronicznej (EHR - Electronic Health Record)). iFin24 S.A. prowadzi projekt informatyczny związany z usługami finansowymi. iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center dla odbiorców indywidualnych oraz z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. iComarch24 S.A. świadczy usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch. CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A będzie prowadzić działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym. SoftM Polska Sp. z o.o. pozyskuje i realizuje kontrakty dotyczące oprogramowania SoftM na rynku polskim. UAB ComArch jest w trakcie procesu likwidacyjnego. Ograniczana jest działalność spółki ComArch s.r.o.

Spółka SoftM Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania (zwłaszcza klasy ERP) oraz integratorem systemów informatycznych. Pozostałe spółki Grupy SoftM, tj. Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Monachium, Comarch Schilling GmbH z siedzibą w Bremen, Comarch Systemintegration GmbH z siedzibą w Monachium, Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Wiedniu, SoftM France S.A.R.L. z siedzibą w Oberhausbergen oraz Solitas Informatik AG z siedzibą w Buchs prowadzą działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki SoftM Software und Beratung AG.

MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną.

1.3 Akcjonariat, podmioty zarządzające i nadzorujące

1.3.1 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na WZA Spółki dominującej

Na kapitał zakładowy ComArch S.A. składa się 7 960 596 akcji o łącznej wartości nominalnej 7 960 596 zł. Zgodnie z informacją posiadaną przez ComArch S.A., na dzień 31 grudnia 2009 roku akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5 % głosów na WZA Spółki są Janusz Filipiak, Elżbieta Filipiak oraz klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A.

Akcyonariusze	Ilość akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA Spółki	% głosów na WZA Spółki
Janusz Filipiak	2 565 383	32,226	6 137 383	41,04
Elżbieta Filipiak	846 000	10,627	4 230 000	28,29
Pozostali członkowie Zarządu	67 348	0,85	104 948	0,70
Klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A., <i>w tym akcje BZ WBK AIB TFI S.A.</i>	2 756 060 <i>1 800 179</i>	34,62 <i>22,61</i>	2 756 060 <i>1 800 179</i>	18,43 <i>12,04</i>
Inni akcjonariusze	1 725 805	21,68	1 725 805	11,54
Razem	7 960 596*	100,00	14 954 196	100,00

*) W dniu 31 marca 2010 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki ComArch S.A. do wysokości 8 051 637,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 051 637 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 045 237 głosów na WZA Spółki.

1.3.2 Rada Nadzorcza i Zarząd Spółki dominującej – ComArch S.A.

A) Rady Nadzorcza w dniu 31 grudnia 2009 roku:

Rada Nadzorcza ComArch S.A.

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji ComArch S.A.	Wartość nominalna
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady	846 000	846 000 zł
Maciej Brzeziński	Wiceprzewodniczący Rady	-	-
Maciej Czapiewski	Członek Rady	-	-
Wojciech Kucharzyk	Członek Rady	-	-
Anna Ławrynowicz	Członek Rady	-	-
Tadeusz Syryjczyk	Członek Rady	-	-

B) Zarząd ComArch S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji ComArch S.A.	Wartość nominalna
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 565 383	2 565 383 zł
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	10 776	10 776 zł
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	34 500	34 500 zł
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	-	-
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	22 072	22 072 zł
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	-	-
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	-	-

Prokurentami Spółki są: Michał Bajcar, Paweł Bieryt, Błażej Chodarczewicz, Dariusz Duralek, Anna Kleszcz, Tomasz Nakonieczny oraz Maria Smolińska.

PO DACIE BILANSU

W wyniku realizacji programu opcji menedżerskich za 2009 rok i w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego ComArch S.A. w dniu 31 marca 2010 roku, członkowie zarządu posiadali wg stanu na 30 kwietnia 2010 roku następującą ilość akcji Comarch S.A.:

Imię i nazwisko	Ilość akcji ComArch S.A.	Wartość nominalna
Janusz Filipiak	2 620 010	2 620 010 zł
Piotr Piątosza	16 845	16 845 zł
Paweł Prokop	40 569	40 569 zł
Piotr Reichert	6 069	6 069 zł
Zbigniew Rymarczyk	28 141	28 141 zł
Konrad Tarański	6 069	6 069 zł
Marcin Warwas	6 069	6 069 zł

C) Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy

W dniu 28 czerwca 2007 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. podjęło uchwałę nr 40 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2008-2010. Program jest realizowany poprzez oferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2009 roku, w 2010 roku i w 2011 roku nowoemitowanych akcji Spółki. Więcej szczegółów dotyczących programu zostało zaprezentowane w pkt 5.3 niniejszego sprawozdania.

D) Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Nie dotyczy.

F) Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premialnych opartych na kapitale emitenta, wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta

Informacje dotyczące tego punktu znajdują się w notach 3.15.3 oraz 3.32 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

G) Procedury i zasady ustalania wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących emitenta

Zgodnie z art. 15 pkt 10) Statutu ComArch S.A. ustalenie zasad i regulaminów wynagrodzenia dla członków Zarządu jest kompetencją Walnego Zgromadzenia, przy czym zgodnie z postanowieniami Statutu kompetencja ta może zostać przekazana częściowo lub w całości Radzie Nadzorczej Spółki. Do dnia 29 sierpnia 2004 roku kompetencja ta należała do Rady Nadzorczej.

Obecnie w zakresie ustalania zasad wynagrodzenia członków Zarządu obowiązuje uchwała Rady Nadzorczej z dnia 20 sierpnia 2004 roku oraz uchwała nr 52 Zgromadzenia Wspólników z dnia 30 czerwca 2005 roku.

1.4 Zatrudnienie i zdolności produkcyjne Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2009 roku w ComArch S.A. było zatrudnionych 2 533 osób wobec 2 666 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2008 roku, natomiast w całej Grupie Kapitałowej liczba zatrudnionych wzrosła do 3 260 osób w porównaniu do 3 316 osób z 31 grudnia 2008 roku (ze względu na odmienną specyfikę działalności w liczbie tej nie jest uwzględniony stan zatrudnienia w MKS Cracovia SSA).

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Comarch z wyłączeniem MKS Cracovia SSA w latach 2009 i 2008 kształtowało się następująco:

Przeciętna ilość osób zatrudnionych:	2009	2008
- na stałe	2 760	2 350
- jako współpracownicy	566	562
Razem	3 326	2 912
Pracownicy	2009	2008
- pracownicy produkcyjni oraz konsultanci techniczni	2 586	2 279
- sprzedaż i marketing	413	343
- administracja	327	290
Razem	3 326	2 912

Przeciętne zatrudnienie w MKS Cracovia SSA w latach 2009 i 2008 kształtowało się następująco:

Przeciętna ilość osób zatrudnionych:	2009	2008
- na stałe	45	49
- jako współpracownicy	133	127
Razem	178	176

Większość produkcji wykonywanej przez Comarch polega na wytwarzaniu oprogramowania komputerowego na zlecenie oraz tworzeniu własnych, uniwersalnych produktów software'owych. Podstawowym czynnikiem ograniczającym moce produkcyjne są zasoby ludzkie. Do stałego inwestowania w nowe produkty i technologie firma potrzebuje pracowników o odpowiednio szerokim zakresie kompetencji. Firma elastycznie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację alokacji zasobów w aktualnych projektach komercyjnych i prowadzonych wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych (budowa nowych produktów i uaktualnianie istniejących nie związanych bezpośrednio z umowami z klientami), wykorzystując do tego celu autorskie rozwiązania informatyczne. W efekcie wykorzystanie zasobów ludzkich jest bliskie 100 %.

1.4.1 System kontroli programów akcji pracowniczych

Nie dotyczy.

2. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Comarch jest producentem innowacyjnych systemów informatycznych dla kluczowych sektorów gospodarki: telekomunikacji, finansów i bankowości, administracji publicznej, dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Szeroki zakres oferty Comarch obejmuje systemy klasy ERP i finansowo-księgowe, systemy CRM i oprogramowanie lojalnościowe, systemy wsparcia sprzedaży i elektronicznej wymiany dokumentów, zarządzanie wiedzą, Business Intelligence, bezpieczeństwo i ochronę danych oraz wiele innych rozwiązań. Oprócz dostarczania klientom innowacyjnych rozwiązań informatycznych Comarch koncentruje się na profesjonalnej obsłudze klienta oraz zapewnieniu usług konsultingowych, doradczych i integracyjnych jako spójnego pakietu, dzięki czemu odbiorcy produktów i usług oferowanych przez Comarch mogą w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez nowoczesne systemy informatyczne.

2.1.PRODUKTY I USŁUGI OFEROWANE PRZEZ COMARCH W 2009 ROKU

Rozwiązania dla sektora Telekomunikacyjnego

Rozwiązania Comarch projektowane są w celu spełnienia wymogów poszczególnych klientów.

- **Rozwiązania dla Operatorów Mobilnych** - m.in. Next Generation Network Planning, Next Generation Service Management, M2M Platform, Convergent Billing, Wholesale/Interconnect Billing, Revenue Sharing & Roaming, CRM, Voucher & Top-Up Management, Network Inventory oraz Next Generation Service Assurance
- **Rozwiązania dla Operatorów Stacjonarnych** - m.in. Convergent Billing for end customers, Wholesale/Interconnect Billing, Partner Management, Network Inventory oraz Next Generation Service Assurance, Next Generation Service Management
- **Rozwiązania dla Operatorów Wirtualnych (MVNO/MVNE)** - m.in. Convergent Billing, Interconnect Billing, CRM, Data Services Support oraz Voucher & Top-Up Management
- **Rozwiązania dla Operatorów Hurtowych (Wholesale)** - m.in. Trading Support, Revenue Control, Performance, Dispute, Routing, Network Configuration, Prices, Prefixes & Agreements Management, Invoicing, G/L Integration and Partner/Supplier Relationship Management
- **Rozwiązania dla Operatorów Multi-Service** - w tej dziedzinie Comarch dostarcza pełne wsparcie dla operatorów triple- oraz quad-play, włączając w to produkty konwergentne z platformy BSS
- **Rozwiązanie dla Operatorów Usług Satelitarnych** – dedykowane Comarch Satellite Package
- **Rozwiązania dla Operatorów Telewizji Kablowych (CATV)** – ta platforma zawiera niezbędne narzędzia w dziedzinie Convergent Billing, Interconnect Billing, CRM for Telecoms, PRM, Revenue Sharing, a także Roaming & Voucher Management
- **Rozwiązanie dla WiMAX oraz WiFi** - daje szerokie wsparcie dla procesu przygotowania produktu, definiowania usług oferowanych klientom, jak również sprzedaży produktów poprzez dostępne kanały; do podstawowych funkcjonalności należą aktywacja, kontrola i rozliczanie usług a także ich monitoring i raportowanie
- **Rozwiązania dla Dostawców Usług Internetowych oraz VoIP** – m.in. Comarch 3arts – kompaktowe rozwiązanie łączące BSS, OSS i CRM, a dodatkowo rozwiązanie do zarządzania infrastrukturą IT (Comarch IT Management), a także Voucher & Top-Up Management
- **Rozwiązania dla dostawców Telewizji Internetowej i Kontentu** - m.in. Next Generation TV Middleware, Product Catalog, Convergent Billing, Revenue Sharing, Network Inventory oraz Next Generation Service Assurance.

Rozwiązania te mają na celu dostarczenie poszczególnym grupom operatorów kompleksowych platform, a poszczególne produkty, które zawierają, opisane są szczegółowo poniżej.

PRODUKTY

2.1.1. Comarch BSS Portfolio (Comarch BSS Suite)

Comarch BSS Suite to innowacyjna, modułarna platforma bilingowa wspomagająca wszystkie obszary związane z rozliczeniami oraz obsługą klientów, a także szeroko rozumianych dostawców i odbiorców usług telekomunikacyjnych. Jej zadaniem jest realizowanie biznesowych celów operatora i przygotowanie go do wprowadzania usług nowej generacji. Wszechstronny zestaw modułów pozwala na obsługę działalności na wszystkich rynkach telekomunikacyjnych wymienionych powyżej, m.in. dla telefonii stacjonarnej, komórkowej, usług internetowych czy telewizji kablowej.

Platforma posiada elastyczną, skalowalną i otwartą architekturę, która wspiera cały proces bilingowy. Oparty na najnowszych technologiach Comarch BSS jest wysoce wydajnym i niezawodnym systemem i może być integrowany z innymi systemami. Platforma uzyskała certyfikaty wydajności na platformach Sun i HP w międzynarodowych centrach testowych w Wielkiej Brytanii, Szwajcarii oraz Niemczech. Przy jej pomocy operatorzy mogą stawić czoła najtrudniejszym wyzwaniom, takim jak rozliczenia między operatorami, wdrażanie usług nowej generacji czy biling konwergencyntny.

Na tę platformę składają się następujące produkty:

- **Comarch Convergent Billing** to kompletne i zaawansowane technologicznie narzędzie wspierające operatora w obszarze bilingu. Jest to wysoce wydajny, skalowalny system, który może przetwarzać duże ilości danych. Przyjazny interfejs użytkownika zapewnia łatwą i intuicyjną obsługę. System umożliwia oferowanie usług nowej generacji, dzięki mechanizmowi bilingu 3G, opartemu na zdarzeniach, których format może być konfigurowany na potrzeby usług IP, VoIP, GPRS i UMTS.
- **Comarch 3arts** jest rozwiązaniem dla operatorów telekomunikacyjnych oraz dostawców usług, którzy wymagają szybkiego wprowadzenia nowoczesnych usług na rynek. Rozwiązanie daje szerokie wsparcie dla procesu przygotowania produktu, definiowania usług oferowanych klientom, jak również sprzedaży produktów poprzez dostępne kanały. Do podstawowych funkcjonalności należą aktywacja, kontrola i rozliczanie usług a także ich monitoring i raportowanie.
- **Comarch CRM for Telecoms** pozwala operatorom na efektywne zarządzanie relacjami z klientami, a przez to podnoszenie ich satysfakcji i wskaźnika retencji. W systemie zastosowano standard Inductive User Interface jako podstawę przyjaznego interfejsu użytkownika i środowiska pracy. Użytkownicy szybko zapoznają się z systemem, dzięki zastosowaniu intuicyjnego wyboru zadań przypisanych do danego ekranu, jak również modelu 'jeden ekran - jedno zadanie' wyposażonemu w szablony dla bardziej skomplikowanych zadań, linki kontekstowe, funkcjonalności pomocy i przyjazny interfejs (podobny do przeglądarki www).
- **Comarch Customer Loyalty Management** jest zaawansowanym zestawem aplikacji biznesowych, o szerokim zakresie funkcjonalności, przeznaczonym zarówno dla prostych, jak i zaawansowanych programów lojalnościowych. System wyróżnia się elastycznością, ergonomicznym interfejsem użytkownika i łatwością operacji. Skalowalna architektura gwarantuje dopasowanie rozwoju programu lojalnościowego do tempa wzrostu firmy.
- **Comarch Central Product Catalog (CPC)** to centralne repozytorium produktów dla dostawców usług telekomunikacyjnych. Informacja z Central Product Catalog może być wykorzystana poprzez dowolny system OSS/BSS pracujący z produktami lub usługami (system bilingowy, CRM, service provisioning, etc.). Comarch Central Product Catalog jest narzędziem które ułatwia definiowanie, przechowywanie i zarządzanie produktami końcowymi. Rozwiązanie to funkcjonuje jako centralna baza produktów i ofert dla wszystkich systemów operatora. Zamiast definiować i zarządzać produktami i ofertami za pomocą kilku różnych systemów i złożonych procesów wymiany danych, operator może wykorzystać CPC jako centralne narzędzie do definiowania i modyfikowania produktów i ofert.

- **Comarch Self Care** zapewnia abonentom wszelkiego rodzaju usług telekomunikacyjnych sprawny dostęp do dokładnej informacji oraz ich kont przez całą dobę. Ten kompleksowy system pozwala abonentom i partnerom na przeglądanie i analizowanie dokumentów finansowych i informacji o ich kontach, aktywowanie i dezaktywowanie usług oraz łatwą komunikację z operatorem. System wspomaga również marketing operatora funkcjonując jako kanał komunikacji np. dla reklam i promocji. Ten nowoczesny, skalowalny system może być dopasowany do kultury organizacyjnej operatora, niezależnie od liczby abonentów, złożoności usług czy ilości przesyłanych danych.
- **Comarch Interconnect Billing** - rozwiązanie to przeznaczone jest dla operatorów, którzy posiadają punkt styku z innymi dostawcami w zakresie dowolnych usług telekomunikacyjnych, wymagających rozliczeń między innymi operatorami. Stworzone na bazie systemu Comarch InterPartner Billing rozwiązanie pozwala na osiągnięcie konwergencji na poziomie rozliczeń hurtowych, gdyż ten sam system może być wykorzystywany do rozliczeń zarówno usług głosowych jak i innych usług typu DATA, SMS, MMS czy usług premium. Możliwe jest wykorzystanie go także do umów roamingowych oraz obliczania podziału zysków.
- **Comarch Wholesale Billing** to kompleksowe rozwiązanie wspierające operacje w działach sprzedaży hurtowej i służące ochronie interesów operatora. Comarch Wholesale Billing wspiera procesy biznesowe specyficzne dla sprzedaży hurtowej za pomocą zaawansowanych i efektywnych funkcjonalności obejmujących billing, optymalizację kierowania ruchem, wsparcie procesów handlu ruchem, automatyczne zarządzanie konfiguracją sieci, a także zarządzanie należnościami spornymi.
- **Comarch Partner Relationship Management (PRM)** oferuje interfejs internetowy do zarządzania danymi partnera zgromadzonymi w systemie bilingowym. System składa się z dwóch części: modułu do przeglądania danych partnerów oraz modułu do zarządzania relacjami z partnerami. System wykorzystuje Comarch Business Process Management do zarządzania procesami takimi jak zarządzanie zleceniami i zadaniami czy skargami. Comarch Partner Relationship Management jest silnie zintegrowany z Comarch InterPartner Billing.
- **Comarch Roaming Billing** to rozwiązanie wspierające proces rozliczeń roamingowych dla operatorów mobilnych i składa się z dwóch modułów uzupełniających systemy bilingowe: Comarch Convergent Billing oraz Comarch InterPartner Billing System.
- **Comarch Revenue Sharing** to rozwiązanie przeznaczone dla operatorów, którzy współpracują z innymi operatorami czy też dostawcami treści w celu dostarczenia kompleksowych usług swoim klientom. Pozwala ono na zarządzanie relacjami z partnerami oraz skomplikowanym procesem rozliczeń i podziału zysków.
- **Comarch M2M dla Operatorów Mobilnych** to platforma wspierająca operatorów w najważniejszych procesach z zakresu BSS i OSS. Zawiera ona portal self-service dla partnerów, umożliwia mediację danych, aktywację usług, wycenę zdarzeń, kontrolę nad zasobami sieciowymi, masowe zarządzanie kartami SIM, zarządzanie procesami biznesowymi i wiele innych. Dodatkowo rozwiązanie Comarch B2B Gateway pozwala na bezpośrednie podłączenie partnerów do platformy, umożliwiając w ten sposób samodzielne zarządzanie przez nich usługami M2M.
- **Comarch Voucher & Top-Up Management** jest niezależnym komponentem, który może wspierać operatorów mobilnych lub IP w zakresie zarządzania tzw. kartami kodów jednorazowych (vouchers) oraz procesem doładowywania kont prepaid. System może być zintegrowany z istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną jak np. media gateways lub może być dostarczony wraz z kompletnym rozwiązaniem IVR.
- **Comarch Active Mediation** jest rozwiązaniem służącym do łączenia się sieci z systemem bilingowym. Pozwala na rozliczanie, controlling oraz naliczanie opłat za usługi głosowe, oraz przesyłanie danych przez jakikolwiek system bilingowy obsługujący rozliczenia w czasie rzeczywistym. Połączenie jest możliwe dla wszystkich typów sieci od PSTN do IMS.

- **Comarch Service Activation** – ten produkt ma za zadanie optymalizować procesy planowania i aktywowania nowych usług zgodnie z uprzednio zdefiniowanymi parametrami. System wspiera definiowanie i uruchamianie nowych usług.
- **Comarch Master Resource Management** pełni funkcję centralnego repozytorium zasobów BSS (jak np. telefony czy karty SIM). To rozwiązanie służy optymalizacji zarządzania wymienionymi zasobami i ich kontroli.
- **Comarch Point of Sale** wprowadza nową jakość w relacjach operatora z jego punktami sprzedaży. Wysokiej jakości funkcje raportowania, zarządzania relacjami z klientem (CRM), wsparcia sprzedaży oraz subskrypcji i rejestracji klientów usprawniają pracę punktów sprzedaży. Z racji, iż system dedykowany jest zarówno punktom sprzedaży operatora jak i firmom trzecich, posiada on zaawansowane mechanizmy bezpieczeństwa (certyfikaty, tokeny, transmisja ssl) oraz zarządzania uprawnieniami (dostęp do określonych grup klientów, raportów, funkcjonalności).

2.1.2. Operational Support Systems (Comarch OSS Suite)

Comarch OSS Suite to kompleksowa platforma służąca do zarządzania siecią i usługami telekomunikacyjnymi, która ułatwia operatorom podniesienie niezawodności i jakości ich infrastruktury i usług. Platforma jest zgodna ze standardem NGOSS i składa się z modułów, które mogą być dostosowane do indywidualnych potrzeb operatora w celu zwiększenia zwrotu z inwestycji i kosztów operacyjnych. Platforma wspiera wszystkie obszary OSS. Została zbudowana o oparciu o nowoczesnych architekturę i technologie (SOA, MDA, J2EE), z szyną komunikacyjną opartą na XML i SOAP. Pozwala na integrację z innymi systemami IT (np. BSS, OSS, CRM), może też być składana w sposób modułowy dla poszczególnych klientów w zależności od ich specyficznych potrzeb.

Na platformę składają się następujące produkty:

- **Service Quality Management** to produkt łączący w sobie funkcjonalności z zakresu modelowania usług, ich monitorowania oraz kontroli ich jakości. Jest to rozwiązanie, które pozwala na zbieranie statystyk sieciowych, propagację KPI (key performance indicators) w oparciu o modele usług, raportowanie stanu KPI dla poszczególnych usług i kalkulację wpływu zdarzeń sieciowych na jakość usługi po stronie klienta. Umożliwia też mierzenie jakości usług dla wybranych klientów oraz korelację ze zgłoszeniami gromadzonymi w systemach typu Trouble Ticketing.
- **Comarch OSS Process Management** jest modułem Comarch OSS Suite odpowiedzialnym za warstwę procesów w obszarze OSS. Moduł ten umożliwia budowanie środowiska procesowego opartego na standardach eTOM i ITIL, w oparciu o zalecenie GB921V organizacji branżowej TM Forum. Pozwala to na dokładne monitorowanie i kontrolowanie wszystkich procesów związanych z zarządzaniem siecią i usługami. Process Management prowadzi do uproszczenia operacji systemowych oraz zarządzania zadaniami. Wspiera też automatyzację zadań, skracając czas działania i obniżając koszty.
- **Comarch Network & Service Inventory** to jeden z kluczowych modułów Comarch OSS Suite, który jest odpowiedzialny za gromadzenie informacji na temat usług i zasobów sieciowych operatora. Umożliwia on wykorzystanie pełnego potencjału sieci oraz zwiększenie jej wydajności. System dostarcza szczegółowe informacje o fizycznych i logicznych zasobach sieciowych, umożliwia też analizę informacji na podstawie szerokiego zakresu kryteriów definiowalnych przez użytkownika. Comarch Network & Service Inventory pozwala też na pełną wizualizację sieci telekomunikacyjnej i zainstalowanej w niej infrastruktury. Ten moduł wspiera również takie funkcjonalności jak auto-discovery oraz reconciliation, dzięki którym informacje składowane w bazie zasobów sieciowych mogą być uaktualniane wraz ze zmianami następującymi w sieci. Comarch Network & Service Inventory składa się z 2 głównych modułów:
 - **Comarch Service Inventory Management** jest odpowiedzialny za modelowanie oraz przechowywanie informacji dotyczących usług i ich zależności od zasobów sieciowych,
 - **Comarch Network Inventory Management** jest odpowiedzialny za przedstawianie aktualnego stanu infrastruktury operatora. Komponenty tego modułu dostarczają szczegółowe informacje o fizycznych zasobach sieci i umożliwiają przeszukiwanie ich za pomocą szerokiego zakresu kryteriów.

- **Comarch Network & Service Assurance** to kluczowy moduł Comarch OSS Suite, odpowiedzialny za zarządzanie bezpieczeństwem sieci oraz usług zależnych od urządzeń w sieci. Comarch Network & Service Assurance składa się z 3 głównych modułów:
 - **Comarch Service Level Management** przeznaczony jest do zarządzania umowami o poziomie świadczonych usług (SLA - Service Level Agreement) oraz do monitoringu stanu usług,
 - **Comarch Fault Management** pozwala kontrolować występowanie problemów i usterek w całej sieci telekomunikacyjnej. Poprzez ciągłe monitorowanie wszystkich elementów sieci umożliwia odbiór, wizualizację i śledzenie alarmów, ich korelację z innymi zdarzeniami oraz automatyzację rozwiązywania problemów będących przyczyną alarmów,
 - **Comarch Network Performance Management** służy do gromadzenia statystyk wydajnościowych dotyczących sieci, liczenia KPI oraz ich monitoringu w oparciu o zdefiniowane poziomy.
- **Comarch Field Service Management** jest kompletnym rozwiązaniem służącym do planowania zadań w terenie, tworzenia ich harmonogramów, ich dystrybucji i wsparcia ich realizacji. System pozwala na zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów, dzięki możliwości przypisywania do zadań tych pracowników, którzy posiadają najbardziej odpowiednie kompetencje. Równocześnie brana jest pod uwagę ich dostępność oraz lokalizacja geograficzna.
- **Comarch Next Generation Service Delivery Platform** jest platformą upraszczającą budowę nowych usług dla klientów dzięki wykorzystaniu gotowych elementów. Idea ta wykorzystuje standardowy model promowany przez TM Forum, czyli SID:CFS-RFS-R. Zastosowanie tego modelu jest unikalną cechą rozwiązania Comarch, który pozwala product managerom szybko wprowadzać nowe usługi bez znajomości technicznych aspektów wykorzystywanej architektury usług.
- **Comarch OSS Mediation** - rozwiązanie to pozwala systemowi Comarch OSS komunikować się ze światem zewnętrznym, w tym z sieciami składającymi się ze sprzętu telekomunikacyjnego różnych dostawców (bezpośrednio lub poprzez systemy do zarządzania). Comarch OSS Mediation gwarantuje integrację infrastruktury fizycznej sieci (urządzeń i systemów) z Comarch OSS Suite. OSS Mediation jest produktem służącym do bezpośredniej komunikacji z siecią w obszarach Inventory, Configuration, Fault Management oraz Performance Management.
- **Comarch Next Generation Network Planning** jest rozwiązaniem wspierającym operatorów mobilnych w planowaniu i zarządzaniu siecią. Pozwala ono na automatyzację operacji sieciowych poprzez integrację kilku funkcjonalności: planowania i optymalizacji, zarządzania konfiguracją sieci oraz network provisioning. Jest to też duży krok w kierunku wspierania migracji do sieci typu SON (Self-Organizing Networks).
 - **Comarch Configuration Management** - jest elementem NGNP, odpowiedzialnym za konfigurację sieci. Odpowiada za generowanie konfiguracji w formacie specyficznym dla danego sprzętu i dostawcy, na podstawie danych z systemu planowania. Odpowiada także za dostarczenie tej konfiguracji do urządzeń lub systemów zarządzających, wykorzystując do tego celu interfejsy oparte o OSS Mediation.
- **Comarch Next Generation Service Assurance** to rozwiązanie, które wspiera operatora telekomunikacyjnego w zapewnieniu klientom wymaganej jakości usług. Dzięki wydajnemu silnikowi korelacyjnemu Comarch NGSA pozwala na monitorowanie nawet bardzo złożonych usług, a także automatyczne określanie przyczyn niedostępności usług. Istotnym elementem jest też dołączona biblioteka procesów typu Incident Management i Problem Management. Procesy te zapewniają właściwą organizację oraz kontrolę nad rozwiązywaniem problemów, dzięki oparciu się na takich standardach jak ITIL i eTOM. Rozwiązanie to oferuje nie tylko samo oprogramowanie, ale i wieloletnie doświadczenie zdobyte przy integrowaniu systemów typu Fault Management i Service Monitoring.
- **Comarch Next Generation Service Management** to rozwiązanie, które skraca czas i obniża koszt wprowadzania na rynek nowych usług. Comarch NGSM wspiera pełny cykl życia usług, poczynając od fazy koncepcji nowej usługi, poprzez jej wdrożenie aż po zapewnienie jej odpowiedniej jakości. Rozwiązanie to pozwala zwiększyć innowacyjność oferowanych usług

przez wykorzystanie usług opartych na treści (content-based services) oraz konwergencji usług mobilnych i stacjonarnych.

2.1.3. Performance Management for Business

Performance Management for Business to specjalistyczne narzędzie do mierzenia wydajności i skuteczności procesów biznesowych w dużych firmach. System pozwala optymalizować przydział określonych zasobów na różnych szczeblach zarządzania. Optymalizuje efektywność i tym samym pozwala na zapewnienie klientom wysokiej jakości świadczonych usług. Rozwiązanie to pozwala także na tworzenie rozmaitych statystyk z zależności od potrzeb użytkowników.

2.1.4. Service-agnostic Transaction Engine

Service-agnostic Transaction Engine to wysoce wydajny, skalowalny produkt, wyposażony w moduł ratingowy, pozwalający na wykorzystanie możliwości systemu bilingowego, także w innych branżach niż telekomunikacja. Służy głównie do przetwarzania danych w różnych typach transakcji. Przetwarzanie może być konfigurowane za pomocą reguł i może zawierać konfiguracje dotyczące wprowadzania danych, ich wstępnego przetwarzania i korelowania z innymi zdarzeniami.

2.1.5. Comarch IT Management

Comarch oferuje kompleksowe rozwiązanie w zakresie zarządzania infrastrukturą IT, wypracowane na podstawie wieloletniego doświadczenia w zarządzaniu infrastrukturą IT oraz sprzedawania usług IT do sektorów rynku finansowego, telekomunikacyjnego, administracji publicznej oraz sektora usług. Comarch IT Management umożliwi monitorowanie wydajności procesów oraz zarządzanie alarmami w sieci, auto-discovery, zawiera funkcjonalności związane z Configuration Database (CMDB), czy zarządzaniem SLA, a także procesy bazujące na ITIL.

USŁUGI

Dodatkowo sektor telekomunikacji Comarch świadczy **Usługi (Professional Services)** z dziedziny:

- **Comarch Mobile Software** – oprogramowanie Comarch dla urządzeń mobilnych obejmuje usługi w zakresie architektury, projektowania, testowania, utrzymania i aktualizacji oprogramowania, a w szczególności budowania aplikacji UI (User Interface), service framework i sterowników dla urządzeń mobilnych. Działalność Comarch w tym obszarze skupia się głównie na platformie Symbian, która jest najpopularniejszą platformą mobilną na rynku, jednak wychodzi także poza jej zakres. Konsultanci Comarch posiadają duże i udokumentowane doświadczenie w tworzeniu oprogramowania mobilnego dla środowisk Linux, Java, czy Windows Mobile, jak również Android, iPhone czy RIM.
- **Comarch Billing SaaS** jest systemem bilingowym dla operatorów telekomunikacyjnych, dostępnym w modelu Software as a Service (SaaS). Usługa wspomaga kluczowe procesy biznesowe, w tym zarządzanie klientami oraz produktami, wycenę, fakturowanie, zarządzanie umowami z partnerami, a także samoobsługę klientów.
- **Konsulting** – Comarch świadczy usługi konsultingowe, począwszy od analizy potrzeb integracyjnych i procesów biznesowych, poprzez rekomendację rozwiązania, aż po stworzenie specyfikacji funkcjonalnej i projektu wdrożenia platformy integracyjnej w danej firmie.
- **Szkolenia** – specjalistyczne szkolenia produktowe i konsultacje informatyczne na różnym poziomie zaawansowania, obejmujące szeroką tematykę. Katalog szkoleń obejmuje pełną gamę kursów począwszy od kursów standardowych dla użytkowników systemu, poprzez zaawansowane kursy dla administratorów i zaawansowanych użytkowników, kursy dla trenerów, a na kursach multimedialnych skończywszy.
- **Support** – wsparcie techniczne dla klientów używających systemów Comarch świadczone przez zespół doświadczonych, wyspecjalizowanych inżynierów.
- **Wdrożenia** – Comarch umożliwia wdrożenie kompletnego systemu łączącego odpowiedni sprzęt, narzędzia programowe oraz myśl techniczną w szerokim zakresie technologii oraz usług.

- **IT Outsourcing** – projekty z zakresu outsourcingu obejmują outsourcing produkcji oprogramowania, procesów biznesowych w IT oraz infrastruktury. Comarch elastycznie podchodzi do potrzeb klientów i jest otwarty na świadczenie tych i innych usług outsourcingowych odpowiednio do modelu biznesowego klienta.
- **Migracja Danych** - Comarch jest liderem w zakresie migracji danych, a także tworzenia i wdrażania zaawansowanych systemów zabezpieczeń. Zapewniamy kompleksową obsługę klienta, zapewniając optymalny poziom ochrony. Aspekty bezpieczeństwa informatycznego są traktowane priorytetowo.

Rozwiązania dla sektora Finansowego i Bankowości

2.1.6. Zarządzanie procesami i obiegiem dokumentacji

Comarch Business Process Management - nowoczesne narzędzie przeznaczone do modelowania i zarządzania procesami biznesowymi w każdej instytucji. Równocześnie jest to platforma integracyjna oparta na dojrzałej i elastycznej architekturze, która umożliwia integrację wielu rozproszonych aplikacji, takich jak: systemy transakcyjne, CRM, Contact Center, hurtownie danych, czy archiwa dokumentów.

Comarch Document Management System - rozwiązanie wspomagające zarządzanie dokumentami i ich przepływem w firmie. System umożliwia zarządzanie zarówno obrazami dokumentów (zeskanowane dokumenty papierowe), jak i dokumentami elektronicznymi (m.in. pliki tekstowe, poczta elektroniczna). Procesy obsługi dokumentów mogą być zarządzane za pomocą systemu Comarch Business Process Management lub wewnętrznej, uproszczonej obsługi *workflow*.

2.1.7. Bankowość internetowa i usługi finansowe

Comarch Internet Banking zapewnia klientom ze wszystkich segmentów dostęp do usług oferowanych przez bank przez 7 dni w tygodniu i 24 godziny na dobę, za pomocą Internetu i telefonów komórkowych typu *smartphone*. Dzięki integracji z różnymi systemami centralnymi jest uniwersalnym, kompletnym, wydajnym i bezpiecznym uzupełnieniem środowiska informatycznego banku. Platforma Comarch Internet Banking oferuje rozwiązania służące do świadczenia usług finansowych przez kanały samoobsługowe, spełniając wysokie wymagania banków, domów maklerskich, towarzystw funduszy inwestycyjnych i innych instytucji finansowych. Jest też platformą integracyjną łączącą w jedną całość usługi i produkty oferowane przez jedną instytucję finansową lub przez całą grupę finansową.

Comarch Mobile Banking jest naturalną konsekwencją postępu technologicznego - mobilne usługi finansowe są coraz bardziej popularne, Comarch stworzył aplikację, która umożliwia zarządzanie finansami z wykorzystaniem urządzeń mobilnych. Dzięki Comarch Mobile Banking wykonanie przelewu, realizacja zlecenia inwestycyjnego, sprawdzenie salda czy wykonanie innej operacji bankowej możliwe jest przy użyciu telefonu komórkowego.

2.1.8. CRM i zarządzanie sprzedażą

Comarch Front End (CAFE) - zintegrowane środowisko pracy doradcy klienta w dowolnej instytucji finansowej, obejmujące funkcjonalności kartoteki klienta, wybrane przez klienta moduły systemu Comarch CRM oraz moduły operacyjne, pozwalające na całkowitą obsługę oddziału banku lub ubezpieczyciela za pomocą jednego środowiska aplikacyjnego, zrealizowanego w lekkich technologiach WWW.

Comarch aCRM - narzędzie nowej generacji do dynamicznego przetwarzania w czasie rzeczywistym dużych ilości danych z wewnętrznych systemów przedsiębiorstwa, a także danych pochodzących z systemów zewnętrznych.

Comarch Content Management System - Platforma Comarch Content Management System to rozwiązanie do zarządzania treścią i strukturą portalu. Oferuje zestaw narzędzi umożliwiających zdalną aktualizację i zarządzanie serwisem WWW. Comarch CMS daje użytkownikowi dużą swobodę działania, zapewniając jednocześnie pełną kontrolę nad prezentowaną treścią i wysoki poziom bezpieczeństwa. Praca z systemem nie wymaga instalacji żadnego dodatkowego oprogramowania po stronie klienta - wszystkie niezbędne czynności mogą być wykonane z poziomu przeglądarki WWW.

Comarch Contact Center - jest strategicznym punktem kontaktu, umożliwiającym zintegrowanie wszystkich kanałów komunikacji z klientem: telefon (bezpośrednia rozmowa, poczta głosowa, SMS), fax, poczta elektroniczna, Internet. Rozwiązanie to podnosi konkurencyjność firmy przez budowę mocnych relacji z klientem. Zwiększa efektywność i skuteczność komunikacji, a także zbiera i zarządza informacjami o klientach. Comarch Contact Center jest nowoczesną, modułową i łatwą do rozbudowy platformą, służącą do efektywnej obsługi wszelkiego rodzaju kontaktów komunikacji, przy wykorzystaniu obsługi automatycznej przez IVR jak i obsługi przez opiekunów klientów. Rozwiązanie Comarch opiera się na własnej aplikacji zintegrowanej i wspieranej przez zaawansowane mechanizmy wybranych platform sprzętowych.

Comarch CRM Claim Management to rozwiązanie do całościowego zarządzania reklamacjami, które stanowi moduł platformy do zarządzania relacjami z klientami - Comarch CRM. System oparty jest na sprawdzonym mechanizmie „Service-Profit Chain” stosowanym przez firmy, które zajmują niekwestionowane pozycje liderów na poszczególnych rynkach. Mechanizm pozwala automatycznie połączyć jakość usług wewnętrznych i zewnętrznych (w tym zarządzanie reklamacjami) z wynikami finansowymi. Dzięki takiemu rozwiązaniu przedsiębiorstwo jest w stanie powiązać nakłady na utrzymanie usług na pożądanym poziomie z oczekiwanymi wynikami finansowymi.

Comarch CRM Sales Management - zintegrowana aplikacja typu *front-end* nowej generacji. Zapewnia kompleksową obsługę relacji z klientami od momentu przeprowadzenia akcji akwizycyjnej, poprzez uruchamianie programów sprzedażowych (*cross/up-selling*), do bieżącej obsługi operacyjnej w pełnym zakresie oferty produktowej. System obejmuje funkcjonalność dla pracowników *front-office* (Aplikacja Sprzedawcy) pracujących przy bezpośredniej obsłudze klientów, jak i pracowników *middle-* i *back-office* (Aplikacja Dyrektora Oddziału, Aplikacja Centralna) odpowiedzialnych za zarządzanie procesem sprzedaży.

Comarch CRM Campaign Management to system wspierający cały cykl zarządzania kampaniami marketingowymi: od planowania, poprzez testy, realizację, modyfikację, po badanie efektywności. System pozwala dotrzeć do wybranej grupy klientów o precyzyjnie określonym profilu, we właściwym czasie, z właściwą informacją i przez właściwy kanał komunikacji. Unikalnym rozwiązaniem zastosowanym w Comarch CRM Campaign Management jest możliwość integracji kampanii masowych ATL i kampanii bezpośrednich BTL, dzięki czemu osiągane są efekty synergii pomiędzy dwoma rodzajami działań oraz oszczędności w koszcie dotarcia do klienta.

Comarch Commission & Incentive to system prowizyjny kierowany do instytucji, które w swojej działalności wykorzystują rozbudowane sieci agentów, brokerów i pośredników. Rozwiązanie pozwala na integrację w jednym miejscu wszystkich danych dotyczących sieci sprzedaży, polityki prowizyjnej dla wszystkich kanałów dystrybucji oraz rozliczeń z jednostkami sieci sprzedaży. Dodatkowo, zebranie w jednym systemie wszystkich danych sprzedażowych pozwala na lepszą kontrolę sprzedaży oraz optymalizację systemów motywacyjnych

Comarch Loyalty Management jest zaawansowanym zestawem aplikacji biznesowych, przeznaczonym dla standardowych i zaawansowanych programów lojalnościowych. System wyróżnia się elastycznością, ergonomicznym interfejsem użytkownika i łatwością operacji. Skalowalna architektura gwarantuje dopasowanie rozwoju programu lojalnościowego do tempa wzrostu firmy.

2.1.9. Procesy kredytowe

Comarch Credit Process Management to zestaw aplikacji wspierający obsługę procesów kredytowych we wszystkich segmentach klientów: korporacyjnych, detalicznych, średnich oraz małych przedsiębiorstwach. Modułowa budowa systemu umożliwia wybór optymalnego zestawu funkcjonalności i wsparcia najważniejszych procesów związanych z obsługą dowolnych produktów kredytowych dla dowolnego segmentu klientów: konstrukcji produktów, symulacji, przygotowania wniosku, wsparcia dla procesu decyzyjnego, przygotowania umowy, uruchomienia środków, zarządzania zabezpieczeniami, monitorowania aktywnych umów, rozliczania transakcji, zarządzania siecią sprzedaży i naliczania prowizji oraz windykacji nierzetelnych klientów.

Korporacyjna wersja systemu **Comarch Credit Process Management** jest rozszerzona o dodatkowe narzędzia specyficzne dla tego segmentu klientów, takie jak *rating engine*, moduł analizy wskaźnikowej czy rozbudowany moduł zarządzania zabezpieczeniami. Podobnie jak w przypadku rozwiązań CRM, przy projektowaniu systemu wspierającego proces kredytowy dla dużych przedsiębiorstw nacisk został położony na elastyczność mechanizmu podejmowania decyzji tak, aby propozycje generowane

automatycznie nie usztywniały polityki zarządzania procesem w stopniu charakterystycznym dla segmentu detalicznego.

Comarch Scoring Engine jest platformą systemową wspierającą pracę analityków kredytowych w zakresie konstrukcji optymalnych strategii oceniających wnioski kredytowe, oceny ryzyka związanego z udzielaniem kredytów oraz analizy portfela kredytowego. Elastyczność wykorzystywanych definicji scoringowych i łatwość integracji z systemami banku umożliwia szybkie wdrożenie i uruchomienie Comarch Scoring Engine.

Comarch Rating to narzędzie wspierające wykonanie oceny ratingowej klientów korporacyjnych. Możliwe jest wykorzystanie aplikacji do sprawdzenia ratingu transakcji. Narzędzie jest w pełni konfigurowalne przez pracowników banku, gdyż nie wymaga znajomości programowania. Dzięki wysokiej elastyczności i integracji z procesem kredytowy, zmiana polityki do zarządzania ryzykiem możliwa jest w przeciągu kilku minut bez konieczności angażowania zasobów IT.

Comarch BIK Connector jest rozwiązaniem stanowiącym integralną część dowolnego systemu kredytowego. Rozwiązanie jest oferowane jako jeden z modułów kompleksowego rozwiązania do obsługi procesów kredytowych - **Comarch Credit Process Management**.

Comarch Credit Monitoring - system wspierający procesy monitoringu umów kredytowych a w szczególności monitoring zabezpieczeń, spłat, warunków umowy oraz sytuacji finansowej klienta. Dzięki wbudowanym mechanizmom Comarch Credit Monitoring automatycznie generuje sprawy spełniające zadane kryteria monitoringu np. zaległość w spłacie powyżej 7 dni. System działa w kontekście klienta, co oznacza, że monitoring dotyczy wszystkich rachunków klienta. Dodatkowo, dzięki oparciu systemu o aplikację Comarch Business Process Management, Comarch Credit Monitoring może automatycznie skierować sprawę do windykacji, restrukturyzacji bądź zmiany warunków kredytowania. W systemie wykorzystano funkcjonalności modułu Printout Management, dzięki któremu możliwe jest systemowe generowanie upomnień do klientów (wraz z identyfikacją, które jest to upomnienie), jak również integracja z drukarnią centralną (korespondencja masowa).

2.1.10. Rynki kapitałowe i zarządzanie kapitałem

Comarch Asset Management to system adresowany do firm zarządzających aktywami, banków depozytariuszy, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych, towarzystw ubezpieczeniowych oraz innych instytucji zajmujących się działalnością inwestycyjną oraz obsługą portfeli. System zapewnia m.in. modelowanie portfeli, obsługę zleceń, dostęp do aktualnej struktury portfeli, kontrolę limitów inwestycyjnych, ewidencję transakcji i operacji na portfelach, wycenę aktywów portfeli, raportowanie oraz pomiar ryzyka i efektywności zarządzania.

Comarch Custody jest aplikacją przeznaczoną dla banków zajmujących się obrotem papierami wartościowymi oraz działalnością powierniczą. System pozwala na rejestrację oraz rozliczanie ilościowe i finansowe transakcji papierami wartościowymi przechowywanymi w KDPW SA i zagranicznych izbach depozytowo-rozliczeniowych. Jest w pełni przystosowany do Nowego Systemu Depozytowo-Rozliczeniowego.

Comarch Internet Investments, jako samodzielny system lub funkcjonalne uzupełnienie Comarch Internet Banking, zapewnia dostęp do inwestycyjnych usług finansowych przez Internet i inne elektroniczne kanały dystrybucji klientom biur maklerskich, powierników, Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych, Otwartych Funduszy Emerytalnych oraz innych instytucji operujących na rynku kapitałowym. System, rozwijany nieprzerwanie od 1998 roku, oferuje najbogatszą na rynku funkcjonalność w zakresie dostępu do rachunku maklerskiego, rejestrów TFI i specjalizowanych produktów inwestycyjnych.

Comarch Notowania Online (NOL3) to najnowocześniejsze na polskim rynku narzędzie umożliwiające dostęp do bieżących notowań i informacji rynkowych, analizę rynku oraz poszczególnych walorów, a także realizację zadań typowych dla rozwiązań Order Management System (OMS): składanie zleceń bezpośrednio z tabeli notowań oraz przesyłanie ich na rynek w odpowiednim momencie.

Comarch Risk Management to system do zarządzania ryzykiem portfeli inwestycyjno-kredytowych. Automatyzuje procesy kontroli ryzyka zmierzające do ograniczania wpływu wahań czynników ryzyka na

elementy prowadzonej działalności biznesowej. Pozwala także na identyfikację możliwości inwestycyjnego wykorzystania obserwowanych fluktuacji.

Comarch Performance & Attribution - system umożliwiający aktywną ocenę efektywności portfeli inwestycyjnych, obliczanie wskaźników efektywności na tle benchmarków i ryzyka, analizę atrybucji źródeł zysków i strat realizowanych na poszczególnych klasach aktywów oraz raportowanie wyników zarządzania.

Comarch CAFE Broker - system wspomagający czynności realizowane przez pracowników biura maklerskiego oraz zapewniający spójność na poziomie informacyjnym, operacyjnym i autoryzacyjnym pracownikom centrali, oddziału czy *call-center* biura maklerskiego. Najważniejsze cechy funkcjonalne Comarch CAFE Broker to kompleksowa obsługa rachunku inwestycyjnego klienta, w tym składanie zleceń na różnych rynkach, dostęp do profilu inwestycyjnego klienta, monitoring zleceń oraz aktywności na rachunku, a także wsparcie komunikacji z klientem.

Comarch Deal Management jest rozwiązaniem pozwalającym na przetwarzanie transakcji zawieranych na rynku pieniężnym i walutowym oraz na instrumentach dłużnych i pochodnych, realizowanych przez *dealing room* banku lub klientów bankowości internetowej. Narzędzie zapewnia kompleksową obsługę procesu transakcyjnego, jak również obsługę księgową w zakresie ewidencji i wyceny instrumentów/transakcji, kalkulacji limitów transakcyjnych i rozliczeniowych dla klientów oraz ekwiwalentu bilansowego i adekwatności kapitałowej dla transakcji.

2.1.11. Finansowanie handlu

Comarch Trade Finance wspomaga realizację procesów biznesowych, związanych z obsługą akredytyw, inkas i gwarancji. System Comarch Trade Finance jest częścią rozwiązań informatycznych, stosowanych w bankach i wymaga integracji z innymi systemami stosowanymi w banku, m.in. systemem centralnym, księgą główną czy hurtownią danych.

Comarch Factoring to kompleksowe rozwiązanie przeznaczone do obsługi transakcji finansowania wierzytelności. Umożliwia obsługę faktur zarówno elektronicznych, jak i papierowych. Rozwiązanie charakteryzuje się dużą elastycznością w modelowaniu procesu obsługi klienta. Umożliwia wprowadzanie danych dotyczących faktoranta, dłużnika i zdefiniowanie programu finansowania.

2.1.12. Procesy ubezpieczeniowe

Comarch for Insurance - to rodzina rozwiązań wspierających w kompleksowy sposób całość ubezpieczeniowych procesów biznesowych. Rozwiązania wchodzące w jej skład to systemy dedykowane do wsparcia towarzystw ubezpieczeń majątkowych oraz towarzystw ubezpieczeń na życie. Podczas projektowania i budowy tych rozwiązań szczególny nacisk został położony na wsparcie sprzedaży i usprawnienie obsługi ubezpieczonych, lepsze wykorzystanie informacji oraz optymalizację procesów back-office ubezpieczycieli.

Comarch NonLife Insurance jest systemem produkcyjnym wspierającym kluczowe procesy i obszary działania towarzystw ubezpieczeń majątkowych. Rozwiązanie zapewnia elastyczność wprowadzania nowej oferty na rynek. Comarch NonLife Insurance wspiera administrację polis i likwidacji szkód, zarządzanie informacją oraz usprawnienie efektywności biznesu ubezpieczeniowego. Zakres wdrożenia może obejmować wszystkie moduły i linie produktowe. Ze względu na modułową budowę systemu istnieje również możliwość wdrożenia poszczególnych obszarów funkcjonalnych lub produktów oraz dopasowanie ich do istniejącej w towarzystwie ubezpieczeniowym architektury systemowej.

Comarch Life Insurance jest kompleksowym rozwiązaniem informatycznym przeznaczonym dla towarzystw ubezpieczeniowych na życie. System wspiera procesy zachodzące w towarzystwie ubezpieczeniowym, może także zostać dopasowany do istniejącej architektury systemowej. Wdrożenie Comarch Life Insurance umożliwia kompleksowe i spójne zarządzanie biznesem ubezpieczeniowym. Dodatkowo, duża elastyczność systemu pozwala na optymalizację działalności towarzystwa oraz szybką reakcję na zmieniające się potrzeby rynku.

Comarch Health Insurance to stabilne i wydajne rozwiązanie umożliwiające pełną obsługę polis zdrowotnych. System wspiera obsługę ubezpieczeń zdrowotnych i zapewnia komunikację ze świadczeniodawcami usług medycznych.

Comarch Insurance Claims jest elastycznym rozwiązaniem, obsługującym wszystkie typy spraw roszczeniowych dla pełnej gamy produktów ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczeń dodatkowych. Funkcjonalność systemu obejmuje cały proces obsługi roszczeń. Rozwiązanie pomaga znacząco ograniczać koszty ponoszone na obsługę roszczeń poprzez automatyzację operacji oraz eliminację większości zadań opartych na papierowym obrocie dokumentów.

CAFE for Insurance to zestaw usług i aplikacji, z których zestawia się rozwiązanie optymalne dla klienta. Głównym zadaniem platformy jest realizacja strategii towarzystwa ubezpieczeniowego w zakresie wsparcia sprzedaży i obsługi klienta. Podstawową zaletą CAFE for Insurance jest łatwość dopasowania zakresu funkcjonalności do potrzeb biznesowych towarzystwa ubezpieczeniowego.

Comarch Insurance Net jest systemem front-office, składającym się z pakietu narzędzi i rozwiązań wspierających dystrybucję i obsługę produktów ubezpieczeniowych. Funkcjonalność rozwiązania wspiera zarówno działania agentów, pracowników oraz współpracowników towarzystwa, jak i działania podejmowane samodzielnie przez klienta indywidualnego. System umożliwia agentom wykonywanie symulacji ofertowych oraz sprawne i bezbłędne wypełnianie wniosku ubezpieczeniowego. Comarch Insurance Net pozwala na rejestrację zmian warunków zawartego ubezpieczenia, a także na zgłaszanie i śledzenie procesów szkodowych. Korzyścią dla klienta jest szybsza i bezpośrednia obsługa oraz możliwość podglądu statusu wniosku w portalu internetowym.

Comarch Commission & Incentive wspiera zarządzanie i rozliczenia prowizyjne sieci sprzedaży o rozbudowanych strukturach sprzedaży. System pozwala zarządzać strukturami sprzedaży poprzez udostępnienie kompletnego repozytorium danych dotyczących tych struktur, oferowanych produktów, mechanizmów wynagradzania i planowania sprzedaży.

Comarch Internet Insurance udostępnia funkcjonalność ubezpieczeniowego rachunku internetowego. Umożliwia ubezpieczonym wykonywanie podstawowych operacji ubezpieczeniowych, począwszy od ofertowania i wykonania symulacji ubezpieczenia, poprzez składanie wniosków polisowych, szkodowych i roszczeniowych, aż po zarządzanie inwestycjami w ramach polis.

Comarch Debt Management jest kompleksowym rozwiązaniem do zarządzania wierzytelnościami, kierowanym do różnorodnych firm oraz instytucji finansowych, które w ramach działalności prowadzą postępowania upominawcze, sądowe oraz egzekucyjne i wymieniają dane ze współpracującymi podmiotami zewnętrznymi. System Comarch Debt Management zapewnia efektywne odzyskiwanie przeterminowanych należności, między innymi poprzez wszechstronne wsparcie wielokanałowego kontaktu z dłużnikiem (telefon, SMS, email) i organizację pracy zespołów windykacyjnych z uwzględnieniem priorytetów obsługiwanych spraw. Efektem wdrożenia systemu jest znacząca korzyść dla klienta płynąca ze wzrostu ścigalności należności.

Comarch Insurance Data Warehouse to dedykowana hurtownia danych ubezpieczeniowych. Rozwiązanie dostarcza uporządkowane i zrozumiałe dane wspomagające sprawozdawczość wewnętrzną i zewnętrzną. Zadaniem hurtowni jest przygotowanie i udostępnienie osobom uprawnionym informacji koniecznej dla sprawnego podejmowania decyzji na różnych szczeblach zarządzania towarzystwem ubezpieczeniowym.

Comarch Insurance Scoring to system oparty na elastycznym i definiowalnym automacie regułowym, oceniającym różnego rodzaju obiekty (m.in. underwriting wniosków, klientów). System Comarch Insurance Scoring jest odpowiedzią na wzrastające potrzeby automatyzacji procesów oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

Comarch Reinsurance jest rozwiązaniem informatycznym przeznaczonym dla firm reasekuracyjnych oraz działów firm ubezpieczeniowych zajmujących się obsługą reasekuracji. Jest narzędziem do obsługi umów reasekuracyjnych i koasekuracyjnych w zakresie ewidencji i modelowania umów reasekuracji proporcjonalnej, nieproporcjonalnej, obligatoryjnej i fakultatywnej.

2.1.13. Rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa informacji

Comarch CentralLog jest kompleksowym rozwiązaniem służącym do zarządzania informacją bezpieczeństwa generowaną przez infrastrukturę IT przedsiębiorstwa. Zawiera narzędzia służące do centralizacji, analizy i archiwizacji informacji audytowych, generowanych przez rozmaite systemy i aplikacje zarówno powiązane z bezpieczeństwem, jak i niezależne (na przykład bazy danych).

Comarch MobileID jest nową metodą uwierzytelniania i autoryzacji opartą na telefonii komórkowej, łączącą w jednym rozwiązaniu pewność, łatwość użycia, niską cenę i zaawansowanie techniczne. Rozwiązanie dostępne jest jako odrębny produkt lub też w integracji z Comarch Security Access Manager DRACO.

Comarch Security Access Manager DRACO jest rozwiązaniem zapewniającym identyfikację, uwierzytelnianie, autoryzację oraz rozliczalność zgodnie z najnowszymi tendencjami w dziedzinie bezpieczeństwa, a także indywidualnymi potrzebami klienta. Zakres funkcjonalny DRACO obejmuje szereg obszarów zarządzania użytkownikami, ich uprawnieniami i dostępem do zasobów chronionych.

Comarch MobilePKI jest rozwiązaniem wspierającym uwierzytelnienie oraz autoryzację za pomocą technologii mobilnych. Umożliwia korzystanie z pełnej infrastruktury Klucza Publicznego (PKI) na telefonach komórkowych z wykorzystaniem karty SIM.

Comarch SecureAdmin - system monitorowania aktywności użytkowników działający w sposób przezroczysty na poziomie warstwy sieciowej (analiza pasywna i aktywna). Oznacza to, że wdrożenie systemu Comarch SecureAdmin nie wymaga modyfikacji ani rekonfiguracji istniejących aplikacji lub systemów, a jego obecność nie jest widoczna dla użytkowników.

System Comarch SOPEL (System Obsługi Podpisu Elektronicznego) jest kompletną implementacją bezpiecznego urządzenia służącego do weryfikacji kwalifikowanego podpisu elektronicznego oraz bezpiecznego oprogramowania do składania podpisu elektronicznego zgodnie z Ustawą o Podpisie Elektronicznym.

Comarch SafeDesktop to rozwiązanie zabezpieczające stacje użytkowników końcowych systemów IT. Comarch SafeDesktop pozwala na uzyskanie wielorakich funkcjonalności przy użyciu kart mikroprocesorowych oraz tokenów USB w heterogenicznych środowiskach, m. in. na platformach MS Windows 98SE/Me/2000/XP/2003/Vista/7 oraz Linux.

Comarch SmartCard jest mikroprocesorową kartą kryptograficzną opartą na technologii Java, służącą do bezpiecznego przechowywania informacji wrażliwych, takich jak klucze kryptograficzne i hasła. Karty wykorzystywane są przede wszystkim w systemach PKI (Infrastruktury Klucza Publicznego) oraz w instytucjach bankowych, gdzie wymagane jest szczególne bezpieczeństwo np. przy wykonywaniu transakcji przez klientów. Bezpieczeństwo zapewnia wykorzystanie kryptografii asymetrycznej oraz fakt, że klucz prywatny, używany do podpisu transakcji nigdy nie opuszcza karty mikroprocesorowej (jest generowany na karcie i nie można go w żaden sposób skopiować), z kolei PIN do karty zna tylko jej właściciel.

Comarch SmartToken to rozwiązanie bazujące w części sprzętowej na tokenach USB, łączących cechy karty mikroprocesorowej kryptograficznej i czytnika kart w jednym urządzeniu. Część programowa, łącznie z oprogramowaniem wewnętrznym tokenu jest autorstwa Comarch.

Comarch SmartCard Workshop służy do zarządzania cyklem życia kart oraz tokenów kryptograficznych. Oprócz podstawowej funkcjonalności związanej z realizacją procesu *workflow* oraz raportowania bieżącego stanu poszczególnych kart wydanych w systemie, rozwiązanie umożliwia również pełną integrację z oferowanym systemem Comarch CertificateAuthority.

Comarch CertificateAuthority umożliwia pełną implementację systemu opartego na Infrastrukturze Klucza Publicznego (PKI), w tym wydawanie certyfikatów zabezpieczających pocztę, serwery WWW, kanały komunikacyjne, uwierzytelnianie i autoryzację użytkowników. Jest rozwiązaniem do obsługi certyfikatu w całym cyklu jego życia - od złożenia wniosku po wygaśnięcie lub unieważnienie.

Comarch Security Content Management to kompleksowe rozwiązanie dla dostawców usług Internetowych. System pomaga w budowaniu przewagi konkurencyjnej poprzez poszerzenie oferty o szereg opcji bezpieczeństwa oraz kontroli treści i połączeń.

Rozwiązania dla Przedsiębiorstw

Comarch CRM Campaign Management to system wspierający cały cykl zarządzania kampaniami marketingowymi: od planowania, poprzez testy, realizację, modyfikacje, po badanie efektywności. System pozwala dotrzeć do wybranej grupy klientów o precyzyjnie określonym profilu, we właściwym czasie, z właściwą informacją i przez właściwy kanał komunikacji.

Comarch CRM Sales Management zapewnia całościową obsługę relacji z klientami od momentu akcji akwizycyjnej, poprzez uruchamianie programów sprzedażowych (cross-selling oraz up-selling), budowanie programów lojalnościowych, do etapu zakończenia współpracy. System zawiera funkcjonalność zarówno dla sprzedawców pracujących przy bezpośredniej obsłudze klienta (Aplikacja Sprzedawcy), jak i pracowników back-office odpowiedzialnych za zarządzanie procesem sprzedaży (Aplikacja Centralna: przygotowanie informacji dla sprzedawców, opracowywanie polityki cenowej, budowanie planów sprzedażowych, monitorowanie sprzedaży i analizowanie raportów z wynikami, etc.).

Comarch Loyalty Management jest zaawansowanym zestawem aplikacji biznesowych o szerokiej funkcjonalności, przeznaczonym zarówno dla prostych, jak i zaawansowanych programów lojalnościowych. System wyróżnia się elastycznością, ergonomicznym interfejsem użytkownika i łatwością operacji. Skalowalna architektura gwarantuje dopasowanie rozwoju programu lojalnościowego do tempa rozwoju firmy.

Comarch Document Management System to system wspomagający zarządzanie przepływem dokumentów i informacji w firmie. Celem systemu jest podnoszenie sprawności przedsiębiorstwa, zwłaszcza w zakresie organizacji pracy oraz dostępu do informacji i dokumentów.

Comarch Content Management System to system do zarządzania treścią i strukturą portalu. Oferuje zestaw narzędzi umożliwiających zdalną aktualizację i zarządzanie serwisem WWW.

Comarch Business Intelligence to nowoczesne rozwiązanie informatyczne oparte na technologii hurtowni danych. Jego podstawową rolą jest dostarczenie uporządkowanej i zrozumiałej informacji wspomagającej podejmowanie decyzji na różnych szczeblach zarządzania firmy. Comarch Business Intelligence umożliwia wybór i zastosowanie różnych obszarów analiz w zależności od potrzeb użytkownika, np.: sprzedaż, finanse, controlling i inne.

ECOD - rozwiązania Comarch w obszarze EDI (Electronic Data Interchange) i wsparcia sprzedaży. W obszarze zarządzania kanałami sprzedaży Comarch oferuje systemy ECOD: Agent, Operator, Archiwum, Dystrybucja, Data Share, Factoring, Delivery, Organizer, Tracker, Opakowania, ECOD SA2 Produkty, Business Portal, Centralna Platforma Raportująca.

Comarch Security Management pozwala na stworzenie, rozwijanie i zarządzanie polityką bezpieczeństwa dla wszystkich sieci i urządzeń używanych niezależnie od lokalizacji i architektury. Oprócz tego rozwiązania Comarch posiada pełny zakres produktów obejmujący legalizację i uwierzytelnianie, infrastrukturę klucza publicznego oraz zarządzanie bezpieczeństwem i treścią.

Systemy do zarządzania w przedsiębiorstwach to pełna linia systemów ERP dla wszystkich rodzajów przedsiębiorstw:

- **Comarch ALTUM** jest innowacyjnym systemem ERP przeznaczonym dla średnich i dużych firm sektora handlu i usług, działających lokalnie lub w rozproszonej strukturze sieci. Aplikacja jest dostosowana do prowadzenia działalności na rynkach zagranicznych nie tylko pod względem legislacyjnym, ale również ze względu na ergonomię interfejsu. Mocnymi punktami produktu są zintegrowane Workflow i Business Intelligence. Dostępny również w modelu usługowym – **Comarch iALTUM24**
- Zintegrowany System do Zarządzania **Comarch Egeria** jest nowoczesnym, polskim systemem klasy ERP II, wspomagającym zarządzanie przedsiębiorstwem. System oferuje zrównoważoną funkcjonalność, obejmującą wszystkie istotne obszary działalności przedsiębiorstw. Jest uniwersalnym narzędziem gwarantującym stabilny rozwój każdej firmy, a także na tyle elastycznym, by zaspokoić jej różnorodne potrzeby.

- **Comarch CDN XL** to wielomodułowy, w pełni zintegrowany system informatyczny klasy ERP dedykowany średnim i dużym firmom handlowym, produkcyjnym oraz usługowym. Wyposażony w funkcjonalność branżową do większości branż, dostępny także w modelu usługowym – **Comarch CDN iXL24**
- **Comarch OPT!MA** to program do zarządzania, obsługi sprzedaży, księgowości, kadr i płac. Program wspomaga prowadzenie firmy oraz stanowi doskonałe narzędzie pracy dla biura rachunkowego. Unikalną cechą jest możliwość wynajmowania programu przez Internet za pośrednictwem platformy ASP – **Comarch iOPT!MA24**
- **Comarch Klasyka** to spójna i kompletna oferta dla małych i średnich firm handlowych, usługowych i produkcyjnych. Składa się na nią 9 programów wspomagających zarządzanie i księgowość, pracujących w środowisku DOS
- **Comarch iOPT!MA24, Comarch CDN iXL24, Comarch iALTUM24** jest to udostępnianie programów do zarządzania poprzez Internet – polegające na wynajmowaniu, przechowywaniu i bieżącej aktualizacji programów komputerowych za stałą miesięczną opłatą abonamentową (model usługowy).
- **Comarch Retail** to samodzielny system do prowadzenia sprzedaży detalicznej pozwalający na sprawne zarządzanie siecią handlu detalicznego w kompleksowy sposób, począwszy od centrali sieci handlowej poprzez zaplecze sklepu oraz punkt sprzedaży (POS – Point of Sale). Produkt kierowany jest do sieci detalicznych o strukturze rozproszonej. Najważniejszym wyróżnikiem oprogramowania jest integracja z rozwiązaniami klasy ERP w centrali sieci handlowej (Comarch ALTUM lub Comarch CDN XL).
- **Comarch iSklep24** to e-sklep współpracujący z każdym systemem Comarch do zarządzania: Comarch OPT!MA, Comarch CDN XL lub Comarch ALTUM. Rozwiązanie wspierające sprzedaż przez Internet, zawiera w sobie szereg funkcjonalności pozwalających skutecznie promować ofertę handlową w Internecie, szerzej opisać wystawione w witrynie sklepowej towary oraz szybciej obsługiwać złożone przez klientów zamówienia.
- **Comarch iGaleria24** – iGaleria24.pl to unikalna internetowa galeria handlowa stworzona przez Comarch. Dzięki iGaleria24 właściciele sklepów internetowych Comarch (pracujących na Comarch iSklep24) uzyskują możliwość prezentacji swojego sklepu w serwisie, promocję oraz pozycjonowanie sklepu w Internecie oraz pozyskują nowych klientów odwiedzających swoje sklepy internetowe.
- **Comarch iKsięgowość24** – iKsięgowość24.pl to unikalna usługa rachunkowo-księgowa stworzona dla małych firm. Usługa powstała z myślą o przedsiębiorcach szukających profesjonalnej obsługi księgowej w korzystnej cenie. Dzięki iKsięgowość24 przedsiębiorcy mogą skupić całą swą energię na prowadzeniu i rozwijaniu firmy, obsługę księgową pozostawiając sprawdzonym Biurom Rachunkowym.
- **Comarch iFaktury24** – iFaktury24.pl wersja beta to nowoczesne oprogramowanie dostępne w modelu usługowym (SaaS), przeznaczone do obsługi sprzedaży – serwis cechuje wyjątkowa ergonomia oraz współpraca z innymi systemami Comarch.
- **Comarch Mobile** to zestaw rozwiązań do zarządzania, wspierających pracę na urządzeniach mobilnych takich jak telefon komórkowy, smartphone czy kolektor danych, przeznaczony dla 3 grup użytkowników: Comarch Mobilny Menadżer – przeznaczony jest dla osób zarządzających firmą, umożliwia szybki i intuicyjny wgląd do najważniejszych raportów na temat sytuacji przedsiębiorstwa; Comarch Mobilny Sprzedawca – dedykowany dla przedstawicieli handlowych, zapewnia wsparcie rozległych struktur sprzedaży; Comarch Mobilny Magazynier – przeznaczony dla pracowników działu logistyki. Comarch Mobile współpracuje z Comarch OPT!MA, Comarch CDN XL oraz Comarch ALTUM.

Systemy SoftM to linia systemów ERP oraz finansowo-księgowym dla małych i średnich przedsiębiorstw na rynku niemieckojęzycznym:

- **Comarch Semiramis** – system ERP nowej generacji, dla aktywnych przedsiębiorstw działających na rynkach międzynarodowych i z wykorzystaniem Internetu. Dysponuje ergonomicznym interfejsem użytkownika, wbudowanym modułem WorkFlow oraz jest zoptymalizowany do jak najlepszego odzwierciedlenia procesów biznesowych oraz struktury organizacji,
- **Comarch Sharknex** – system finansowo-księgowy nowej generacji, rozwijany jako uzupełnienie SoftM Semiramis, umożliwiając kompletne zarządzanie finansami nowoczesnego przedsiębiorstwa,
- **Comarch SoftM Suite** – klasyczny system ERP, oferujący sprawdzone i dopasowane do specyfiki branżowej rozwiązania funkcjonalne dla szerokiego grona użytkowników. Zawiera również certyfikowany, rozbudowany system finansowo-księgowy, dysponujący modułami controllingu i elektronicznej archiwizacji dokumentów, umożliwiając pracę w środowisku międzynarodowym, także z uwzględnieniem różnych standardów rachunkowości (US GAAP, IFRS),
- **Comarch Schilling** - klasyczny system finansowo-księgowy,
- **Comarch DKS** – system finansowo-księgowy rozwinięty dla klientów z rynku austriackiego, wyposażony także w moduł controllingowy oraz HR,
- **Comarch Topas** – system dedykowany do obsługi HR i rozliczeń pracowniczych, wspomagający zarządzanie czasem pracy i procesami rekrutacyjnymi
- **DMS** – system do elektronicznej archiwizacji i zarządzania dokumentami, umożliwiając wprowadzenie w przedsiębiorstwie w pełni elektronicznego obiegu dokumentów.

Rozwiązania dla Administracji Publicznej

Comarch specjalizuje się w projektowaniu, wdrażaniu oraz integracji nowoczesnych systemów informatycznych dla administracji publicznej i firm oraz instytucji z sektora publicznego. Firma posiada również doświadczenia w tworzeniu kompleksowych rozwiązań „pod klucz” oraz w rozbudowie infrastruktury sprzętowo-sieciowej. Mając na uwadze przemiany zachodzące w polskiej administracji publicznej, Comarch stworzył szereg rozwiązań typu e-government, które mają za zadanie spełnianie potrzeb specyficznych dla jednostek sektora publicznego. Rozwiązania Comarch są opracowywane w oparciu o najnowocześniejsze międzynarodowe standardy, a w ich implementacji bierze udział kadra złożona z najwyższej klasy specjalistów. Do najważniejszych rozwiązań wdrażanych w sektorze administracji publicznej należą:

2.1.14. Comarch E-Urząd – Wsparcie obsługi społeczeństwa

Comarch E-Urząd jest platformą usług publicznych on-line zawierającą zestaw modułów pozwalających na realizację zadań stawianych jednostce samorządu administracji publicznej przez ustawodawcę. Intuicyjne narzędzia umożliwiają samodzielne zarządzanie aplikacją, zapewniając wsparcie procesów tworzenia i publikacji treści oraz stanowiąc gwarancję sprawnej i efektywnej komunikacji z interesantami poprzez wprowadzenie elektronicznej wymiany dokumentów. Rdzeń rozwiązania stanowi system CMS, umożliwiając zarządzanie treścią i strukturą portalu. Modułowa budowa pozwala na elastyczne dostosowanie rozwiązania do potrzeb użytkownika. Na Comarch E-Urząd składają się m.in. następujące moduły: Cyfrowy Urząd, Biuletyn Informacji Publicznej, Portal Informacyjny, Intranet.

2.1.15. Comarch Egeria – Wsparcie zarządzania organizacją

Zintegrowany system informatyczny Comarch Egeria jest narzędziem usprawniającym zarządzanie instytucją i oferującym szerokie wsparcie w podejmowaniu decyzji, niezbędnym do efektywnego działania każdej jednostki sektora publicznego. System posiada budowę modułową oraz dużą konfigurowalność, co pozwala na dostosowanie do indywidualnych potrzeb każdego klienta. Podstawowe obszary funkcjonalne systemu Comarch Egeria obejmują: Finanse-Księgowość (w tym Planowanie – Budżetowanie), Zarządzanie Personelem, Logistykę, Zarządzanie Klientem, Obszar Wspierania Decyzji. Ponadto system oferuje liczne moduły branżowe dedykowane do obsługi specyficznych potrzeb różnych przedsiębiorstw i instytucji – m.in. Biling – dla przedsiębiorstw Utilities, Leasing – dla instytucji leasingowych, Edukacja – dla szkół wyższych, czy Remonty i Obsługa Techniczna.

2.1.16. Comarch Education - Wsparcie zarządzania oświatą

Comarch Education to zintegrowany system wspomagający pracę wydziałów edukacji oraz podległych im placówek oświaty w zakresie zbierania danych o drodze edukacyjnej ucznia, tworzenia arkuszy organizacyjnych, zarządzania finansami, kadrami, płacami oraz wykorzystujący Internet jako medium komunikacji pomiędzy uczestnikami procesu nauczania. System ten jest częścią oferty Comarch skierowanej dla jednostek samorządu terytorialnego, dzięki czemu uruchomienie go łącznie z innymi produktami Comarch pozwala osiągnąć cele stawiane polskiej administracji w zakresie wykorzystania technologii informatycznych. Zintegrowany system Comarch Education stanowi kompletne rozwiązanie wspomagające zarządzanie jednostkami oświaty na wszystkich poziomach tj. wsparcia zarówno procesów dydaktycznych, jak i administracyjnych.

2.1.17. Comarch Workflow - Wsparcie zarządzania dokumentami i praca grupowa

System elektronicznego obiegu Dokumentów Comarch Workflow zapewnia narzędzia pozwalające efektywnie zaplanować i zorganizować obieg dokumentów i zadań z nimi związanych, a także archiwizację pism i spraw. W ofercie zawarte jest środowisko pracy grupowej z elementami takimi jak moduł analityczny, obsługa poczty elektronicznej, kalendarze grupowe, komunikacja on-line. Razem z Comarch e-Urząd lub ePUAP stanowi kompleksową platformę elektronicznej obsługi obywatela. Wdrożenie systemu podnosi sprawność działania urzędu, zwłaszcza w zakresie organizacji pracy, dostępu do informacji i wszelkich dokumentów - zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi oraz przyjętymi standardami.

2.1.18. Comarch Business Intelligence - System raportowania i analizy danych

Comarch Business Intelligence jest oprogramowaniem wspomagającym procesy decyzyjne poprzez analizę danych. Rozwiązania szczególnie sprawdzające się u klientów zarządzających dużymi wolumenami danych, posiadających wiele systemów lub lokalizacji terenowych oraz posiadających rozbudowane potrzeby w zakresie graficznej prezentacji danych. Comarch BI oferuje użytkownikom możliwość tworzenia analiz z elastycznym grill – down'em, filtrowaniem miar i wymiarów, wizualizacją kluczowych wskaźników wydajnościowych i kokpitami managerskimi.

2.1.19. Comarch PKI – System obsługi infrastruktury PKI

Na Comarch PKI składają się następujące komponenty:

- Comarch PKI Podpis elektroniczny – moduły umożliwiające składanie i weryfikację podpisów elektronicznych spełniające ustawowe wymagania odnośnie podpisu elektronicznego.
- Comarch PKI CA – oprogramowanie służące do obsługi zarządzania certyfikatami przez cały cykl ich życia, od momentu złożenia wniosku o certyfikat do chwili wygaśnięcia lub unieważnienia certyfikatu.
- Comarch PKI UPO – komponent umożliwiający generację Urzędowego Poświadczenia Odbioru.

Comarch PKI zapewnia współpracę z HSM.

Usługi

Strategicznym punktem działalności Comarch jest wykorzystywanie doświadczenia i wiedzy pracowników firmy poprzez świadczenie pełnego zakresu usług informatycznych – od konsultingu, poprzez wdrożenia indywidualnych rozwiązań, do outsourcingu. Usługi świadczone przez Comarch to szczególnie ważny i skuteczny sposób wykorzystania kompetencji pracowników firmy. Realizacja wielu projektów programistycznych i integracyjnych pozwoliła firmie na zebranie unikalnego doświadczenia i stworzenie wyjątkowego zespołu ludzi. Doświadczenie to potwierdzają liczne certyfikaty i upoważnienia wiodących dostawców rozwiązań IT. Szeroka gama usług informatycznych Comarch świadczona jest w sposób wysoce kompetentny i niezawodny. Do najważniejszych usług świadczonych przez Comarch należą:

2.1.20. Rozwiązania Data Center i Managed Services

Comarch Hosting - jest zaawansowaną usługą, w ramach której klient otrzymuje wysokowydajną i niezawodną platformę sprzętowo-programową zarządzaną i administrowaną w bezpiecznym środowisku Comarch Data Center.

Comarch Wirtualne Serwery - to usługa polegająca na oferowaniu klientom wirtualnych platform IT, pozwalających realizować procesy biznesowe. Dzięki zastosowaniu środowiska wirtualnego bazującego

na infrastrukturze Comarch Data Center klienci otrzymują optymalnie kosztowo, wysokiej jakości środowisko informatyczne.

Comarch Disaster Recovery - celem tej usługi jest zabezpieczenie biznesu klienta poprzez udostępnienie przez Comarch zapasowego centrum komputerowo-biurowego, które przejmuje funkcje środowiska produkcyjnego na wypadek nieoczekiwanych wydarzeń i związanych z nimi przerw w działalności operacyjnej systemów informatycznych.

Comarch Integracja IT - usługa ta obejmuje kompleksowe projektowanie rozwiązań sprzętowo-programowych, stanowiących platformę dla aplikacji autorstwa Comarch oraz dla systemów obcych. Stosowane rozwiązania integrują różne systemy informatyczne w sposób umożliwiający sprawną wymianę danych między nimi, co pozwala na poprawienie efektywności, zwiększenie przepływu informacji, zapewnienie ciągłości i stabilności pracy, zoptymalizowanie wykorzystania zasobów.

Comarch IT Managed Services – są to kompleksowe proaktywne usługi wsparcia klienta w procesach planowania, implementacji i utrzymania rozwiązań IT. Oferowane rozwiązania zawierają pełną asystę doradczą, konsultacyjną i inżynierską przy opracowywaniu strategii rozwoju, projektowaniu nowych systemów, rozbudowie i reorganizacji infrastruktury. Przeprowadzamy audyty funkcjonalności, wydajności oraz efektywności procesów i wykorzystania zasobów.

2.1.21. Rozwiązania sieciowe i telekomunikacyjne

Comarch Globalne Sieci WAN – jest to usługa polegająca na powierzeniu wykwalifikowanej firmie zewnętrznej odpowiedzialności za platformę komunikacyjną umożliwiającą komunikację i transmisję danych. W ramach Globalnych Sieci WAN Comarch świadczy kompleksowe usługi w zakresie budowy oraz administracji rozległych sieci transmisji danych (WAN) i implementacji rozwiązań sieciowych na terenie całego kraju i poza jego granicami.

Comarch Akceleracja WAN – jest to rozwiązanie, pozwalające zmniejszyć ruch w ramach sieci WAN, zapewnić wysoką wydajność aplikacji, umożliwić konsolidację oraz zapewnić skuteczną ochronę danych. Akceleracja jest alternatywą dla konieczności zwiększania przepustowości łącz danych.

Comarch Sieci LAN - realizacja zaawansowanych struktur sieci LAN w obszarze urządzeń aktywnych, (optymalizacja, rozbudowa, administracja i monitoring).

Comarch Broadband Networks - są to kompleksowe szerokopasmowe rozwiązania sieciowe (WiFi/WiMax) zapewniające multimedialną transmisję danych i głosu dla instytucji publicznych. Obejmuje szeroki zakres usług od zdefiniowania i opracowania projektu sieciowego, poprzez optymalizację, aż po wdrożenie.

2.1.22. Bezpieczeństwo i ochrona danych

Comarch Bezpieczna Firma - w ramach pakietu Bezpieczna Firma proponujemy kompleksowe rozwiązania do bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji korporacyjnych. W skład tego pakietu wchodzi następujące produkty:

- **Comarch Bezpieczny Internet** - grupa produktów pozwalających na bezpieczne korzystanie z zasobów internetu: zapory ogniowe (firewalle) i systemy wykrywania włamań (IPS), ochrona serwerów poczty elektronicznej (systemy antywirusowe, antyspamowe), kontrola dostępu do stron www.
- **Comarch Ochrona Informacji** - grupa rozwiązań obejmująca: szyfrowanie dysków i nośników zewnętrznych (pendrive, płyty CD/DVD) oraz systemy chroniące przed nieuprawnionym wyciekiem danych DLP (ang. Data Leak Prevention).
- **Comarch Mobilny Biznes** - jest to rozwiązanie skierowane do firm i instytucji, które wymagają prostego dla użytkowników, bezpiecznego mechanizmu zdalnego dostępu z dowolnego miejsca do wewnętrznych systemów informatycznych dla pracowników mobilnych, partnerów handlowych, podwykonawców, filii i oddziałów.

Comarch Zarządzanie Bezpieczeństwem - grupa usług pozwalająca na skuteczne, profesjonalne i bezproblemowe zarządzanie bezpieczeństwem IT w firmie, które obejmują: wdrożenia, monitoring, zarządzanie, serwis i utrzymanie, usługi doradcze.

Comarch Kontrola Bezpieczeństwa - w tej grupie usług znajdują się następujące elementy:

- **Testy Penetracyjne** - seria kontrolowanych prób przełamania systemu teleinformatycznego przez grupę wykwalifikowanych i upoważnionych osób, poprzez symulowanie próby włamania do systemu.
- **Audyty Bezpieczeństwa** - przegląd konfiguracji urządzeń, systemów oraz obowiązujących procedur pod kątem przestrzegania standardów bezpieczeństwa, dobrych praktyk oraz wytycznych polityki bezpieczeństwa.
- **Polityki Bezpieczeństwa** - określa w spójny i precyzyjny sposób reguły i procedury, na podstawie których konkretna organizacja zarządza, a także buduje systemy oraz zasoby informatyczne i informacyjne. Wynikiem wdrożenia polityki są określone metody zarządzania, procedury, a także wymagania konieczne do zapewnienia w organizacji ochrony informacji na właściwym poziomie.

2.1.23. Outsourcing zarządzania IT

Comarch Kompleksowa Obsługa IT – jest to usługa zarządzania środowiskiem IT, w której klient przekazuje w utrzymanie Comarch całość infrastruktury informatycznej lub powierza kontrolę nad wybranymi obszarami IT np. zarządzanie wybranymi aplikacjami, środowiskiem sieciowym, infrastrukturą internetową czy infrastrukturą end-user. W ramach tego rozwiązania znajduje się również Service Desk stanowiący pierwszą pomoc użytkownikowi końcowemu obejmujący obsługę zgłoszeń serwisowych, monitorowanie systemów - 24/7/365, zdalne usuwanie awarii. Usługa zarządzania świadczona przez Comarch tworzona jest na podstawie zbiorów dobrych praktyk ITIL.

Comarch Obsługa End-User - Standardowo w ich skład wchodzi zarządzanie stacjami roboczymi, serwerami grup roboczych, peryferiami (drukarki, faksy) oraz okablowaniem telefonicznym.

2.1.24. Rozwiązania dla linii lotniczych

Comarch Airline Suite to kompletne rozwiązanie skupione na pasażerach i ich potrzebach. Zestaw komplementarnych produktów pomaga spełniać oczekiwania klientów i radzić sobie z ich rosnącymi wymaganiami pozwalając jednocześnie na stworzenie zunifikowanego spojrzenia na klienta.

Comarch Frequent Flyer (CFF) to kompleksowa, zaawansowana aplikacja biznesowa skierowana na rynek lotniczy oraz rynek usług turystycznych. Rozwiązanie to oferuje szeroki zakres funkcjonalności, dając możliwość budowania zarówno standardowych, jak i skomplikowanych programów lojalnościowych.

Comarch Concierge Agent (CCA) integruje wiele różnych systemów używanych przez lotniska, linie lotnicze i partnerów. Wylawia z nich najważniejsze informacje potrzebne do profesjonalnej obsługi klienta, umożliwiając w ten sposób spersonalizowaną komunikację (w tym również bezpośredni kontakt pomiędzy agentem a podróżnym) oraz oferowanie najwyższej jakości dedykowanych usług.

Comarch Travel Assistant (CTA) to nowy produkt zaprojektowany by pomóc pasażerom kontrolować przebieg podróży. Jest nowoczesnym, elastycznym i prostym w użyciu systemem, który ma na celu wirtualnie poprowadzić pasażerów.

DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA

MKS Cracovia SSA prowadzi działalność sportową z uczestnictwem w profesjonalnych ligach i zawodach w kilku dyscyplinach sportowych, z których najważniejsze są piłka nożna oraz hokej na lodzie. Celem inwestycji w spółkę jest promocja brandu Comarch. Jest to element strategii marketingowej Grupy Comarch, której celem jest kreowanie wizerunku Comarch jako integratora pierwszego wyboru dla dużych i średnich firm w Polsce.

Przychody z działalności sportowej MKS Cracovia SSA obejmują sumy należnych przychodów z tytułu usług reklamowych oraz usług pozostałych a także wpływy uzyskane ze sprzedaży biletów na imprezy sportowe organizowane przez spółkę.

2.2. Pozycja Grupy na rynku IT oraz informacja o rynkach zbytu i o źródłach zaopatrzenia

Ze względu na rodzaj oferowanych przez ComArch S.A. systemów informatycznych, główną grupę odbiorców stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa, które na całym świecie są największymi odbiorcami zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Większość produktów Spółki jest kierowana do określonej grupy odbiorców, natomiast usługi informatyczne mają charakter uniwersalny i są oferowane do każdej grupy odbiorców. Sprzedaż Grupy Comarch w 2009 roku była mocno zdywersyfikowana i nie występowało uzależnienie od jednego odbiorcy. W 2009 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10 % całkowitej sprzedaży Grupy Comarch

Ze względu na specyfikę branży, w której działa Comarch, jako główne źródła zaopatrzenia należy uznać międzynarodowe koncerny, będące producentami sprzętu komputerowego, aplikacji bazodanowych oraz narzędzi programistycznych, polskie oddziały i przedstawicielstwa tych koncernów oraz polskie firmy dystrybucyjne oraz podwykonawców systemów IT. W 2009 roku żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów i towarów o wartości przekraczającej 10 % przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch.

2.2.1 Geograficzna struktura sprzedaży

	12 miesięcy 2009	%	12 miesięcy 2008	%	12 miesięcy 2007	%
Kraj (Polska)	410 523	56,3%	553 421	79,0%	467 460	80,5%
Zagranica	318 880	43,7%	147 544	21,0%	113 588	19,5%
Przychody ze sprzedaży	729 403	100,0%	700 965	100,0%	581 048	100,0%

Sprzedaż zagraniczna Grupy Comarch w 2009 roku odnotowała wzrost o 171,3 mln zł, tj. 116,1 % w porównaniu do 2008 roku. Jej udział w sprzedaży ogółem ukształtował się na poziomie 43,7 % wobec 21,0 % w 2008 roku. W przychodach ze sprzedaży zagranicznej uwzględnione jest 169,7 mln zł przychodów ze sprzedaży Grupy SoftM. Bez uwzględnienia tej sprzedaży sprzedaż zagraniczna stanowiłaby 26,7 % całkowitych przychodów Grupy Comarch i byłaby większa o 1,1 % niż w roku 2008. Struktura geograficzna sprzedaży pozostawała stała w ciągu roku obrotowego.

Przychody ze sprzedaży wg segmentów geograficznych (według lokalizacji rynków):

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
Kraj (Polska)	410 523	553 421
DACH	204 311	57 302
Europa – pozostałe kraje	97 322	69 568
Ameryka Płn. i Płd.	12 210	15 462
Pozostałe kraje	5 037	5 212
RAZEM	729 403	700 965

Sprzedaż w Europie w 2009 roku wzrosła o 174,8 mln zł i stanowi 41,4 % zagranicznej sprzedaży Grupy Comarch, w tym 256,6 % wzrostu odnotowała sprzedaż w rejonie DACH. Sprzedaż na terenie obu Ameryk spadła o 21,0 % w porównaniu z 2008. Udział sprzedaży do pozostałych krajów spadł o 3,4 %, co jest zgodne z polityką koncentracji sprzedaży na rynku DACH kontynuowaną przez Grupę Comarch w 2009 roku.

2.2.2 Struktura sprzedaży według odbiorców

	12 miesięcy 2009	%	12 miesięcy 2008	%
Telekomunikacja, Media, IT	148 209	20,3%	114 696	16,4%
Finanse i Bankowość	117 135	16,1%	146 709	20,9%
Handel i Usługi	60 222	8,3%	65 421	9,3%
Przemysł & Utilities	106 337	14,6%	63 222	9,0%
Sektor Publiczny	59 307	8,1%	203 728	29,1%
MSP – Polska	55 785	7,6%	54 727	7,8%
MSP - DACH	169 682	23,3%	37 624	2,1%
Pozostałe	12 726	1,7%	14 838	5,4%
RAZEM	729 403	100,0%	700 965	100,0%

W 2009 roku nastąpiła znaczna zmiana w strukturze sprzedaży wg odbiorców. W porównaniu z 2008 rokiem znacząco wzrosła (o 33,5 mln zł, tj. o 29,2 %) sprzedaż do sektora Telekomunikacja, Media, IT, wzrósł także jej udział w sprzedaży ogółem z 16,4 % do 20,3 % w 2009 roku. Również sprzedaż do sektora Przemysł & Utilities odnotowała znaczący wzrost wartości o 43,1 mln zł (o 68,2 %) i udziału z 9,0 % do 14,6 %. Było to efektem zwiększonej sprzedaży oprogramowania obcego do klientów z tego sektora. Znaczący spadek wartości sprzedaży (o 144,4 mln zł, tj. o 70,9 %) wystąpił w sprzedaży do sektora publicznego, jej udział spadł z 29,1 % w roku 2008 do 8,1 % w roku 2009. Jest to związane z brakiem w 2009 roku znaczących dostaw sprzętu komputerowego i oprogramowania obcego dla klientów z tego sektora. Spadki przychodów ze sprzedaży Grupa Comarch odnotowała w przypadku klientów z sektora Handel i Usługi (o 5,2 mln zł, tj. o 7,9 %) oraz Finanse i Bankowość (o 29,6 mln zł, tj. o 20,2 %). Wzrosła natomiast sprzedaż do małych i średnich przedsiębiorstw (o 1,1 mln zł, tj. o 1,9 %).

Na przestrzeni całego roku 2009 struktura sprzedaży wg odbiorców utrzymywała się na stabilnym poziomie, jedynie w trzecim kwartale zaobserwować można było większą sprzedaż do sektora Przemysł & Utilities.

2.2.3 Struktura sprzedaży wg rodzaju

	12 miesięcy 2009	%	12 miesięcy 2008	%
Usługi	500 573	68,6%	354 827	50,6%
Software własny	74 657	10,3%	78 479	11,2%
Software obcy	93 614	12,8%	134 710	19,2%
Hardware	46 149	6,3%	115 152	16,4%
Pozostałe	14 410	2,0%	17 797	2,6%
RAZEM	729 403	100,0%	700 965	100,0%

Sprzedaż usług informatycznych stanowi największą i rosnącą w kolejnych latach część przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch. W 2009 roku jej wartość wzrosła o 145,7 mln zł, tj. 41,1 % w porównaniu do 2008 roku i stanowiła 68,6 % całości przychodów ze sprzedaży. Sprzedaż oprogramowania własnego Comarch odnotowała spadek o 3,8 mln zł, czyli o 4,9 %. Spadła także sprzedaż oprogramowania obcego (o 41,1 mln zł, tj. 30,5 %) co jest związane przede wszystkim z mniejszym zapotrzebowaniem na dostawę tego typu oprogramowania ze strony klientów z sektora publicznego. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego odnotowały spadek o 69,0 mln zł, czyli o 59,9 %, w wyniku braku dużych zamówień w sektorze publicznym w 2009 roku. Na przestrzeni całego roku 2009 struktura sprzedaży wg rodzaju utrzymywała się na stabilnym poziomie, jedynie w trzecim kwartale zaobserwować można było większą sprzedaż oprogramowania obcego.

2.3. Najważniejsze kontrakty podpisane w 2009 roku

Do najważniejszych umów podpisanych przez Comarch w 2009 roku należą:

2.3.1. Podpisanie umowy ramowej z CPI MSWiA

W dniu 7 kwietnia 2009 roku została podpisana umowa ramowa pomiędzy Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie („CPI MSWiA”) a konsorcjum firm ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie, CA Services SA z siedzibą w Krakowie (obecnie CA Consulting S.A.) i Pwc Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Konsorcjum”). Zawarta umowa ma charakter umowy ramowej, w rozumieniu art. 99 Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2007, Nr 233 poz. 1655 z póź. zm.) – prawo zamówień publicznych i określa warunki realizacji zamówień na usługi przez strony niniejszej umowy. Przedmiotem niniejszej umowy jest określenie warunków udzielania i realizacji zamówień na świadczenie usług doradczych w zakresie realizowanych projektów, jakich CPI MSWiA może udzielić Konsorcjum w okresie obowiązywania niniejszej umowy.

Na podstawie niniejszej umowy ramowej CPI MSWiA może udzielać Konsorcjum zamówień do kwoty netto w wysokości 54 279 400,00 zł, nie dłużej jednak niż 4 lata od dnia zawarcia niniejszej umowy. Kwota, o której mowa jest jedynie kwotą orientacyjną i określa górną granicę zobowiązań jakie CPI MSWiA może zaciągnąć na podstawie niniejszej umowy ramowej. Udzielenie zamówień na niższą kwotę niż wskazana powyżej nie może być podstawą roszczenia wobec CPI MSWiA z tytułu nie wywiązania się z umowy ramowej. W przypadku wyczerpania powyższej kwoty, umowa ramowa wygasa, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń stron.

W ramach realizacji przedmiotu zamówienia Konsorcjum będzie wykonywać usługi obejmujące:

- 1) Doradztwo strategiczne m. in. w zakresie planowania projektów, analizy wymagań, opracowania architektury, opracowania dokumentacji oraz ewentualnych zmian w przepisach prawa dotyczących obszarów działania prowadzonych projektów,
- 2) Wsparcie zespołów wykonawczych Zamawiającego w zakresie zarządzania programami, portfelami projektów oraz projektem i zorganizowania Biura Projektu oraz wykonywanie prac zleconych przez biuro projektu Zamawiającego, w tym w szczególności: opracowanie niezbędnej dokumentacji, wsparcia w toku udzielania zamówień publicznych w toku realizacji projektów, wsparcie w zakresie pozyskiwania i kontroli finansów projektowych w tym pozyskiwanie funduszy pomocowych UE, wsparcie w zakresie strategii komunikacji oraz promocji projektów, wsparcie w toku odbiorów produktów wytwarzanych w ramach poszczególnych projektów.

2.3.2. Podpisanie umowy z JetBlue Airways Corporation

W dniu 3 września 2009 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował o otrzymaniu informacji o podpisaniu umowy pomiędzy ComArch Inc., spółką zależną ComArch S.A. a JetBlue Airways Corporation („JetBlue”), Delaware Corporation z siedzibą w Nowym Yorku w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Przedmiotem umowy jest dostawa oprogramowania COMARCH LOYALTY MANAGEMENT i zapewnienie usług hostingu oraz „Disaster Recovery Center”. Wartość kontraktu wynosi ok. 5,2 miliona USD netto (ok. 15,3 mln zł netto wg kursu z dnia publikacji raportu bieżącego). JetBlue jest wiodącą linią lotniczą w USA stosującą innowacyjne formy obsługi klienta.

2.3.3. Podpisanie listu intencyjnego z E-Plus

W dniu 10 listopada 2009 roku został podpisany list intencyjny pomiędzy spółką zależną Comarch AG a E-Plus Mobilfunk GmbH & Co. KG, który wybrał Comarch na strategicznego partnera w zakresie usług Next Generation Network Planning. Zgodnie z treścią listu intencyjnego strony zamierzają zawrzeć do dnia 28 lutego 2010 kontrakt obejmujący 5-letni okres współpracy. List intencyjny nie stanowi zobowiązania stron do zawarcia kontraktu.

W ramach umowy Comarch ma dostarczyć platformę OSS (Operations Support Systems) pokrywającą obszary planowania i konfiguracji sieci (Radio Access i Transport Network), dokonać migracji istniejących danych na nową platformę oraz świadczyć usługi utrzymania i rozwoju rozwiązania w okresie trwania kontraktu. Usługi w ramach kontraktu świadczone będą w modelu Managed Service.

E-Plus Group jest spółką zależną KPN Mobile International, części holenderskiej grupy telekomunikacyjnej KPN zajmującej się świadczeniem usług telefonii komórkowej. KPN jest jednym z głównych europejskich dostawców usług „voice and data services”. KPN kontroluje operatorów telefonii komórkowej w Holandii, Niemczech (Grupa E-Plus), Belgii (Grupa KPN), Hiszpanii i Francji i posiada w przybliżeniu 33 miliony klientów telekomunikacyjnych.

2.3.4. Umowa z Łęgprzem sp. z o.o. na realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie

W dniu 16 listopada 2009 roku (raport bieżący nr 26/2009) została zawarta umowa z Łęgprzem Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie na realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Przedmiotem umowy jest budowa budynku biurowo-usługowego o powierzchni całkowitej 5227,63 m² wraz z infrastrukturą drogową i techniczną. Wartość umowy wynosi 23 968 tys. zł. Planowany termin realizacji inwestycji to 30 kwietnia 2011 r.

PO DACIE BILANSU

2.3.5. Aktualizacja informacji z dnia 10 listopada 2009 r. dotyczącej listu intencyjnego z E-Plus

W dniu 28 lutego 2010 roku raportem bieżącym nr 3/2010 w nawiązaniu do raportu bieżącego ComArch S.A. nr 25/2009 z dnia 10 listopada 2009 r. w sprawie podpisania listu intencyjnego pomiędzy spółką zależną Comarch AG a E-Plus Mobilfunk GmbH&Co. KG, Zarząd ComArch S.A. poinformował, że w związku z trwającymi pomiędzy stronami negocjacjami planowany termin zawarcia kontraktu został przesunięty z 28 lutego 2010 r. na 18 maja 2010 r.

2.3.6. Umowa o kredyt inwestycyjny

W dniu 28 kwietnia 2010 roku ComArch S.A. podpisał umowę o kredyt inwestycyjny z Bankiem DnB NORD Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 20 mln zł, maksymalnie 80 % wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu powinno nastąpić do 30.09.2011 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 20 mln zł oraz kaucyjna do kwoty 10 mln zł ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Kredytobiorcy.

2.4. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania

2.4.1. Inwestycja w Grupę SoftM

W czwartym kwartale 2008 roku ComArch Software AG (obecnie ComArch AG) nabyła 50,15 % akcji niemieckiej spółki SoftM Software und Beratung AG przejmując tym samym całą Grupę SoftM. Dnia 22 grudnia 2008 roku, w związku z przekroczeniem progu 30 % głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki SoftM Software und Beratung AG, zgodnie z niemieckim prawem, spółka ComArch AG ogłosiła publiczne wezwanie na sprzedaż akcji spółki SoftM Software und Beratung AG. Zostało ono zakończone 02 lutego 2009 roku. W wyniku rozliczenia w dniu 9 lutego 2009 powyższego wezwania ComArch AG nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję za łączną cenę 6 871 630,65 EURO. Po rozliczeniu wezwania, wg stanu na dzień sporządzenia raportu, ComArch AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki. Źródłem finansowania nabycia powyższych aktywów są pożyczki udzielone ComArch AG ze środków własnych ComArch S.A., ComArch Middle East FZ LLC oraz Bonus Management Sp. z o.o. SK-A.

W dniu 10 listopada 2008 roku ComArch S.A. zawarł umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch AG na kwotę 8 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch AG. Termin spłaty pożyczki upływa 31 grudnia 2010 r.

W dniu 10 listopada 2008 roku ComArch AG zawarł umowę pożyczki ze spółką zależną Bonus Management Sp. z o.o. SKA. na kwotę 4 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch AG. Termin spłaty pożyczki upływa 31 grudnia 2010 r.

W dniu 28 stycznia 2009 roku ComArch S.A. zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch AG na kwotę 2 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch AG. Termin spłaty pożyczki upływa 28 stycznia 2011 r.

W dniu 21 stycznia 2009 roku spółka ComArch Middle East FZ LLC zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną ComArch AG na kwotę 1,1 mln EURO. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i oparte o stawkę LIBOR dla EURO. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wystawiony przez ComArch AG. Termin spłaty pożyczki upływa 21 stycznia 2011 r.

2.4.2. Nieruchomości

W marcu 2009 roku został ukończony i oddany do eksploatacji budynek biurowy o powierzchni 11,5 tys. m² wraz infrastrukturą techniczną na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie (III etap inwestycji). Dnia 9 lutego 2009 roku ComArch S.A. uzyskała decyzję o pozwoleniu na użytkowanie budynku, która uprawomocniła się w dniu 24 lutego 2009. Wartość nakładów związanych z oddaniem do użytkowania budynku biurowego w SSE wyniosła 68 067 tys. zł. Źródłem finansowania niniejszej inwestycji jest kredyt opisany w pkt 3.7.3 c) niniejszego sprawozdania.

W listopadzie 2009 r. ComArch S.A. rozpoczęła realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Przedmiotem umowy zawartej 16 listopada 2009 r. z Łęgprzem Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie jest budowa budynku biurowo-usługowego o powierzchni całkowitej 5227,63 m² wraz z infrastrukturą drogową i techniczną. Wartość umowy wynosi 23 968 tys. zł. Planowany termin realizacji inwestycji to 30 kwietnia 2011 r. Wartość nakładów na powyższy budynek na 31 grudnia 2009 r. wyniosła 1 454 tys. zł. Źródłem finansowania niniejszej inwestycji będzie kredyt opisany w pkt 5.6.7 niniejszego sprawozdania.

W drugim półroczu 2009 roku Comarch AG nabyła nieruchomość gruntową o powierzchni 2121 m² z budynkiem mieszkalnym, który po renowacji będzie pełnił funkcję siedziby spółki. Cena zakupu wyniosła 700 tys. Euro. Spółka posiada prawomocne pozwolenie na budowę, rozpoczęcie prac budowlanych planowane jest na 2010 rok.

2.5. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

ComArch S.A. uzyskał w dniu 22 marca 1999 r. zezwolenie na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 października 1997 roku w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie (Dz. U. Nr 135, poz. 912 z późn. zm.) podmioty, które zainwestowały w krakowskiej specjalnej strefie ekonomicznej co najmniej 2 mln EURO, uzyskiwały następujące ulgi podatkowe:

- a) w okresie pierwszych 6 lat działalności w strefie, dochód z takiej działalności był wolny od podatku dochodowego,
- b) po tym okresie, ale nie dłużej niż do daty określonej w zezwoleniu, połowa osiągniętego dochodu była wolna od podatku dochodowego.

Zwolnienie dotyczyło podatku dochodowego od osób prawnych od dochodu uzyskanego z działalności określonej w zezwoleniu.

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 roku o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 6 ust. 1 Ustawy, podmioty te mogą się ubiegać o zmianę warunków zezwolenia w celu dostosowania go do obowiązujących w Unii Europejskiej zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2, pkt 3 Ustawy, maksymalna wielkość pomocy publicznej dla podmiotów, które prowadzą działalność w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2000 r., nie może przekraczać 75 % wartości inwestycji poniesionych w okresie od dnia uzyskania zezwolenia do dnia 31 grudnia 2006 r., przy czym przy ustalaniu maksymalnej wielkości pomocy publicznej uwzględnia się całkowitą wielkość pomocy publicznej uzyskanej od 1 stycznia 2001 r. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulg podatkowych (pomocy publicznej), z ulg nieograniczonych wartościowo, na ulgi ograniczone wartościowo i zależne od wartości dokonanych inwestycji. W przypadku ComArch S.A. maksymalna wartość pomocy publicznej nie będzie mogła przekroczyć 75 % wartości nakładów

inwestycyjnych, które Spółka poniosła/poniesie w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

Koszty inwestycji oraz wielkość pomocy podlegają dyskontowaniu zgodnie z par. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz.U. 220, poz. 2232) w brzmieniu zmienionym zgodnie z par.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz.U.nr.32, poz.270) z uwzględnieniem par. 2 tego ostatniego Rozporządzenia.

ComArch S.A. wystąpił do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymał decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla ComArch S.A. Oznacza to wydłużenie okresu, w jakim Spółka będzie mogła wykorzystać limit pomocy publicznej, przysługujący z tytułu poniesionych w specjalnej strefie ekonomicznej inwestycji.

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2009 r. stanowi aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2009 r., zdyskontowanej na dzień przyznania zezwolenia wynosi 20 102 tys. zł.

3. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY COMARCH W 2009 ROKU

3.1 Analiza finansowa Grupy

Bilans

AKTYWA	31 grudnia 2009 r.	%	31 grudnia 2008 r.	%	2009/2008	%
Aktywa trwałe						
Rzeczowe aktywa trwałe	256 306	28,6%	257 137	28,1%	-831	-0,3%
Wartość firmy	42 697	4,8%	26 328	2,9%	16 369	62,2%
Pozostałe wartości niematerialne	84 656	9,5%	98 666	10,8%	-14 010	-14,2%
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	8 089	0,9%	8 350	0,9%	-261	-3,1%
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	447	0,0%	1 252	0,1%	-805	-64,3%
Inwestycje pozostałe	106	0,0%	106	0,0%	-	0,0%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19 633	2,2%	12 713	1,4%	6 920	54,4%
Pozostałe należności	1 745	0,2%	1 741	0,2%	4	0,2%
	413 679	46,2%	406 293	44,4%	7 386	1,8%
Aktywa obrotowe						
Zapasy	33 008	3,7%	29 551	3,2%	3 457	11,7%
Należności handlowe oraz pozostałe należności	221 901	24,8%	244 645	26,7%	-22 744	-9,3%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	382	0,0%	240	0,0%	142	59,2%
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	8 507	1,0%	12 191	1,4%	-3 684	-30,2%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10 291	1,2%	129	0,0%	10 162	7 877,5%
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	398	0,0%	-	0,0%	398	100,0%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	204 075	22,8%	219 333	24,0%	-15 258	-7,0%
	478 562	53,5%	506 089	55,3%	-27 527	-5,4%
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2 865	0,3%	2 865	0,3%	-	0,0%
Aktywa razem	895 106	100,0%	915 247	100,0%	-20 141	-2,2%

Wartość aktywów Grupy Comarch na koniec 2009 roku spadła o 2,2 % w stosunku do roku 2008, z poziomu 915,2 mln zł do 895,1 mln zł. Jest to związane głównie z spadkiem aktywów obrotowych Grupy Comarch (o 5,4 %), głównie w zakresie należności handlowych oraz pozostałych należności Grupy Comarch (spadek o 22,7 mln zł, tj. 9,3 %) a także środków pieniężnych (spadek o 15,3 mln zł, tj. 7,0 %). Wzrost o 10,2 mln zł można było zaobserwować w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży co związane jest z inwestycjami dokonywanymi przez spółkę ComArch Management Sp. z o. o. SK-A w jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych KBC GAMMA SFIO oraz posiadanymi przez spółkę SoftM Software und Beratung AG papierami wartościowymi. Udział pozycji aktywów obrotowych pozostał na poziomie porównywalnym do 2008 roku. Niewielki wzrost aktywów trwałych (o 7,4 mln zł) jest spowodowany przede wszystkim wzrostem wartości firmy (o 16,4 mln zł) związanym z przejęciem Grupy SoftM przez spółkę zależną ComArch AG na przełomie 2008/2009 roku. Wzrost odnotowało także aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego (wzrost o 6,9 mln zł, tj. 54,4 %). Udział pozostałych pozycji aktywów trwałych w strukturze aktywów ogółem utrzymał się na porównywalnym do ubiegłego roku poziomie.

PASYWA	31 grudnia 2009 r.	%	31 grudnia 2008 r.	%	2009/2008	%
KAPITAŁ WŁASNY						
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki						
Kapitał zakładowy	7 960	0,9%	7 960	0,9%	-	0,0%
Pozostałe kapitały	137 798	15,4%	134 818	14,7%	2 980	2,2%
Różnice kursowe	10 684	1,2%	4 894	0,5%	5 790	118,3%
Zysk netto za okres bieżący	32 306	3,6%	199 126	21,8%	-166 820	-83,8%
Niepodzielony wynik finansowy	348 522	38,9%	149 396	16,3%	199 126	133,3%
	537 270	60,0%	496 194	54,2%	41 076	8,3%
Udziały mniejszości	17 046	1,9%	37 980	4,1%	-20 934	-55,1%
Kapitał własny razem	554 316	61,9%	534 174	58,3%	20 142	3,8%
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania długoterminowe						
Kredyty i pożyczki	82 823	9,3%	94 400	10,3%	-11 577	-12,3%
Inne zobowiązania	-	0,0%	-	0,0%	-	0,0%
Zobowiązania z tyt. odroczonego podatku dochodowego	53 498	6,0%	59 959	6,6%	-6 461	-10,8%
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	2 298	0,2%	4 458	0,5%	-2 160	-48,5%
	138 619	15,5%	158 817	17,4%	-20 198	-12,7%
Zobowiązania krótkoterminowe						
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	174 951	19,5%	177 171	19,4%	-2 220	-1,3%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 347	0,2%	6 111	0,7%	-4 764	-78,0%
Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	7 653	0,9%	5 730	0,6%	1 923	33,6%
Kredyty i pożyczki	12 899	1,4%	26 794	2,9%	-13 895	-51,9%
Zobowiązania finansowe	-	0,0%	97	0,0%	-97	-100,0%
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	5 321	0,6%	6 353	0,7%	-1 032	-16,2%
	202 171	22,6%	222 256	24,3%	-20 085	-9,0%
Zobowiązania razem	340 790	38,1%	381 073	41,7%	-40 283	-10,6%
Razem kapitał własny i zobowiązania	895 106	100,0%	915 247	100,0%	-20 141	-2,2%

Kapitał własny wzrósł w 2009 roku o 3,8 % w głównej mierze w rezultacie znaczącego wzrostu wartości niepodzielonego wyniku finansowego o 199,1 mln zł, która związana jest z wynikiem netto wypracowanym w 2008 roku (wzrost o 133,3 %). Struktura kapitałów własnych nie uległa znaczącym zmianom w 2009 roku a ich udział w strukturze pasywów jedynie lekko wzrósł w stosunku do ubiegłego roku (z 58,3 % do 61,9 % w 2009 roku).

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania spadły o 40,3 mln zł. Ich spadek o 10,6 % jest związany przede wszystkim ze spłatą dużej ilości kredytów i pożyczek Grupy Comarch w 2009 roku (spadek o 25,5 mln zł). Spadek odnotowały także zobowiązania z tytułu odroczonego i bieżącego podatku dochodowego (spadek o 11,2 mln zł). Struktura udziałowa zobowiązań nie uległa znaczącym zmianom na przełomie 2009 roku.

W 2009 charakteryzowała Grupę Comarch bardzo dobra płynność finansowa. W ocenie Zarządu, Grupa Comarch nie ma problemów z terminowym wywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań, przejściowo wolne środki Spółka dominująca inwestuje w bezpieczne instrumenty finansowe (lokaty bankowe, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych pieniędzy).

Wskaźniki zadłużenia finansowego	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2007 r.
Wskaźnik zadłużenia finansowego aktywów	10,69%	13,24%	14,80%
Wskaźnik zadłużenia finansowego kapitału własnego	17,82%	24,42%	28,85%

	12 miesięcy 2009		12 miesięcy 2008		2009/2008	
		%		%		%
Przychody ze sprzedaży	729 403	100,0%	700 965	100,0%	28 438	4,1%
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	-590 718	-81,0%	-551 021	-78,6%	- 39 697	7,2%
Zysk brutto	138 685	19,0%	149 944	21,4%	-11 259	-7,5%
Pozostałe przychody operacyjne	8 236	1,1%	2 287	0,3%	5 949	260,1%
Koszty sprzedaży i marketingu	-70 794	-9,7%	-49 238	-7,0%	-21 556	43,8%
Koszty ogólnego zarządu	-51 849	-7,1%	-46 793	-6,7%	-5 056	10,8%
Pozostałe koszty operacyjne	-9 905	-1,4%	-10 281	-1,5%	376	-3,7%
Zysk operacyjny	14 373	2,0%	45 919	6,6%	- 31 546	-68,7%
Koszty finansowe - netto	4 562	0,6%	198 644	28,3%	-194 082	-97,7%
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-470	-0,1%	-42	0,0%	- 428	1 019,0%
Zysk przed opodatkowaniem	18 465	2,5%	244 521	34,9%	-226 056	-92,4%
Podatek dochodowy	7 969	1,1%	-43 299	-6,2%	51 268	-118,4%
Zysk netto za okres	26 434	3,6%	201 222	28,7%	-174 788	-86,9%
W tym:						
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	32 306	4,4%	199 126	28,4%	-166 820	-83,8%
Zysk/Strata netto przypadająca na udziałowców mniejszościowych	-5 872	-0,8%	2 096	0,3%	-7 968	-380,2%

W 2009 roku Grupa Comarch osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 729,4 mln zł (wzrost o 4,1 % w porównaniu do 2008 roku) i 14,4 mln zł zysku operacyjnego (spadek o 68,7 %). Zysk netto przypadający na akcjonariuszy wyniósł 32,3 mln zł (spadek o 83,8 %). W rezultacie rentowność operacyjna wyniosła 2 % (w roku poprzednim 6,6 %) a rentowność netto spadła z 28,4 % do 4,4 %.

Analiza rentowności	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2007 r.
Marża na sprzedaży	19,01%	21,39%	22,43%
Rentowność sprzedaży na działalności operacyjnej	1,97%	6,55%	7,57%
Rentowność sprzedaży brutto	2,53%	34,88%	7,83%
Rentowność sprzedaży netto	4,43%	28,41%	7,36%

W 2009 roku marża ze sprzedaży Grupy Comarch odnotowała niewielki spadek z poziomu 21,39 % do 19,01 %. Zmniejszenie rentowności operacyjnej w 2009 roku jest przede wszystkim efektem strat operacyjnych poniesionych w 2009 roku przez Grupę SoftM oraz spółki z segmentu Internet, których wyniki powinny ulegać poprawie w kolejnych latach. Rentowność netto w 2009 roku spadła z 28,41 % do

4,43 %, było to efektem bardzo wysokiego wyniku na działalności finansowej w 2008 roku, który nie został powtórzony w 2009 roku

Płynność finansowa i wskaźniki wykorzystania majątku

Wskaźniki płynności	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2007 r.
Bieżącej płynności finansowej	2,37	2,28	1,79
Płynności szybki	2,16	2,09	1,49
Podwyższonej płynności	1,01	0,99	0,39

Wskaźniki rotacji	31 grudnia 2009 r.	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2007 r.
Rotacji majątku obrotowego (krotność)	1,52	1,39	1,90
Rotacji należności (dni)	110	126	117
Rotacji zapasów (dni)	75	39	58
Rotacji zobowiązań (dni)	166	205	167
Rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego (dni)	122	142	117

Wskaźniki rotacji potwierdzają wzrost efektywności wykorzystywania zasobów Grupy. W 2009 roku nieznacznie skróceniu uległ wskaźnik rotacji należności, co jest efektem niższego niż w 2008 roku poziomu należności handlowych na koniec roku. Ponadto skróceniu uległ także wskaźnik rotacji zobowiązań (także rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytów), co związane jest z wzrostem kosztów ogółem Grupy Comarch.

3.2 Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Grupa nie publikowała prognozy wyników na 2009 rok.

3.3 Opis czynników i zdarzeń o nietypowym charakterze mających znaczący wpływ na działalność emitenta i osiągnięte zyski oraz ich ocena

3.3.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Na dzień 31 grudnia 2009 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2008 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 10 032 tys. zł. Spółka wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 r. aktywo z tytułu odroczonego podatku z tytułu ulgi inwestycyjnej z działalności w SSE (zwane dalej Aktywem) w wysokości 8 993 tys. zł. Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez ComArch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2010. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Spółka zwraca uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Spółce ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

3.3.2. Wpływ wyników Grupy SoftM w 2009 roku

W przychodach ze sprzedaży Grupy za rok 2009 ujęto kwotę 169 682 tys. zł wynikającą z przychodów ze sprzedaży Grupy SoftM osiągniętych w 2009 roku. Wpływ Grupy SoftM na wynik finansowy netto Grupy Comarch osiągnięty w roku 2009 wyniósł minus 20 122 tys. zł.

3.4 Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową

W związku z dekonjunkcją panującą w 2009 roku na rynku IT w rejonie DACH oraz negatywnymi wynikami spółki SoftM Software und Beratung AG w pierwszym półroczu 2009 roku, zarząd spółki SoftM realizował w drugim półroczu 2009 roku program restrukturyzacyjny DASD (Decentralization of organization, lean Administration, Sales driven organization, Development increase). Program obejmuje dopasowanie struktury kosztów spółki do aktualnego poziomu przychodów, uproszczenie struktury organizacyjnej, zwiększenie odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz kontynuację inwestycji w rozwój nowego oprogramowania.

Na podstawie decyzji State Enterprise Centre of Registers z siedzibą w Wilnie, na Litwie (Valstybes Imones Registru Centro Vilniaus Filialo Juridiniu Asmenu Registravimo Skyrius - Vilnius Branch Legal Persons Registration Department) z dnia 09 września 2009 r. (raport bieżący 21/2009) zostało otwarte postępowanie likwidacyjne spółki UAB ComArch z siedzibą w Wilnie, na Litwie. Decyzją akcjonariuszy likwidatorem spółki została ustanowiona: Pani Asta Macijauskiene. Decyzja o likwidacji tej spółki zależnej jest elementem procesu restrukturyzacji działalności zagranicznej Grupy Comarch.

3.5 Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach grupy kapitałowej emitenta w danym roku obrotowym

W dniu 31 lipca 2009 ComArch S.A. nabył 500 udziałów spółki SoftM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu za łączną kwotę 298 300,00 PLN. Nabycie udziałów nastąpiło na podstawie umowy zawartej ze spółką SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium.

W 2009 roku Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamkniętego dokonał objęcia akcji w spółce iCDN24 S.A. (obecnie iComarch24 S.A) (wartość inwestycji 0,5 mln zł).

W trzecim kwartale 2009 roku została zarejestrowana spółka Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach. ComArch S.A. nabyła udziały w spółce za środki pozyskane ze środków własnych, za całkowitą cenę 200 tys. USD.

W trzecim kwartale 2009 roku ComArch S.A. objął udziały w spółce CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A (wartość inwestycji 30 mln zł). W dniu 12 października 2009 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A.

3.6 Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

Nie wystąpiły.

3.7 Zobowiązania finansowe oraz istotne pozycje pozabilansowe

3.7.1 Gwarancje bankowe

Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie ComArch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 36 969 tys. zł, w tym na zlecenie Spółki została wystawiona gwarancja bankowa w kwocie 2 mln Euro, tj. 8 216 zł na rzecz Banku HVB poręczająca spłatę kredytu obrotowego zaciągniętego przez spółkę SoftM Software und Beratung AG. Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie ComArch S.A. wynosiła 26 972 tys. zł.

Ponadto według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Services S.A. (obecnie CA Consulting S.A.) w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 250 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2008 roku ich wartość wynosiła 900 tys. zł.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy SoftM wynosiła 301 tys. EURO (tj. 1 237 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2008 roku ich wartość wynosiła 310 tys. EURO (tj. 1 295 tys. zł).

3.7.2 Poręczenia i zobowiązania z tytułu umów leasingowych

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku ComArch S.A. nie poręcza zobowiązań z tytułu umów leasingowych.

Grupa Comarch na dzień 31 grudnia 2009 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego w kwocie 6 830 tys. zł.

3.7.3 Kredyty

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka ComArch S.A. posiadała zobowiązania z tytułu kredytów w wysokości 89 534 tys. zł.

a) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO po kursie 1 EUR = 4,003 PLN. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco, hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 2 750 tys. EUR tj. 11 297 tys. zł.

b) kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 23 146 tys. zł.

c) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na działkach, na których został wybudowany budynek, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 39 938 tys. zł.

d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.

Spółka SoftM Software und Beratung AG ma przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w IBM Kreditbank w wysokości 1 000 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2009 wykorzystanie kredytu wynosiło 267 tys. EUR. W czwartym kwartale 2009 spółce SoftM Software und Beratung AG został przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w HypoVereinsbank AG w wysokości 2 000 tys. EUR, z terminem obowiązywania do 15 lutego 2010. Na dzień 31 grudnia 2009 wykorzystanie kredytu wynosiło 1 233 tys. EUR.

3.8 Udzielone pożyczki

3.8.1 Pożyczki

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku nie wystąpiły niespłacone pożyczki mieszkaniowe udzielone pracownikom ComArch S.A.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku następujące spółki Grupy Comarch były zadłużone wobec ComArch S.A. z tytułu udzielonych pożyczek:

Spółka	Termin wymagalności	Kwota pożyczki	Waluta	Oprocentowanie	Wartość pożyczki w PLN
ComArch AG	31-01-2011	8 560 000	EURO	3,30%	35 166 192
ComArch AG	21-01-2011	2 000 000	EURO	3,30%	8 216 400
ComArch, Inc.	31-01-2011	870 000	USD	3,09%	2 479 761
ComArch LLC	31-01-2011	40 000	USD	3,09%	114 012
ComArch Panama, Inc.	31-01-2011	100 000	USD	3,09%	285 030
OOO ComArch	31-01-2011	150 000	USD	3,09%	427 545
MKS Cracovia SSA	30-06-2010	1 000 000	PLN	6,20%	1 000 000
MKS Cracovia SSA	30-06-2010	2 400 000	PLN	6,50%	2 400 000
MKS Cracovia SSA	30-06-2010	1 800 000	PLN	7,59%	1 800 000
MKS Cracovia SSA	30-06-2010	500 000	PLN	6,46%	1 500 000
MKS Cracovia SSA	30-06-2010	600 000	PLN	6,17%	600 000
MKS Cracovia SSA	30-06-2010	400 000	PLN	6,18%	400 000

3.8.2 Udzielone pożyczki osobom zarządzającym i nadzorującym

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez ComArch S.A. gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz ich bliskich.

3.9 Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

3.9.1 Postępowania dotyczące zobowiązań albo wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, w których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych emitenta

Nie wystąpiły.

3.9.2 Dwa lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych emitenta wraz ze stanowiskiem emitenta w tej sprawie

Nie wystąpiły.

4. PERSPEKTYWY ROZWOJU

4.1 Charakterystyka czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej

4.1.1. Czynniki wewnętrzne:

- a) wzrost sprzedaży eksportowej i znaczenia działalności zagranicznej;
- b) pozycja i renoma ComArch S.A. mająca wpływ na charakter pozyskiwanych klientów;
- c) działalność ComArch S.A. w specjalnej strefie ekonomicznej w Krakowie;
- d) znaczny udział produktów standardowych (powtarzalnych) w sprzedaży, co oznacza:
 - niższe koszty, w szczególności koszty zmienne związane z pojedynczym kontraktem,
 - możliwość znacznego zwiększenia rentowności jednostkowego kontraktu przy jednoczesnym obniżeniu obciążenia klienta (opłaty licencyjne),
 - szersza i bardziej zdywersyfikowana klientela oznaczająca większą skalę działalności;
- e) atrakcyjna polityka szkoleniowa oraz atrakcyjne warunki pracy oferowane pracownikom Spółki;
- f) zwiększenie rozpoznawalności marki Comarch wśród potencjalnych klientów poprzez prowadzoną promocję za pośrednictwem spółki MKS Cracovia SSA;
- g) konieczność dokonywania ciągłych inwestycji w kapitał ludzki celem utrzymania konkurencyjności firmy w kolejnych latach;
- h) wysoki poziom wydatków inwestycyjnych przeznaczanych na działalność badawczo-rozwojową oraz rozwój nowych produktów i usług informatycznych;
- i) wysoki poziom wydatków inwestycyjnych związanych z rozbudową zaplecza produkcyjnego w Polsce (inwestycje rzeczowe) oraz z ekspansją na rynkach zagranicznych (inwestycje kapitałowe).

4.1.2. Czynniki zewnętrzne:

- a) wzrost wymagań stawianych systemom informatycznym przez klientów. Zwiększa się zapotrzebowanie na duże, złożone systemy informatyczne dedykowane dla poszczególnych użytkowników. Stawia to w lepszej sytuacji większe spółki IT, takie jak Comarch, które oferują szereg różnych technologii i produktów i są w stanie dostarczyć zaawansowane technologicznie rozwiązania;
- b) rozwój bankowości internetowej i upowszechnienia internetu jako nowego kanału dystrybucyjnego produktów finansowych;
- c) zmiana modeli biznesowych w wielu branżach oraz zmiana strategii biznesowych wielu firm związana z postępowaniem technicznym i rozwojem gospodarczym, co kształtuje popyt na nowe systemy informatyczne;
- d) związany z członkostwem Polski w Unii Europejskiej dostęp polskich firm do środków z funduszy strukturalnych, które w pewnej części będą przeznaczane na rozwój systemów informatycznych oraz finansowanie prac badawczo-rozwojowych;
- e) rosnąca konkurencja, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż; konkurencja pomiędzy firmami IT;
- f) presja na wzrost wynagrodzeń w branży IT;
- g) międzynarodowa sytuacja gospodarcza, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na rynkach finansowych, mająca wpływ na wielkość popytu na produkty i usługi informatyczne;
- h) kryzys gospodarczy obserwowany w wielu krajach w roku 2009, mający wpływ na podejmowanie decyzji inwestycyjnych przez przedsiębiorstwa;
- i) utrzymujący się przez większą część 2009 roku korzystny dla eksporterów poziom kursów walutowych, w szczególności EUR/PLN i USD/PLN, wpływający na opłacalność sprzedaży zagranicznej;
- j) zmniejszona dostępność do zewnętrznych źródeł finansowania występująca w 2009 roku.

4.2 Pozostałe istotne czynniki, w tym ryzyka i zagrożenia

4.2.1. Ryzyko kredytowe

Spółka dominująca analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

4.2.2. Ryzyko zmiany stóp procentowych

Spółka jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz LIBOR. Spółka nie dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, jednakże prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

4.2.3. Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Spółka jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN i USD/PLN. Równocześnie część kosztów Spółki jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Spółka dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać hedging naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych)

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych.

4.2.4. Ryzyko płynności finansowej

Grupa posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

4.3 Perspektywy rozwoju działalności Grupy w 2009 roku

W najbliższym roku decydujący wpływ na sytuację na rynku IT i Comarch będzie miał rozwój sytuacji gospodarczej w Polsce i na świecie. Związany z kryzysem gospodarczym spadek popytu na produkty i usługi informatyczne w 2009 roku będzie w ocenie Spółki dominującej występował również w roku 2010. Może to negatywnie wpłynąć na rozwój Comarch, a tym samym osiągnięte przez Grupę Comarch wyniki finansowe. Dzięki konsekwentnie realizowanej strategii pozycjonowania się na rynku jako firmy technologicznej i produktowej oferta Comarch jest bardzo dobrze zdywersyfikowana a grono klientów jest bardzo szerokie (znaczna ich część to firmy międzynarodowe), co pozwala ograniczyć ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej w warunkach spowolnienia gospodarczego. Po integracji Polski z Unią Europejską coraz większa ilość firm zagranicznych prowadzi działalność w Polsce i tym samym powiększa się krąg potencjalnych klientów na systemy IT. Równocześnie działalność Comarch na wybranych rynkach zagranicznych powinna dodatkowo zwiększyć wysokość sprzedaży oraz wzmocnić wizerunek Comarch wśród korporacji międzynarodowych, przyczyniając się tym samym do umocnienia pozycji konkurencyjnej Comarch w Polsce. Negatywny wpływ na rozwój sprzedaży eksportowej ma obserwowane od czwartego kwartału 2009 umocnienie się polskiej waluty PLN.

Realizacja strategii Comarch zależy w dużej mierze od niezależnych od Grupy Comarch warunków makroekonomicznych, w szczególności od poziomu inwestycji informatycznych średnich i dużych firm w kraju i za granicą oraz zaostrzającej się konkurencji w sektorze IT. Równocześnie warunkiem koniecznym do realizacji strategii jest skuteczne zarządzanie ryzykami operacyjnymi.

Do najważniejszych ryzyk operacyjnych związanych z działalnością Grupy Comarch należą:

- a) ryzyka związane z pracami R&D (wytwarzanie własnych produktów softwarowych);
- b) ryzyka związane z szacowaniem czasochłonności kontraktów długoterminowych;

- c) ryzyka związane z niedotrzymaniem warunków umów i skorzystaniem przez kontrahentów z udzielonych im gwarancji dobrego wykonania;
- d) ryzyka zagranicznego otoczenia prawnego i politycznego związane z realizacją kontraktów eksportowych;
- e) ryzyka mniejszej możliwości (utrudnienia) sprawdzania i monitorowania standingu finansowego kontrahentów.

4.4 Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju grupy kapitałowej emitenta

Strategicznymi kierunkami rozwoju Grupy Comarch są:

- stały rozwój własnych, zaawansowanych technologicznie produktów,
- kierowanie oferty do klientów z wielu sektorów gospodarki,
- ścisła współpraca z globalnymi klientami na międzynarodowych rynkach,
- rozwój sprzedaży międzynarodowej, ze szczególnym uwzględnieniem dojrzałych rynków Europy Zachodniej (zwłaszcza w regionie DACH),
- stałe inwestowanie w kapitał ludzki,
- rozwój nowoczesnej własnej bazy produkcyjnej w Polsce i zagranicą.

4.5 Osiągnięcia w zakresie badań i rozwoju oraz ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków

Globalizacja gospodarki światowej i liberalizacja handlu powoduje zanikanie barier dla firm i ich produktów. Rynek IT staje się rynkiem otwartym i globalnym, na którym następuje ciągłe porównywanie cen i jakości dostępnych produktów. Wraz ze wzrostem obecności kapitału zagranicznego w Polsce, nawet firmy IT działające wyłącznie na polskim rynku muszą oferować produkty konkurencyjne z punktu widzenia rynku globalnego. Comarch od samego początku działania ma reputację firmy technologicznej wytwarzającej i z sukcesem sprzedającej produkty konkurencyjne międzynarodowo.

Dlatego nadal głównym celem strategicznym Spółki jest opracowywanie nowych, konkurencyjnych produktów, co pozwoli na zapewnienie dalszego rozwoju Comarch, a co za tym idzie zwiększenie jej wartości. Utrzymanie dynamiki sprzedaży wymaga nakładów na rozwój produktów oraz właściwą ich promocję i marketing. Dotyczy to zarówno modyfikacji już istniejących produktów i technologii jak również opracowywanie nowych produktów.

Polityka Comarch zakłada prowadzenie prac badawczo-rozwojowych związanych z wdrożeniem nowych produktów oraz standaryzację produktów od samego początku ich przygotowania dla klienta. Dzięki temu, o ile nawet produkt został przygotowany na potrzeby konkretnego klienta, to część lub całość oprogramowania/kodu może być następnie wykorzystana do przygotowania standardowego produktu. W rezultacie owocuje to wyższą rentownością poszczególnych kontraktów oraz rozszerzeniem bazy klientów. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w 2009 roku przekroczyły 8 % przychodów ze sprzedaży Grupy. Comarch przeznaczył na nie zarówno środki własne, jak i aktywnie pozyskiwał fundusze europejskie. W najbliższych latach w ramach Grupy Comarch będą kontynuowane projekty inwestycyjne, które pozwolą na dalszą ekspansję firmy w nowych obszarach działalności i na nowych rynkach. Będą one finansowane m.in. ze środków pieniężnych posiadanych przez Spółki Grupy, jak również z wykorzystaniem kredytów bankowych.

W listopadzie 2009 r. ComArch S.A. rozpoczęła realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, polegającej na budowie budynku biurowo-usługowego o powierzchni całkowitej 5227,63 m² wraz z infrastrukturą drogową i techniczną. Wartość umowy wynosi 23 968 tys. zł. Planowany termin realizacji inwestycji to 30 kwietnia 2011 r. Spółka zamierza sfinansować 80 % planowanych nakładów inwestycyjnych za pomocą kredytu bankowego.

Comarch nie ogranicza obszaru swoich zainteresowań jedynie do terytorium Polski. Dysponując produktami konkurencyjnymi międzynarodowo, Comarch konsekwentnie zwiększa wartość sprzedaży zagranicznej. Sprzedaż jest realizowana zarówno bezpośrednio do klienta końcowego (bądź to przez ComArch S.A. lub inną spółkę Grupy Comarch) lub przez firmy partnerskie.

5. COMARCH NA GIEŁDZIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

5.1 Uchwały Rady Nadzorczej i WZA Spółki dominującej

5.1.1. Uchwały Rady Nadzorczej

A) „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”

Zgodnie z zasadą nr 3) zawartą w części III, pkt 1 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” Zarząd ComArch S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr 14/2009, że uchwałą nr 10/5/2009 z dnia 25 maja 2009 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki z dnia 22 czerwca 2009 roku.

Zgodnie z zasadami nr 1) i 2) zawartymi w części III, pkt 1 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” Zarząd ComArch S.A. zaprezentował w raporcie bieżącym nr 15/2009 sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej ComArch S.A. za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku oraz ocenę sytuacji Spółki z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki.

5.1.2. Uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A. z dnia 22 czerwca 2009 r.

Dnia 28 maja 2009 r. Zarząd ComArch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie, działając na podstawie przepisu art. 395 § 1 i art. 399 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych oraz § 14 Statutu Spółki, zwołał Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy na dzień 22 czerwca 2009 roku, na godzinę 9.00 w Krakowie przy Alei Jana Pawła II 41e. Porządek obrad został zawarty w raporcie bieżącym nr 12/2009. Projekty uchwał, które Zarząd zamierzał przedstawić na niniejszym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy wraz z uzasadnieniami zostały przekazane do publicznej wiadomości w dniu 8 czerwca 2009 r. raportem bieżącym nr 13/2009.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwały między innymi w następujących sprawach:

- skreślenia z porządku obrad punktu dotyczącego wyboru Komisji Skrutacyjnej;
- uchwalenia porządku obrad;
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego ComArch S.A. za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008;
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008;
- zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej Spółki z działalności za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008 oraz badania sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008;
- zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego ComArch S.A. za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008;
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comarch za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008;
- zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego ComArch S.A. i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comarch za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008;
- podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2008 - 31.12.2008;
- udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków w roku obrotowym 1.01.2008 - 31.12.2008;
- zmian w Statucie Spółki.

Pełna treść uchwał została przekazana do publicznej wiadomości raportem bieżącym 16/2009 w dniu 23 czerwca 2009 roku. Zmiany statutu zostały zarejestrowane postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 7 września 2009 roku. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 22/2009.

5.2 Operacje na akcjach ComArch S.A.

5.2.1. Konwersja, dopuszczenie do obrotu giełdowego, wprowadzenie do obrotu giełdowego i asymilacja 9 400 akcji serii A

W związku z wnioskiem jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Zarządu ComArch S.A. podjętej w dniu 1 grudnia 2008 roku z dniem 05 stycznia 2009 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A

- przed zmianą - akcje imienne uprzywilejowane, stosunek głosów na WZA Spółki 1:5,
- po zmianie - akcje zwykłe na okaziciela, stosunek głosów 1:1

Ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany: 14 954 196

Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 12/2009 z dnia 8 stycznia 2009 r., stwierdził, że do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 9 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A spółki ComArch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem „PLCOMAR00061”.

Na podstawie §38 ust. 1 i ust. 3 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 16 stycznia 2009 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki ComArch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 16 stycznia 2009 r. asymilacji tych akcji z akcjami spółki będącymi w obrocie giełdowym. Dnia 13 stycznia 2009 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. poinformował, że postanowił dokonać w dniu 16 stycznia 2009 roku asymilacji 9 400 akcji spółki ComArch S.A. oznaczonych kodem PLCOMAR00061 z 6 202 796 akcjami spółki ComArch S.A. oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymały kod PLCOMAR00012. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących 1/2009, 3/2009 oraz 4/2009.

5.2.2. Transakcje zbycia/nabycia akcji ComArch S.A. przez BZ WBK AIB Asset Management S.A. oraz BZ WBK AIB TFI S.A.

a) 23 kwietnia 2009

W dniu 29 kwietnia 2009 roku BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 23 kwietnia 2009 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 23 kwietnia 2009 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 800 179 akcji, co stanowi 22,61% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 800 179 głosów, co stanowi 12,04% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 9/2009.

b) 11 maja 2009

W dniu 15 maja 2009 r. BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku nabyć akcji w dniu 11 maja 2009 roku, klienci Spółki stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A. o co najmniej 2%.

W dniu 11 maja 2009 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 2 756 060 akcji, co stanowi 34,62% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 756 060 głosów, co stanowi 18,43% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 11/2009.

5.2.3. Pozostałe transakcje zbycia/nabycia akcji Spółki

Nie dotyczy.

PO DACIE BILANSU

5.2.4. Zakończenie subskrypcji akcji serii J2

W związku z zakończeniem subskrypcji akcji serii J2 Zarząd ComArch S.A. poinformował raportem bieżącym nr 4/2010 z dnia 9 marca 2010 r. o wynikach subskrypcji:

- 1) data rozpoczęcia/zakończenia subskrypcji akcji serii J2: 17 lutego 2010/26 lutego 2010 roku;
- 2) data przydziału akcji serii J2: 5 marca 2010;
- 3) liczba papierów wartościowych objętych subskrypcją: 91 041;
- 4) stopa redukcji w poszczególnych transzach w przypadku, gdy choć w jednej transzy liczba przydzielonych akcji serii J2 była mniejsza od liczby akcji serii J2, na które złożono zapisy: -;
- 5) liczba akcji serii J2, na które złożono zapisy w ramach subskrypcji: 91 041;
- 6) liczba akcji serii J2, które zostały przydzielone w ramach przeprowadzonej subskrypcji: 91 041;
- 7) cena po jakiej akcje serii J2 były nabywane (obejmowane): 1,00 zł (słownie: jeden złoty) każda;
- 8) liczba osób, które złożyły zapisy na akcje serii J2: 7;
- 9) liczba osób, którym przydzielono akcje serii J2 w ramach subskrypcji: 7;
- 10) Spółka nie zawierała umów o subemisję w ramach przeprowadzonej emisji;
- 11) wartość przeprowadzonej subskrypcji rozumiana jako iloczyn liczby akcji objętych ofertą i ceny emisyjnej: 91 041 zł (słownie: dziewięćdziesiąt jeden tysięcy czterdzieści jeden złotych);
- 12) łączna wysokość kosztów, które zostały zaliczone do kosztów emisji, ze wskazaniem wysokości kosztów według ich tytułów, wg podziału:
 - a) przygotowanie i przeprowadzenie oferty: 16 650,00 zł (słownie: szesnaście tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych);
 - b) wynagrodzenie subemitentów, oddzielnie dla każdego z nich: 0,00 zł (słownie: zero złotych);
 - c) sporządzenie prospektu emisyjnego, z uwzględnieniem doradztwa: 0,00 zł (słownie: zero złotych);
 - d) promocja oferty: 0,00 zł (słownie: zero złotych);
 - e) podatek od czynności cywilnoprawnych: 446,00 zł (słownie: czterysta czterdzieści sześć złotych).Suma: 17 096,00 zł (słownie: siedemnaście tysięcy dziewięćdziesiąt sześć złotych). Koszty związane z emisją będą rozliczone z kosztami finansowymi.
- 13) Średni koszt przeprowadzenia subskrypcji akcji serii J2 przypadający na jedną akcję wynosi: 0,19 zł.

5.2.5. Zarejestrowanie przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego

W dniu 8 kwietnia 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował o zarejestrowaniu w dniu 31 marca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki ComArch S.A. do wysokości 8 051 637,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 051 637 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 045 237 głosów na WZA Spółki.

Na kapitał zakładowy ComArch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.

5.3 Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników na lata 2008-2010

W dniu 28 czerwca 2007 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. podjęło uchwałę nr 40 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2008-2010. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom

Kluczowym kolejno w 2009 roku, w 2010 roku i w 2011 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2008 roku a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilością akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczone:

- dla 2008 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2007 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku,
- dla 2009 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku,
- dla 2010 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2010 roku.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustali w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu będzie wynosić maksymalnie 3 % (trzy procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Realizacja programu dla 2008 roku

W dniu 10 grudnia 2007 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 3/12/2007 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2007 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2008. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2008 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,74 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 34,45 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wyniosła 5 943 tys. zł i została rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2008.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2008 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2007 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2009 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Realizacja programu dla 2009 roku

W dniu 8 grudnia 2008 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 1/12/2008 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2008 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2009. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2009 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji na rok 2009. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,792 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 38,62 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wyniosła 2 980 tys. zł i została rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2009.

W dniu 15 lutego 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował, że działając na podstawie art. 431 § 1 i art. 432 Kodeksu spółek handlowych w związku z art. 446 Kodeksu spółek handlowych oraz art. 9 ust. 3 Statutu Spółki oraz w wykonaniu Uchwały Nr 40 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A. z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników oraz na podstawie uchwały nr 1/01/2010 Rady Nadzorczej w sprawie realizacji przesłanek programu opcyjnego serii J2 za 2009 rok podjął uchwałę nr 1 z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. Akcje zostaną przyznane osobom uprawnionym zgodnie z założeniami programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników uchwalonego Uchwałą Nr 40 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ComArch S.A. z dnia 28 czerwca 2007 r.

W dniach 17-26 lutego 2010 r. została przeprowadzona subskrypcja 91 041 akcji serii J2, w wyniku której akcje przydzielono 7 osobom (raport bieżący nr 4/2010 z dnia 9 marca 2010 r.).

W dniu 8 kwietnia 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował o zarejestrowaniu w dniu 31 marca 2010 r. przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki ComArch S.A. do wysokości 8 051 637,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 051 637 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 045 237 głosów na WZA Spółki.

Realizacja programu dla 2010 roku

W dniu 7 grudnia 2009 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 1/12/2009 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2009 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2010. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2010 wynosi 3 %.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji na rok 2010. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 4,223 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 35,46 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona wartość opcji wynosi 2 642 tys. zł i zostanie rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2010.

5.4 Operacje na akcjach spółek zależnych i stowarzyszonych ComArch S.A.

5.4.1. Zakończenie wezwania na akcje spółki SoftM Software und Beratung AG

W dniu 02 lutego 2009 zakończone zostało, przeprowadzone przez ComArch AG, wezwanie do sprzedaży akcji spółki SoftM Software und Beratung AG. Okres akceptacji wezwania rozpoczął się 22 grudnia 2008 roku. W wyniku rozliczenia powyższego wezwania dokonanego w dniu 9 lutego 2009 ComArch AG nabył 1 991 777 akcji spółki po cenie 3,45 EURO za jedną akcję, za łączną cenę 6 871 630,65 EURO. Wg stanu na dzień sporządzenia raportu ComArch AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 6/2009.

5.4.2. Nabywanie aktywów o znacznej wartości

W dniu 31 lipca 2009 roku przez ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie nabył 500 udziałów (o wartości nominalnej 100 PLN każdy) spółki SoftM Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu za łączną kwotę 298 300,00 PLN.

Nabycie udziałów nastąpiło na podstawie umowy zawartej ze spółką SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium. Cena nabycia jednego udziału wynosi 596,60 PLN. Nabyte udziały mają łączną wartość nominalną 50 000,00 PLN i stanowią 100 % kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniają do 500 głosów na zgromadzeniu wspólników Spółki. Nabycie udziałów nastąpiło ze środków własnych ComArch S.A. Nabyte udziały mają charakter długoterminowej lokaty kapitałowej emitenta.

Spółka SoftM Polska Sp. z o.o. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie informatyki związaną z produkcją i utrzymaniem systemów ERP. Emitent planuje kontynuować dotychczasową działalność spółki SoftM Polska Sp. z o.o. O szczegółach Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 18/2009.

PO DACIE BILANSU

5.4.3. Sprzedaż udziałów w spółce stowarzyszonej

W dniu 11 lutego 2010 roku spółka SoftM Software und Beratung AG sprzedała wszystkie posiadane udziały w spółce stowarzyszonej KEK Anwendungssysteme GmbH.

5.4.4. Nabycie udziałów w ComArch Software S.A.R.L.

W dniu 19 marca 2010 r. ComArch AG dokonał zbycia udziałów spółki ComArch Software SARL w Lille na rzecz ComArch S.A. za 15 000 EURO.

5.4.5. Uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego ComArch AG

W dniu 24 marca 2010 r. walne zgromadzenie akcjonariuszy ComArch AG podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału akcyjnego o 2 441 620 Euro w drodze emisji nowych 2 441 620 sztuk akcji o wartości nominalnej i emisyjnej 1 Euro każda. 1 441 620 sztuk akcji zostało objętych przez ComArch S.A., a 1 000 000 sztuk przez fundusz inwestycyjny Vintage Investment Holding S.A. z siedzibą w Luksemburgu.

5.5 Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

5.5.1. Uchwała Rady Nadzorczej ComArch S.A.

Rada Nadzorcza ComArch S.A. bez odbycia posiedzenia w drodze pisemnego głosowania podjęła uchwałę nr 1/8/2008 z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wyboru Deloitte Audyt Sp. z o. o. jako podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych ComArch S.A. Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Pięknej 18, posiada uprawnienia do badania sprawozdań finansowych o numerze 73. Rada Nadzorcza ComArch S.A. dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań Spółki na podstawie art. 19 ust. 2 pkt e) Statutu Spółki, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

ComArch S.A. korzystał z usług Deloitte Audyt Sp. z o. o. w zakresie przeglądu sprawozdań finansowych za I półrocze 2006, 2007, 2008 i 2009 roku oraz badania sprawozdań finansowych Spółki ComArch S.A. i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki ComArch S.A. za lata 2006, 2007 i 2008.

5.5.2. Szczegóły umowy

Umowa o przegląd i badanie sprawozdań finansowych została zawarta 17 lipca 2009 roku na jeden rok. Jej zakres obejmuje:

- a) przeprowadzenie badania jednostkowego sprawozdania finansowego za 2009 rok,
- b) przeprowadzenie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2009 rok,
- c) przeprowadzenie przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2009 roku,
- d) przeprowadzenie przeglądu skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2009 roku,
- e) przegląd dokumentacji z przeglądu półrocznego GK SoftM za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2009 roku,

f) przegląd dokumentacji z badania rocznego GK SoftM za 2009 rok.

Wynagrodzenie netto należne z tytułu przeglądu wspomnianych wyżej sprawozdań finansowych wynosi 109 149,60 zł (c, d, e) oraz 8 500 Euro (f). Wynagrodzenie netto należne z tytułu badania wspomnianych wyżej sprawozdań finansowych wynosi 113 400 zł (a, b). Wynagrodzenie za przegląd GK Comarch oraz GK SoftM zostało wypłacone w roku 2009 natomiast pozostała część wynagrodzenia zostanie wypłacona w roku 2010.

Wynagrodzenie netto należne z tytułu przeglądu sprawozdań finansowych za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2008 roku (skonsolidowanego oraz skróconego jednostkowego) wyniosło 75 600 zł. Wynagrodzenie netto należne z tytułu badania rocznych sprawozdań finansowych za 2008 rok (skonsolidowanego oraz jednostkowego) wyniosło 113 400 zł. Wynagrodzenie za przegląd sprawozdania półrocznego zostało wypłacone w roku 2008 natomiast pozostała część wynagrodzenia została wypłacona w 2009 r.

5.6 Pozostałe informacje związane z obrotem giełdowym

5.6.1. Terminy przekazywania raportów okresowych w 2009 roku

Zgodnie z § 100 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Zarząd ComArch S.A. przedstawił terminy przekazywania raportów okresowych w 2009 roku w raporcie bieżącym nr 5/2009. W związku z nowelizacją rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, zostały one zmodyfikowane raportem bieżącym nr 7/2009.

5.6.2. Wykaz informacji bieżących i okresowych

Dnia 4 maja 2009 r. Zarząd ComArch S.A. podał w raporcie bieżącym nr 10/2009 wykaz informacji bieżących i okresowych przekazanych do publicznej wiadomości w roku 2008. Oryginały raportów znajdują się w siedzibie Spółki w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39A. Zostały również udostępnione na stronie internetowej Spółki <http://www.comarch.pl/pl/investors/reports>

5.6.3. Publikacja wstępnych danych finansowych Grupy SoftM za I półrocze 2009

Dnia 5 sierpnia 2009 roku spółka zależna SoftM Software und Beratung AG opublikowała wstępne skonsolidowane dane finansowe za okres 01.01-30.06.2009 roku. Przychody ze sprzedaży wyniosły 19,8 mln euro, wynik operacyjny -6,3 mln euro, wynik netto -5,4 mln euro. Znaczący wpływ na osiągnięte wyniki miał spadek przychodów ze sprzedaży sprzętu komputerowego i usług IT, sprzedaż licencji i asyst do oprogramowania SoftM pozostawała w I półroczu 2009 roku na stabilnym poziomie. Spółka jest w trakcie przeprowadzania programu restrukturyzacyjnego DASD. Koszty jego wprowadzenia łącznie z dokonanymi odpisami wartości firmy obciążąły wynik drugiego kwartału 2009 kwotą 3,2 mln euro. O szczegółach Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 19/2009.

5.6.4. Lista akcjonariuszy uczestniczących w WZA (2009 rok)

Zgodnie z listą akcjonariuszy uczestniczących w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy ComArch S.A. w dniu 22 czerwca 2009 roku, Elżbieta Filipiak, Janusz Filipiak oraz Arka BZ WBK Akcji FIO posiadali co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na tym Zgromadzeniu, według szczegółów poniżej:

1. Janusz Filipiak – 893 000 sztuk akcji uprzywilejowanych imiennych, z których przysługiwało 4 465 000 głosów na WZA i które stanowiły 42,24 % głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 29,86 %;
2. Elżbieta Filipiak – 846 000 sztuk akcji uprzywilejowanych imiennych, z których przysługiwało 4 230 000 głosów na WZA i które stanowiły 40,02 % głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 28,29 %;
3. Arka BZ WBK Akcji FIO – 1 000 000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela, z których przysługiwało 1 000 000 głosów na WZA i które stanowiły 9,46 % głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 6,69 %.

Całkowita liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji ComArch S.A. wynosi 14 954 196 głosów. Na WZA w dniu 22 czerwca 2009 roku brali udział akcjonariusze reprezentujący 10 570 855 głosów.

PO DACIE BILANSU

5.6.5. Terminy raportów okresowych w 2010 roku

Zgodnie z § 103 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa nie będącego państwem członkowskim, Zarząd ComArch S.A. określił stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2010 roku raportem bieżącym nr 1/2010.

Skonsolidowane raporty kwartalne zawierające skrócone skonsolidowane sprawozdania finansowe i skrócone jednostkowe sprawozdania finansowe:

- 1) IV kwartał 2009 w dniu 1.03.2010
- 2) I kwartał 2010 w dniu 14.05.2010
- 3) II kwartał 2010 - Zgodnie z zasadami § 101 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, ComArch S.A. nie będzie publikować raportu kwartalnego i skonsolidowanego raportu kwartalnego za II kwartał 2010 r.
- 4) III kwartał 2010 w dniu 12.11.2010

RAPORTY ROCZNE I PÓŁROCZNE:

- 1) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2010 roku w dniu 31.08.2010
- 2) Raport roczny za 2009 rok w dniu 30.04.2010
- 3) Skonsolidowany raport roczny za 2009 rok w dniu 30.04.2010

5.6.6. Zarejestrowanie przez sąd zmian w statucie ComArch S.A.

W dniu 8 kwietnia 2010 r. Zarząd ComArch S.A. poinformował o otrzymaniu informacji o zarejestrowaniu w dniu 31 marca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zmian w statucie Spółki.

Na mocy w/w postanowienia artykuł 7 ust. 1 Statutu Spółki otrzymał następujące brzmienie:

„Kapitał zakładowy Spółki wynosi 8 051 637,00 zł (słownie: osiem milionów pięćdziesiąt jeden tysięcy sześćset trzydzieści siedem złotych) i dzieli się na 8 051 637,00 (słownie: osiem milionów pięćdziesiąt jeden tysięcy sześćset trzydzieści siedem) akcji, w tym: 1 748 400 (słownie: jeden milion siedemset czterdzieści osiem tysięcy czterysta) akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 1,00 zł każda i 6 303 237 (słownie: sześć milionów trzysta trzy tysiące dwieście trzydzieści siedem) akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda, w tym:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.”

5.6.7. Umowa o kredyt inwestycyjny

W dniu 28 kwietnia 2010 roku ComArch S.A. podpisał umowę o kredyt inwestycyjny z Bankiem DnB NORD Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 20 mln zł, maksymalnie 80 % wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu powinno nastąpić do 30.09.2011 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 20 mln zł oraz kaucyjna do kwoty 10 mln zł ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Kredytobiorcy.

5.6.8. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka ComArch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 19 kwietnia 2010 roku kontrakty terminowe na sprzedaż walut obcych. Łączna wartość nominalna kontraktów terminowych otwartych 19 kwietnia 2010 roku wynosiła 3 135 tys. EUR oraz 1 800 tys. USD. Na dzień 19 kwietnia 2010 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wynosiła plus 887 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 13 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez ComArch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

Kraków, 30 kwietnia 2010 roku

Janusz Filipiak Prezes Zarządu	Piotr Piątosz Wiceprezes Zarządu	Paweł Prokop Wiceprezes Zarządu
Piotr Reichert Wiceprezes Zarządu	Zbigniew Rymarczyk Wiceprezes Zarządu	Konrad Tarański Wiceprezes Zarządu
Marcin Warwas Wiceprezes Zarządu		

6. Załącznik do sprawozdania zarządu z działalności grupy kapitałowej

6.1 Charakterystyka spółek Grupy

Firma Spółki: **ComArch Spółka Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Telefon: (12) 646 10 00
Fax: (12) 646 11 00
Regon: 350527377
Nr identyfikacyjny NIP: 677-00-65-406

Spółka dominująca, akcje Spółki są dopuszczone do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i znajdują się wg wiedzy Spółki na dzień sporządzenia raportu w posiadaniu Janusza Filipiaka (32,54 %), Elżbiety Filipiak (10,51 % akcji), członków Zarządu ComArch S.A. (1,29 %), BZ WBK AIB Asset Management S.A. (34,23 %), w tym akcje klientów BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna (22,36 %).

Spółka posiada oddziały w Krakowie, Warszawie, Poznaniu, Gdańsku, Wrocławiu, Katowicach, Bielsko-Białej, Łodzi i Lublinie.

Firma Spółki: **ComArch AG COMARCH**
Adres spółki: Chemnitzer Str. 50, 01187 Dresden, Germany
Telefon: +49 351 3201 3200
Fax: +49 351 438 97 10
HRB: 23838

Kapitał zakładowy spółki wynosi 58 380,00 EUR. Na kapitał zakładowy składa się 11 676 akcji imiennych o wartości nominalnej 5 EUR każda, z których przysługują łącznie 11 676 głosów. ComArch S.A. posiada 100 % udziałów w kapitale i głosach na WZA Spółki. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch AG jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma spółki: **ComArch Software S.A.R.L. COMARCH**
Adres spółki: 12 place Saint Hubert
59000 Lille, France
Telefon: +33 3 59 56 06 84
Fax: +33 3 59 56 06 01
RCS: 500 252 606 RCS LILLE

ComArch AG posiada 100 % udziałów spółki ComArch Software S.A.R.L., stanowiących 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników. Kapitał zakładowy spółki ComArch Software S.A.R.L. wynosi 150 000 euro i składa się z 1 500 udziałów o wartości nominalnej 100 euro każdy. Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich udziałów wynosi 1 500. Przedmiotem działania ComArch Software S.A.R.L. jest tworzenie i wdrażanie systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch Software S.A.R.L. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez ComArch AG).

Firma spółki: **ComArch R&D S.A.R.L. COMARCH**
Adres spółki: 100A, allée Saint Exupéry
38330 Montbonnot-Saint Martin, France
Telefon: +33 457 58 2300
RCS: 507 984 5S7 RCS Grenoble

ComArch AG posiada 70 % udziałów spółki ComArch R&D S.A.R.L., stanowiących 70 % kapitału zakładowego oraz 70 % głosów na zgromadzeniu wspólników. Kapitał zakładowy spółki ComArch R&D S.A.R.L. wynosi 7 500 Euro i składa się z 750 udziałów o wartości nominalnej 10 Euro każdy. ComArch AG nabyła powyższe udziały za środki pozyskane ze środków własnych, za całkowitą cenę 5 250 Euro. Przedmiotem działania ComArch R&D S.A.R.L. jest tworzenie i wdrażanie systemów informatycznych, doradztwo w zakresie systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch R&D S.A.R.L. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez ComArch AG).

Firma Spółki: **SoftM Software und Beratung AG (SoftM)**
Adres spółki: Messerschmittstr. 4,
80992 München, Germany
Telefon: +49 (89) 143 29 0
Fax: +49 (89) 143 29 1113
HRB: 111531

ComArch AG jest posiadaczem 5 241 777 akcji spółki SoftM Software und Beratung AG, które stanowią 80,89 % w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 5 241 777 głosów, tj. 80,89 % na walnym zgromadzeniu spółki. SoftM Software und Beratung AG jest spółką notowaną na niemieckiej giełdzie Deutsche Wertpapierbörse we Frankfurcie w segmencie Prime Standard. W skład Grupy SoftM wchodzi: Comarch Solutions GmbH (Monachium), Comarch Schilling GmbH, Comarch Systemintegration GmbH, Comarch Solutions GmbH (Wiedeń), SoftM France S.A.R.L. oraz Solitas Informatik AG. Spółki te prowadzą działalność na rynku IT głównie w Niemczech, Austrii i Szwajcarii, oferując swoje produkty i usługi w trzech segmentach biznesowych: ERP, finanse oraz integracja systemów dla średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku SoftM Software und Beratung AG jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez ComArch AG).

Firma Spółki: **SoftM Polska Sp. z o.o. COMARCH**
Adres spółki: 02-001 Warszawa,
Al. Jerozolimskie 81
Telefon: 12 646 10 00
Regon: 300075359
Nr identyfikacyjny NIP: 2090000305

Kapitał zakładowy spółki SoftM Polska Sp. z o.o. wynosi 50 000 zł i dzieli się na 500 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każda, z których wynika 500 głosów. ComArch S.A. posiada 100,0 % udziałów SoftM Polska Sp. z o.o., które uprawniają do 100,0 % głosów na zgromadzeniu wspólników. SoftM Polska Sp. z o.o. pozyskuje i realizuje kontrakty dotyczące oprogramowania SoftM na rynku polskim. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku SoftM Polska Sp. z o.o. jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **ComArch, Inc. COMARCH**
Adres spółki: 10 W. 35th St.
Chicago, IL 60616
Telefon: +1-312-469-1100
Fax: +1-312-469-1101
Nr dokumentu: P02000099861

Spółka zajmuje się sprzedażą oprogramowania Comarch i usług na rynek amerykański. Kapitał zakładowy spółki wynosi 40 000 USD. ComArch S.A. posiada 100 % udziału w kapitale i głosach na WZA Spółki. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch, Inc. jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **ComArch Panama, Inc. COMARCH**
Adres spółki: Ave. Samuel Lewis, Calle 55
PH. Plaza Globus
4 piso, Oficina No. 2,
Bella Vista, Panamá
Telefon/fax: +507 263 25 69
Nr rejestracyjny: 468218

Kapitał zakładowy spółki wynosi 360 000 USD i dzieli się na 360 000 akcji o wartości nominalnej 1 USD każda. Spółka zajmuje się sprzedażą i produkcją systemów informatycznych na rynek Ameryki Środkowej i Południowej. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch Panama, Inc. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez ComArch Inc.).

Firma Spółki: **ComArch Middle East FZ-LLC COMARCH**
Adres Spółki: PO. Box 500398 Dubaj, Zjednoczone Emiraty Arabskie
Dubai Internet City
Building 1, G15
Telefon: +971 4 3913262
Fax: +971 4 3918668
Nr rejestru: 19879

Kapitał zakładowy spółki wynosi 200 000 AED i dzieli się na 200 udziałów po 1 tys. AED każdy, z których przysługuje 200 głosów (1 AED stanowi około 0,7869 PLN). ComArch S.A. objął wszystkie udziały za gotówkę po wartości nominalnej. Spółka zajmuje się sprzedażą produktów Comarch na Bliskim Wschodzie oraz częściowym supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch Middle-East FZ-LLC jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **ComArch LLC COMARCH**
Adres Spółki: 18/7 Kutuzova Str., 01133 Kijów, Ukraina
Telefon: +(380) 44 492 28 42
Fax: +(380) 44 492 28 43
Nr rejestru: 32918282

Kapitał zakładowy spółki wynosi 20 500 UAH (1 UAH stanowi około 0,4537 PLN). ComArch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 100 %, który uprawnia do 100 % głosów. Zarejestrowana spółka jest jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch na Ukrainie z częściowym supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch LLC jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **OOO ComArch COMARCH**
Adres spółki: Prechistensky Pereulok 14 building 1, 119034 Moskwa, Rosja
Telefon: +7495 221 89 01
Nr rejestru: OKPO75603466

Kapitał zakładowy spółki wynosi 1 200 000 RUB i odpowiada mu 1 udział o wartości nominalnej 1,2 miliona RUB (1 RUB stanowi około 0,0957 PLN). Kapitał zakładowy został opłacony w całości. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch w Rosji oraz częściowym supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku OOO ComArch jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. COMARCH**
Adres spółki: 14/F, Cimic Tower, 800 Shang Cheng Lu, Shanghai
Telefon: (+86) 58 358 169
Nr licencji: 310115400253349

Kapitał zakładowy spółki wynosi 200 000 USD i został objęty przez ComArch S.A. w całości. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch w Chinach z częściowym supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **UAB ComArch COMARCH**
Adres spółki: Naugarduko 57, LT-03202 Wilno, Litwa
Telefon: +370 52 33 02 31
Fax: +370 52 33 79 95
Nr rejestru: 300150316

UAB „ComArch” jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Kapitał zakładowy spółki został pokryty gotówką i wynosi 70 000 LTL (1 LTL stanowi około 1,2084 PLN). Kapitał zakładowy dzieli się na 700 udziałów po 100 LTL każdy. Ogólna liczba głosów z wszystkich udziałów wynosi 700. Spółka zajmuje się sprzedażą i supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku UAB ComArch jest spółką zależną od ComArch S.A. Spółka jest w trakcie postępowania likwidacyjnego.

Firma Spółki: **ComArch s.r.o. COMARCH**
Adres Spółki: Metodova 7, 851 02 Bratysława, Słowacja

Kapitał zakładowy spółki wynosi 4 500 000 SKK (1 SKK stanowi około 0,1364 PLN). Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch s.r.o. jest spółką zależną od ComArch S.A. Działalność spółki jest ograniczona.

Firma Spółki: **CA Services S.A. CA SERVICES** (obecnie CA Consulting S.A.)
Adres spółki: 31-846 Kraków, Al. Jana Pawła II 41g
Telefon: (12) 646 10 00
Fax: (12) 646 11 00
Regon: 356846563
Nr identyfikacyjny NIP: 678-29-24-039

Kapitał zakładowy spółki CA Services S.A. wynosi 1 050 000 zł i dzieli się na 5 250 akcji o wartości nominalnej 200 zł każda, z których wynika 5 250 głosów. ComArch S.A. posiada 99,90 % akcji CA Services SA, które uprawniają do 99,9 % głosów na WZA spółki. CA Services SA prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby własne, spółek Grupy Comarch oraz realizowanych przez Comarch kontraktów a także świadczy usługi outsourcingowe. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku CA Services S.A. jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **ComArch Management Spółka z o. o. COMARCH**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Telefon: (12) 646 10 00
Fax: (12) 646 11 00
Regon: 120560832
Nr identyfikacyjny NIP: 675-13-76-192

Kapitał zakładowy spółki ComArch Management Sp. z o.o. wynosi 150 000,00 zł i dzieli się na 1 500 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy, z których wynika 5 250 głosów. ComArch S.A. posiada 100 % udziałów uprawniających do 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników spółki ComArch Management Sp. z o.o. Przedmiotem działania spółki ComArch Management Sp. z o.o. jest działalność związana z informatyką. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch Management Sp. z o.o. jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (CCF FIZ) COMARCH**
Adres Spółki: 31-038 Kraków, ul. Księcia Józefa 186
Telefon/Fax: (12) 429 55 93
Regon: 120576141
Nr identyfikacyjny NIP: 106-00-01-334

ComArch S.A. posiada cztery certyfikaty inwestycyjne CCF FIZ o wartości 250 000,00 zł każdy. Łączna wartość objętych przez ComArch S.A. czterech certyfikatów inwestycyjnych Funduszu wynosi 1 000 000,00 zł. Stanowią one 100 % wyemitowanych przez CCF FIZ certyfikatów inwestycyjnych oraz uprawniają do 100 % głosów na zgromadzeniu inwestorów CCF FIZ. Objęte certyfikaty zostały pokryte wkładem pieniężnym ze środków własnych ComArch S.A. CCF FIZ prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług internetowych, które nie są przedmiotem podstawowej działalności ComArch S.A.

Firma Spółki: **ComArch Management Spółka z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Telefon: (12) 646 10 00
Fax: (12) 646 11 00
Regon: 120578542
Nr identyfikacyjny NIP: 675-13-76-542

Kapitał zakładowy ComArch Management Sp. z o. o. SK-A wynosi 364 301,00 zł i dzieli się na 364 301 akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 364 301 głosów na zgromadzeniu wspólników. 48,05 % akcji spółki (175 061 sztuk) znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (79,55 % głosów), 12,35 % akcji (45 000 sztuk) znajduje się w posiadaniu ComArch S.A. (20,45 % głosów), natomiast 39,6 % akcji (144 240 sztuk) zostało nabytych przez ComArch Management Spółka z o. o. SK-A celem umorzenia. Z akcji nabytych celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ComArch Management Sp. z o. o. SK-A jest podmiotem zależnym od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Bonus Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-059 Kraków, ul. Bożego Ciała 7
Regon: 120641766
Nr identyfikacyjny NIP: 676-23-69-528

Kapitał zakładowy Bonus Management Sp. z o. o. SK-A wynosi 4 100 000,00 zł i dzieli się na 4 100 000 akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 4 150 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 98,78 % akcji spółki (4 050 000 sztuk) znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (4 050 000 głosów, tj. 97,59 %). Spółka prowadzi działalność inwestycyjną związaną z informatyką.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku Bonus Management Sp. z o. o. SK-A jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Bonus Development Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna**
COMARCH
Adres Spółki: 31-059 Kraków, ul. Bożego Ciała 7
Regon: 120637434
Nr identyfikacyjny NIP: 676-23-68-121

Kapitał zakładowy Bonus Development Sp. z o. o. SK-A wynosi 5 650 000 zł i dzieli się na 5 650 000 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Z 50 000 akcji uprzywilejowanych serii A przysługuje łącznie 100 000 głosów na zgromadzeniu wspólników, natomiast pozostałe 5 600 000 akcji uprawnia do 5 600 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 99,12 % akcji spółki (5 600 000 sztuk) znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (98,25 % głosów). Bonus Development Sp. z o. o. SK-A prowadzi działalność związaną z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku Bonus Development Sp. z o. o. SK-A jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **iMed24 S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Telefon: (12) 646 10 00
Fax: (12) 646 11 00
Regon: 120652221
Nr identyfikacyjny NIP: 675-13-82-502

Kapitał zakładowy iMed24 S.A. wynosi 500 000,00 zł i dzieli się na 5 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 5 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0 % akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0 % głosów). Spółka prowadzi projekt informatyczny związany z telemedycyną (zarządzanie rekordami medycznymi pacjentów w formie elektronicznej (EHR - Electronic Health Record). Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku iMed24 S.A. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **iFin24 S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Telefon: (12) 646 10 00
Fax: (12) 646 11 00
Regon: 120705696
Nr identyfikacyjny NIP: 675-13-87-586

Kapitał zakładowy iFin24 S.A. wynosi 500 000,00 zł i dzieli się na 5 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 5 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0 % akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0 % głosów). Spółka prowadzi projekt informatyczny związany z usługami finansowymi. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku iFin24 S.A. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **iReward24 S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Telefon: (12) 646 10 00
Fax: (12) 646 11 00
Regon: 120792583
Nr identyfikacyjny NIP: 675-14-02-274

Kapitał zakładowy iReward24 S.A. wynosi 500 000,00 zł i dzieli się na 5 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 5 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0 % akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0 % głosów). Spółka prowadzi działalność

polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku iReward24 S.A. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Infrastruktura24 S.A.**
 Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 41 d
 Telefon: (12) 684 80 00
 Fax: (12) 684 81 00
 Regon: 120807830
 Nr identyfikacyjny NIP: 675-14-03-084

Kapitał zakładowy Infrastruktura S.A. wynosi 500 000,00 zł i dzieli się na 5 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 5 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0 % akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0 % głosów). Spółka prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku Infrastruktura S.A. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **iComarch24 S.A.** (dawniej iCDN24 S.A.)
 Adres Spółki: 31-864 Kraków, Al. Jana Pawła II 41e
 Telefon: (12) 646 10 00
 Fax: (12) 646 11 00
 Regon: 120871348
 Nr identyfikacyjny NIP: 6751410687

Kapitał zakładowy iComarch24 S.A. wynosi 100 000,00 zł i dzieli się na 1 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 1 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0 % akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0 % głosów). Spółka świadczy usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku iComarch24 S.A. jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **CASA Management and Consulting Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna**
 Adres Spółki: Szarskiego 18, 30-698 Kraków
 Regon: 121040023
 Nr identyfikacyjny NIP: 6793020643

Kapitał zakładowy CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A wynosi 3 000 000,00 zł i dzieli się na 30 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 30 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0 % akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0 % głosów). Spółka prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A jest spółką zależną od ComArch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Miejski Klub Sportowy Cracovia Sportowa Spółka Akcyjna**

Adres spółki: 30-111 Kraków, ul. Kałuży 1
 Telefon: (12) 292 91 00
 Fax: (12) 292 91 03
 Regon: 351553230
 Nr identyfikacyjny NIP: 677-20-79-476

Kapitał zakładowy MKS Cracovia SSA wynosi 14 557 000 zł i dzieli się na 145 570 akcji. ComArch S.A. posiada 71 550 akcji i głosów na WZA MKS Cracovia SSA, co stanowi 49,15 % udziału w kapitale zakładowym Spółki. Zgodnie z brzmieniem Art. 3 pkt 37 ust d) Ustawy o rachunkowości, z uwagi na fakt, iż większość członków Rady Nadzorczej MKS Cracovia SSA jest wybierana przez ComArch S.A., MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od ComArch S.A.

Firma Spółki: **SolInteractive Sp. z o.o.**
 sointeractive

Adres Spółki: 30-303 Kraków, ul. Madalińskiego 17/8
Telefon: (12) 378 45 57
Fax: (12) 378 45 59
Regon: 120629191
Nr identyfikacyjny NIP: 676-23-66-843

Kapitał zakładowy SolInteractive Sp. z o. o. wynosi 651 000,00 zł i dzieli się na 6 510 akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 2 520 głosów na zgromadzeniu wspólników. 30,72% akcji spółki (2 000 sztuk) znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (30,72 % głosów). Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku SolInteractive Sp. z o.o. jest spółką stowarzyszoną z ComArch S.A.

Fideltronik-ComArch Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 4 000,00 zł i dzieli się na 40 równych i niepodzielnych udziałów po 100 zł każdy. ComArch S.A. posiada 20 udziałów o łącznej wartości 2 000,00 zł, co stanowi 50 % kapitału zakładowego i tyle samo głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku Fideltronik-ComArch Sp. z o.o. jest spółką stowarzyszoną z ComArch S.A. Spółka nie rozpoczęła działalności.

6.2 Zmiany w strukturze organizacyjnej w 2009 roku

W dniu 31 lipca 2009 roku ComArch S.A. nabył 500 udziałów spółki SoftM Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu za łączną kwotę 298 300,00 PLN. Nabycie udziałów nastąpiło na podstawie umowy zawartej ze spółką SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium.

W II kwartale 2009 roku została zarejestrowana spółka iCDN24 S.A., która prowadzi projekt informatyczny związany z usługami finansowymi i księgowymi. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru sądowego zarejestrował w trzecim kwartale 2009 roku zmianę nazwy spółki iCDN24 S.A. na iComarch24 S.A.

W związku z dekonstrukcją panującą w 2009 roku na rynku IT w rejonie DACH oraz negatywnymi wynikami spółki SoftM Software und Beratung AG w pierwszym półroczu 2009 roku, zarząd spółki SoftM realizował w drugim półroczu 2009 roku program restrukturyzacyjny DASD (Decentralization of organization, lean Administration, Sales driven organization, Development increase). Program obejmuje dopasowanie struktury kosztów spółki do aktualnego poziomu przychodów, uproszczenie struktury organizacyjnej, zwiększenie odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz kontynuację inwestycji w rozwój nowego oprogramowania.

W dniu 17 września 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Monachium (Handelsregister B des Amtsgerichts Munchen-Registergericht) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki SoftM Systemintegration GmbH na Comarch Systemintegration GmbH.

W dniu 21 września 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Monachium (Handelsregister B des Amtsgerichts Munchen-Registergericht) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki SoftM Solutions GmbH na Comarch Solutions GmbH.

W dniu 23 września 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Bremen (Handelsregister B des Amtsgerichts Bremen) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki Schilling Software GmbH z siedzibą w Bremen na Comarch Schilling GmbH.

SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu powstała w wyniku połączenia przez przejęcie SoftM Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl przez SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu zarejestrowanego 11 sierpnia 2009 roku przez Sąd Handlowy w Wiedniu (Handelsgericht Wien).

W dniu 25 września 2009 roku w Sądzie Handlowym w Wiedniu (Handelsgericht Wien) została

zarejestrowana zmiana nazwy spółki SoftM Software und Beratung GmbH z siedzibą w Wiedniu na Comarch Solutions GmbH.

W trzecim kwartale 2009 roku nastąpiło połączenie SoftM Software und Beratung Schweiz AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii z Solitas Informatik AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii a także połączenie spółek SoftM Software und Beratung Münster GmbH z siedzibą w Münster w Niemczech i SoftM Semiramis GmbH & Co. KG z siedzibą w Hanowerze w Niemczech ze spółką SoftM Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium.

W trzecim kwartale 2009 roku SoftM Software und Beratung AG sprzedała wszystkie posiadane udziały (100,0 %) w spółce zależnej SoftM Czech Republic s.r.o. z siedzibą w Pilsen w Czechach oraz w spółce stowarzyszonej d.velop (Schweiz) AG (49,0 %) z siedzibą w Buchs w Szwajcarii.

Na podstawie decyzji State Enterprise Centre of Registers z siedzibą w Wilnie, na Litwie (Valstybes Imones Registru Centro Vilniaus Filialo Juridiniu Asmenu Registravimo Skyrius - Vilnius Branch Legal Persons Registration Department) z dnia 09 września 2009 r. (raport bieżący 21/2009) zostało otwarte postępowanie likwidacyjne spółki UAB ComArch z siedzibą w Wilnie, na Litwie. Decyzją akcjonariuszy likwidatorem spółki została ustanowiona: Pani Asta Macijauskiene. Decyzja o likwidacji tej spółki zależnej jest elementem procesu restrukturyzacji działalności zagranicznej Grupy Comarch.

W trzecim kwartale 2009 roku została zarejestrowana spółka Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.

W trzecim kwartale 2009 roku spółka ComArch Management Spółka z o. o. SK-A z siedzibą w Krakowie nabyła od CCF FIZ 139 005 akcji własnych celem umorzenia.

W trzecim kwartale 2009 roku nastąpiło objęcie udziałów w spółce CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A. W dniu 12 października 2009 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A.

W dniu 8 października 2009 roku w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Dreźnie (Handelsregister B des Amtsgerichts Dresden) została zarejestrowana zmiana nazwy spółki ComArch Software AG na ComArch AG.

W dniu 17 listopada 2009 roku została zarejestrowana zmiana nazwy spółki Sodigital Sp. z o.o. na SolInteractive Sp. z o.o.

W czwartym kwartale 2009 roku spółka ComArch Management Spółka z o. o. SK-A z siedzibą w Krakowie nabyła od CCF FIZ 1 545 akcji własnych celem umorzenia.

6.3 Zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

COMARCH VIETNAM COMPANY LIMITED (COMARCH CO., LTD)

W dniu 5 stycznia 2010 roku została zarejestrowana spółka COMARCH VIETNAM COMPANY LIMITED (COMARCH CO., LTD) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie. Kapitał zakładowy spółki wynosi 250 000 USD i został objęty przez ComArch S.A. w całości. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch w Wietnamie z częściowym supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku Comarch Vietnam Co. Ltd. jest spółką zależną od ComArch S.A.

W dniu 11 lutego 2010 roku spółka SoftM Software und Beratung AG sprzedała wszystkie posiadane udziały w spółce stowarzyszonej KEK Anwendungssysteme GmbH.

W dniu 19 marca 2010 r. ComArch AG dokonał zbycia udziałów spółki ComArch Software SARL w Lille na rzecz ComArch S.A. za 15 000 EURO.

W dniu 24 marca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch AG podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału akcyjnego o 2 441 620 Euro w drodze emisji nowych 2 441 620 sztuk akcji o wartości nominalnej i emisyjnej 1 Euro każda. 1 441 620 sztuk akcji zostało objętych przez ComArch S.A., a 1 000 000 sztuk przez fundusz inwestycyjny Vintage Investment Holding S.A. z siedzibą w Luksemburgu.

W dniu 20 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany nazwy i siedziby spółki CA Services S.A. z siedzibą w Krakowie na CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie.

6.4 Metody obliczania wskaźników finansowych

Wskaźniki zadłużenia

$$\text{wskaźnik zadłużenia finansowego aktywów} = \frac{\text{kredyty i pożyczki}}{\text{aktywa razem}}$$

$$\text{wskaźnik zadłużenia finansowego kapitału własnego} = \frac{\text{kredyty i pożyczki}}{\text{kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki}}$$

Wskaźniki rentowności

$$\text{zwrot na kapitale} = \frac{\text{zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki}}{\text{kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki}}$$

$$\text{marża na sprzedaży} = \frac{\text{zysk brutto}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{rentowność operacyjna} = \frac{\text{zysk operacyjny}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{rentowność sprzedaży brutto} = \frac{\text{zysk przed opodatkowaniem}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{rentowność sprzedaży na zysku netto przypadającym na akcjonariuszy Spółki} = \frac{\text{zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

Wskaźniki płynności

$$\text{bieżącej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

$$\text{płynności szybki} = \frac{\text{należności handlowe oraz pozostałe należności} + \text{środki pieniężne i ich ekwiwalenty} + \text{aktywa finansowe dostępne do sprzedaży}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

$$\text{podwyższonej płynności} = \frac{\text{środki pieniężne i ich ekwiwalenty}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

Wskaźniki rotacji

rotacji majątku obrotowego (krotność)	= $\frac{\text{przychody ze sprzedaży}}{\text{aktywa obrotowe}}$
rotacji należności (dni)	= $\frac{(\text{należności handlowe oraz pozostałe należności}) * 360}{\text{przychody ze sprzedaży}}$
rotacji zapasów (dni)	= $\frac{\text{zapasy} * 360}{\text{koszty sprzedanych towarów i materiałów}}$
rotacji zobowiązań (dni)	= $\frac{(\text{zobowiązania razem} + \text{zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych}) * 360}{\text{koszty sprzedaży i marketingu} + \text{koszty ogólnego zarządu} + \text{pozostałe koszty operacyjne} + \text{koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów}}$
rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego (dni)	= $\frac{(\text{zobowiązania razem} - \text{kredyty i pożyczki}) * 360}{\text{koszty sprzedaży i marketingu} + \text{koszty ogólnego zarządu} + \text{pozostałe koszty operacyjne} + \text{koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów}}$

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU COMARCH SA
O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO
W 2009 ROKU**

1.	OKREŚLENIE ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓREMU PODLEGA EMITENT	3
2.	POSTANOWIENIA ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, OD KTÓRYCH EMITENT ODSTĄPIŁ I WYJAŚNIENIE PRZYCZYŃ TEGO ODSTĄPIENIA.....	3
3.	AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO ZNACZNE PAKIETY AKCJI WG STANU NA DZIEŃ 30 KWIECZNIA 2010 R.....	3
4.	POSIADACZE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KTÓRE DAJĄ SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE WRAZ Z OPISEM TYCH UPRAWNIENÍ	3
5.	WSZELKIE OGRANICZENIA ODNOŚNIE DO WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU, TAKIE JAK OGRANICZENIE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU PRZEZ POSIADANIE OKREŚLONEJ CZĘŚCI LUB LICZBY GŁOSÓW, OGRANICZENIA CZASOWE DOTYCZĄCE PRAWA GŁOSU LUB ZAPISY, ZGODNIE Z KTÓRYMI, PRZY WSPÓŁPRACY SPÓŁKI, PRAWA KAPITAŁOWE ZWIĄZANE Z PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI SĄ ODDZIELONE OD POSIADANIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	4
6.	WSZELKIE OGRANICZENIA DOTYCZĄCE PRZENOSZENIA PRAWA WŁASNOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH EMITENTA.....	4
7.	ZASADY DOTYCZĄCE POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ ICH UPRAWNIENÍ, W SZCZEGÓLNOŚCI PRAWO DO PODJĘCIA DECYZJI O EMISJI LUB WYKUPIE AKCJI	4
8.	OPIS ZASAD ZMIANY STATUTU LUB UMOWY SPÓŁKI EMITENTA	4
9.	SPOSÓB DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA I JEGO ZASADNICZE UPRAWNIENIA ORAZ OPIS PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSOBU ICH WYKONYWANIA, W SZCZEGÓLNOŚCI ZASADY WYNIKAJĄCE Z REGULAMINU WALNEGO ZGROMADZENIA, JEŻELI TAKI REGULAMIN ZOSTAŁ UCHWALONY, O ILE INFORMACJE W TYM ZAKRESIE NIE WYNIKAJĄ WPROST Z PRZEPISÓW PRAWA.....	5
10.	SKŁAD OSOBOWY I ZMIANY, KTÓRE W NIM ZASZŁY W CIĄGU OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO, ORAZ OPIS DZIAŁANIA ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH, NADZORUJĄCYCH LUB ADMINISTRUJĄCYCH EMITENTA ORAZ ICH KOMITETÓW...6	6
11.	OPIS GŁÓWNYCH CECH STOSOWANYCH W GRUPIE KAPITAŁOWEJ EMITENTA SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ODNIESIENIU DO PROCESU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	10

1. Określenie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega emitent

W dniu 4 lipca 2007 r. Rada Nadzorcza GPW, na wniosek Zarządu Giełdy, przyjęła nowe zasady ładu korporacyjnego pod nazwą Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW. Nowy dokument zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2008 roku i jest dostępny na

http://corp-gov.gpw.pl/lad_corp.asp

Dokument dzieli się na cztery części:

- I. Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych,
- II. Dobre praktyki realizowane przez zarządy spółek giełdowych,
- III. Dobre praktyki stosowane przez członków rad nadzorczych,
- IV. Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy.

W załączeniu do raportu rocznego przekazanego do publicznej wiadomości w dniu 30 kwietnia 2009, Zarząd ComArch S.A. przekazał, zgodnie z treścią § 29 ust. 5 regulaminu giełdy, raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego przez ComArch S.A. w 2008 roku.

2. Postanowienia zbioru zasad ładu korporacyjnego, od których emitent odstąpił i wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

a) Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych

1. „Spółka powinna prowadzić przejrzystą i efektywną politykę informacyjną, zarówno z wykorzystaniem tradycyjnych metod, jak i z użyciem nowoczesnych technologii, zapewniających szybkość, bezpieczeństwo oraz szeroki dostęp do informacji. Spółka korzystając w jak najszerszym stopniu z tych metod komunikowania powinna zapewnić odpowiednią komunikację z inwestorami i analitykami, umożliwiać transmitowanie obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebieg obrad i upubliczniać go na stronie internetowej.”

Spółka nie transmituje obecnie obrad walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu sieci Internet i nie upublicznia go na stronie, natomiast rozważy wprowadzenie takiej możliwości przy najbliższym dokonywaniu zmian treści statutu Spółki.

3. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wg stanu na dzień 30 kwietnia 2010 r.

Akcjonariusze	Ilość akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA Spółki	% głosów na WZA Spółki
Janusz Filipiak	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16
Elżbieta Filipiak	846 000	10,51	4 230 000	28,12
Pozostali członkowie Zarządu	103 762	1,29	141 362	0,94
Klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A.,	2 756 060	34,23	2 756 060	18,32
<i>w tym akcje BZ WBK TFI S.A.</i>	<i>1 800 179</i>	<i>22,36</i>	<i>1 800 179</i>	<i>11,97</i>
Inni akcjonariusze	1 725 805	21,43	1 725 805	11,46
Razem	8 051 637	100,00	15 045 237	100,00

4. Posiadacze papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne wraz z opisem tych uprawnień

Janusz Filipiak, Prezes Zarządu ComArch S.A., jest posiadaczem 893 000 akcji uprzywilejowanych co do głosu (1:5). Przysługuje z nich 4 465 000 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Elżbieta Filipiak, Przewodniczący Rady Nadzorczej ComArch S.A. jest posiadaczem 846 000 akcji uprzywilejowanych do głosu (1:5). Przysługuje z nich 4 230 000 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Paweł Prokop, Wiceprezes Zarządu ComArch S.A. jest posiadaczem 9 400 akcji uprzywilejowanych co do głosu (1:5). Przysługuje z nich 47 000 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

- 5. Wszelkie ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu, takie jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadanie określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych**

Nie dotyczy.

- 6. Wszelkie ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta**

Zgodnie z treścią art. 8 pkt 5 statutu ComArch S.A.

„5. Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. W przypadku odmowy zbycia, Zarząd w terminie 2 miesięcy od zgłoszenia Spółce zamiaru przeniesienia akcji wyznacza nabywcę oraz cenę akcji. Cena akcji nie może być niższa niż średnia cena giełdowa z trzech ostatnich miesięcy poprzedzających miesiąc zgłoszenia, pod warunkiem, że akcje Spółki będą w obrocie giełdowym. W przeciwnym przypadku cena akcji nie może być niższa niż wartość księgową przypadająca na akcję na ostatni dzień bilansowy. Cena jest płatna w terminie jednego miesiąca od dnia uchwały Zarządu wskazującej nabywcę akcji.”

- 7. Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji**

A) Zasady powoływania i odwoływania

Zgodnie z treścią statutu Spółki Zarząd Spółki składa się z 2 do 8 osób powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji trwającej trzy lata. Walne Zgromadzenie ustala zasady i regulaminy wynagrodzenia dla członków Zarządu, przy czym kompetencja ta może zostać przekazana częściowo lub w całości Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza może z ważnych powodów zawiesić w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz może delegować członków Rady Nadzorczej na okres nie dłuższy niż 3 miesiące do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację lub z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

B) Uprawnienia zgodnie z art. 9, 20 - 22 Statutu ComArch S.A. i Kodeksem Spółek Handlowych (KSH)

- Zarząd może ustanawiać prokurentów.
- Do składania oświadczeń w imieniu Spółki oraz reprezentowania Spółki przed Sądem i poza Sądem upoważniony jest jednoosobowo Prezes Zarządu albo dwu członków Zarządu działających łącznie lub też jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem.
- W umowach pomiędzy Spółką, a członkami Zarządu oraz w sporach z nimi reprezentuje Spółkę Rada Nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą Walnego Zgromadzenia. Rada Nadzorcza może upoważnić w drodze uchwały jednego lub więcej członków Rady Nadzorczej do dokonywania takich czynności prawnych.
- Organizację wewnętrzną Spółki określa Zarząd.
- Zgodnie z art. 445 i art. 446 Kodeksu Spółek Handlowych walne zgromadzenie podejmuje uchwałę w sprawie zmiany statutu przewidującą upoważnienie zarządu do podwyższenia kapitału zakładowego w granicach kapitału docelowego. Zgodnie z art. 9 ust. pkt 5 Statutu ComArch S.A. w ramach kapitału docelowego Zarząd Spółki może wydawać akcje tylko w zamian za wkłady pieniężne oraz nie może wydawać akcji uprzywilejowanych lub przyznawać akcjonariuszowi osobistych uprawnień, o których mowa w art. 354 Kodeksu Spółek Handlowych. W zakresie wszystkich spraw związanych z podwyższeniem kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego, w szczególności w sprawie wyłączenia lub ograniczenia prawa poboru oraz ustalenia ceny emisyjnej, wymagane jest uzyskanie zgody Rady Nadzorczej.

8. Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki emitenta

Podejmowanie uchwał w sprawie zmian w statucie, w tym podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego oraz uchwały o istotnej zmianie przedmiotu działalności Spółki należy do kompetencji walnego zgromadzenia.

9. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

1. Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne.
2. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Zarząd zwołuje najpóźniej do końca czerwca każdego roku.
3. Walne Zgromadzenia zwołuje się zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych, Statutem Spółki i Regulaminem Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 30 czerwca 2003 r.
4. Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki.
5. W Walnym Zgromadzeniu powinno uczestniczyć co najmniej dwóch członków Zarządu Spółki i co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej.
6. Na Walnym Zgromadzeniu obecny jest biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia są sprawy finansowe Spółki.
7. Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są właściciele akcji imiennych wpisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia oraz właściciele akcji na okaziciela, jeżeli złożą w siedzibie Spółki najpóźniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia i nie odbiorą przed jego ukończeniem, imienne świadectwa depozytowe wystawione przez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych zgodnie z przepisami o publicznym obrocie papierami wartościowymi.
8. Akcjonariusz będący osobą fizyczną może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.
9. Akcjonariusz nie będący osobą fizyczną może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu przez osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli w jego imieniu lub przez pełnomocnika.
10. Dopuszczalny jest udział w Walnym Zgromadzeniu przedstawicieli mediów jako publiczności.
11. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia kieruje obradami, podejmuje decyzje w sprawach proceduralnych i porządkowych oraz jest uprawniony od interpretowania niniejszego Regulaminu.
12. Do czynności Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia należy m.in.:
 - a) czuwanie nad sprawnym przebiegiem obrad zgodnie z ustalonym porządkiem i procedurą,
 - b) udzielanie głosu,
 - c) przyjmowanie wniosków i projektów uchwał, poddawanie ich pod dyskusję oraz
 - d) zarządzanie i przeprowadzanie głosowań.
13. Walne Zgromadzenie dokonuje wyboru trzyosobowej Komisji Skrutacyjnej spośród kandydatów zgłoszonych przez Przewodniczącego Zgromadzenia. Do jej obowiązków należy czuwanie nad prawidłowym przebiegiem każdego głosowania, nadzorowanie obsługi głosowania oraz sprawdzanie i ogłaszanie wyników. W przypadku gdy w Walnym Zgromadzeniu bierze udział niewielka ilość akcjonariuszy nie przeprowadza się wyborów Komisji Skrutacyjnej, chyba że akcjonariusz lub pełnomocnik zgłosi wniosek o dokonanie wyboru Komisji Skrutacyjnej. W przypadku nie przeprowadzenia wyborów Komisji Skrutacyjnej jej uprawnienia wykonuje Przewodniczący Walnego Zgromadzenia.
14. Walne Zgromadzenie podejmuje decyzje w formie uchwał, przyjmowanych w głosowaniu jawnym z następującym zastrzeżeniem, że tajne głosowanie zarządza się w przypadku:
 - a) głosowania nad wyborem lub odwołaniem członków organów Spółki lub likwidatorów,
 - b) wniosków o pociągnięcie do odpowiedzialności członków organów Spółki lub likwidatorów,
 - c) w sprawach osobowych,
 - d) żądania zgłoszonego przez choćby jednego akcjonariusza,
 - e) w innych przypadkach określonych w obowiązujących przepisach.
15. Akcjonariusze zgłaszają kandydatów na członków Rady Nadzorczej Przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia na piśmie lub ustnie.
16. Zgłaszający kandydaturę na członka Rady Nadzorczej powinien ją szczegółowo uzasadnić, wskazując w szczególności na wykształcenie i doświadczenie zawodowe kandydata.
17. Przed podjęciem uchwał o wyborze członków Rady Nadzorczej, Walne Zgromadzenie podejmuje uchwałę o ilości członków Rady Nadzorczej.

10. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących emitenta oraz ich komitetów

A) Rada Nadzorcza wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Imię i nazwisko	Funkcja
Elżbieta Filipiak	Przewodniczący Rady
Maciej Brzeziński	Wiceprzewodniczący Rady
Maciej Czapiewski	Członek Rady
Wojciech Kucharzyk	Członek Rady
Anna Ławrynowicz	Członek Rady
Tadeusz Syryjczyk	Członek Rady

Rada Nadzorcza ComArch S.A. sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada Nadzorcza Spółki działa na podstawie przepisów Kodeksu Spółek Handlowych, Statutu, zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW obowiązujących w Spółce oraz Regulaminu Rady Nadzorczej Spółki uchwalonego dnia 30 czerwca 2003 roku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (wraz z późniejszymi zmianami). Szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej znajduje się w powyższych dokumentach.

Główne zapisy Regulaminu Rady Nadzorczej ComArch S.A.:

1. Rada Nadzorcza składa się z 3 - 7 osób wybieranych przez Walne Zgromadzenie. Walne Zgromadzenie ustala, w drodze uchwały, przed głosowaniem nad kandydatami na członków Rady Nadzorczej, liczbę członków Rady Nadzorczej.
2. Członków Rady Nadzorczej powołuje się na okres wspólnej kadencji trwającej trzy lata.
3. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje czynności osobiście. Każdy z członków Rady Nadzorczej może być odwołany przed upływem kadencji. Członkowie Rady Nadzorczej mogą być wybierani ponownie.
4. Walne Zgromadzenie wybiera spośród członków Rady Nadzorczej – Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego, a w miarę potrzeb także Sekretarza Rady.
5. Przewodniczący Rady Nadzorczej:
 - a) zwołuje posiedzenia Rady Nadzorczej;
 - b) prowadzi posiedzenia Rady Nadzorczej; oraz
 - c) otwiera obrady Walnego Zgromadzenia Spółki.
6. W razie nieobecności Przewodniczącego funkcje te sprawuje Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej.
7. Spośród swoich członków Rada Nadzorcza może wybierać komitety nadzorujące określony sektor działalności Spółki, w szczególności komitet ds. audytu.
8. Komitety te mogą odbywać odrębne posiedzenia. Komitety mogą podejmować uchwały, których przedmiotem mogą być wnioski pokontrolne dotyczące funkcjonowania Spółki.
9. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej. Zarząd lub inny członek Rady Nadzorczej może żądać od Przewodniczącego Rady Nadzorczej zwołania posiedzenia Rady Nadzorczej, podając proponowany porządek posiedzenia. Przewodniczący Rady Nadzorczej zobowiązany jest do zwołania posiedzenia w terminie 2 tygodni od otrzymania wniosku. Jeżeli posiedzenie nie zostanie zwołane zgodnie ze zdaniem powyższymi wnioskodawca może zwołać posiedzenie samodzielnie.
10. Porządek posiedzenia Rady Nadzorczej jest ustalany przez podmiot zwołujący posiedzenie Rady Nadzorczej i wraz z materiałami jest przekazywany członkom Rady Nadzorczej 3 (trzy) dni przed planowaną datą posiedzenia, chyba że zachodzą okoliczności uzasadniające skrócenie tego terminu.
11. Porządek posiedzenia Rady Nadzorczej może być zmieniony lub uzupełniony.
12. Posiedzenia Rady Nadzorczej powinny odbywać się co najmniej cztery razy w roku obrotowym.
13. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają większością głosów obecnych. W przypadku równej ilości głosów decydujący jest głos Przewodniczącego.
14. Uchwała Rady Nadzorczej jest ważnie podjęta, jeżeli na posiedzenie Rady Nadzorczej zostali zaproszeni wszyscy jej członkowie i w posiedzeniu uczestniczy więcej niż połowa członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej.

15. Uchwały Rady Nadzorczej mogą być podjęte także bez odbycia posiedzenia w drodze pisemnego głosowania, o ile wszyscy członkowie Rady Nadzorczej wyrażą zgodę na piśmie na podejmowanie uchwał w takim trybie.

16. Posiedzenia Rady Nadzorczej mogą się również odbywać przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, takich jak telefon, fax, poczta elektroniczna bądź wykorzystanie sieci "Internet" w inny sposób, telekonferencja, i innych środków telekomunikacyjnych.

17. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej.

18. Podejmowanie uchwał przez Radę Nadzorczą w trybie, o którym mowa powyżej jest niedopuszczalne w sprawach opisanych w art. 388 § 4 Kodeksu Spółek Handlowych, tj.:

- a) wyboru Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej;
- b) powołania i odwołania członka Zarządu;
- c) zawieszenia w czynnościach członka Zarządu.

19. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą brać udział członkowie Zarządu. Zarząd Spółki jest zawiadamiany o terminie i porządku obrad posiedzeniach Rady Nadzorczej.

20. Rada Nadzorcza może zapraszać wskazanych członków Zarządu do uczestniczenia w danym posiedzeniu.

21. Na każdym posiedzeniu Rada Nadzorcza jest informowana przez Spółkę o bieżących wynikach finansowych jednostkowych i skonsolidowanych oraz o istotnych sprawach dotyczących działalności Spółki, w tym - jeśli uzasadnia to sytuacja Spółki - o ryzyku związanym z działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem.

22. Członkowie Zarządu nie uczestniczą w tych częściach posiedzeń Rady Nadzorczej, które dotyczą odwołania, odpowiedzialności oraz ustalania wynagrodzenia członków Zarządu.

23. Posiedzenia Rady Nadzorczej są protokołowane. Protokół powinien zawierać ustalony porządek obrad, imiona i nazwiska obecnych członków Rady Nadzorczej oraz wyniki głosowania nad poszczególnymi uchwałami.

24. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki.

25. Do szczególnych kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- a) ocena rocznego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ComArch;
- b) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i z działalności Grupy Kapitałowej ComArch oraz wniosków Zarządu Spółki co do podziału zysku albo pokrycia strat;
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt a) i b);
- d) nadzorowanie wykonania przez Zarząd uchwał Walnego Zgromadzenia;
- e) dokonywanie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki i Grupy Kapitałowej ComArch; Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę w przedmiocie określenia ostrzejszych niż wymagane przepisami prawa kryteria niezależności biegłego rewidenta;
- f) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu oraz ustalanie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji członka Zarządu, a także zawieszanie z ważnych powodów w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu;
- g) wyrażanie zgody na podwyższenie kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego;
- h) wyrażanie zgody na nabycie i zbycie nieruchomości lub udziału w nieruchomości;
- i) wyrażanie zgody na zawarcie z subemitentem umowy, o której mowa w art. 433 § 3 Kodeksu Spółek Handlowych;
- j) wykonywanie względem członków Zarządu w imieniu Spółki uprawnień wynikających ze stosunków pracy;
- k) zatwierdzanie strategii rozwoju Spółki;
- l) opiniowanie przedkładanych przez Zarząd i akcjonariuszy projektów uchwał Walnego Zgromadzenia.

26. Raz w roku Rada Nadzorcza podejmuje uchwałę, w której zawarta jest własna ocena Rady Nadzorczej na temat sytuacji Spółki. Dokument ten Rada Nadzorcza przedkłada Walnemu Zgromadzeniu.

27. W celu wykonywania swoich obowiązków Rada Nadzorcza ma prawo badać wszystkie dokumenty Spółki, żądać od Zarządu i pracowników Spółki sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu majątku Spółki. Rada Nadzorcza ma prawo żądania dla swoich potrzeb wykonywania niezbędnych ekspertyz i badań w zakresie spraw będących przedmiotem nadzoru i kontroli.

28. Rada Nadzorcza wykonuje swe czynności kolegalnie. Może jednak delegować członków Rady Nadzorczej do indywidualnego wykonywania poszczególnych czynności nadzorczych.
29. Członek Rady Nadzorczej powinien mieć przede wszystkim na względzie interes Spółki.
30. Członek Rady Nadzorczej zobowiązuje się do informowania pozostałych członków Rady Nadzorczej o zaistniałym konflikcie interesów oraz nie uczestniczy w obradach dotyczących danej sprawy. W przypadku wątpliwości Rada Nadzorcza podejmuje uchwałę w przedmiocie istnienia konfliktu interesów.
31. Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji na temat działalności Spółki lub podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej ComArch uzyskanych w związku z pełnioną funkcją.
32. Każdy z członków Rady Nadzorczej w terminie 14 dni od dnia wyboru powinien złożyć pisemną informację o ekonomicznych, rodzinnych lub innych powiązaniach członka Rady Nadzorczej z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5 % głosów na Walnym Zgromadzeniu. W przypadku osiągnięcia przez jakikolwiek podmiot ilości głosów na Walnym Zgromadzeniu określonej powyżej, Zarząd informuje o tym członków Rady Nadzorczej na piśmie na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej. W takiej sytuacji członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są do złożenia pisemnej informacji o powiązaniach w terminie 14 dni od dnia posiedzenia, na którym otrzymali informację Zarządu. W przypadku zmiany w powiązaniach, o których mowa powyżej członek Rady Nadzorczej ma obowiązek bez wezwania Spółki aktualizować przekazane wcześniej informacje w terminie 14 dni od zmiany w zakresie powiązań.
33. Członek Rady Nadzorczej delegowany do stałego i indywidualnego sprawowania nadzoru nie może bez zgody Spółki zajmować się interesami konkurencyjnymi ani też uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik, lub członek organu spółki kapitałowej, bądź uczestniczyć w innej osobie prawnej jako członek organu. Zakaz ten obejmuje także udział w konkurencyjnej spółce kapitałowej, w przypadku posiadania w niej przez członka Rady Nadzorczej co najmniej 10 % udziałów lub akcji bądź prawa do powoływania co najmniej jednego członka zarządu.
34. Zgodę na prowadzenie działalności konkurencyjnej przez członka Rady Nadzorczej delegowanego do stałego i indywidualnego sprawowania nadzoru podejmuje Rada Nadzorcza.
35. Obowiązki członków Rady Nadzorczej
- a) Członkowie Rady Nadzorczej są obowiązani do przekazywania Spółce oraz Komisji Nadzoru Finansowego informacji o zawartych przez nich oraz osoby blisko z nimi związane na własny rachunek, transakcjach nabycia lub zbycia akcji Spółki, praw pochodnych dotyczących akcji Spółki oraz innych instrumentów finansowych powiązanych z tymi papierami wartościowymi, dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na takim rynku – jeśli taka transakcja przekracza 5 000 Euro lub transakcje w ciągu roku przekraczają 5 000 Euro. Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są do przekazywania takich informacji w terminie 5 dni roboczych od daty transakcji. Jeżeli suma wartości dokonanych transakcji, o których mowa powyżej, nie przekroczyła w danym roku kalendarzowym kwoty 5 000 euro, przekazanie informacji, o której mowa powyżej, powinno być dokonane najpóźniej do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, w którym transakcje zostały zawarte.
- b) Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do stałego pełnienia nadzoru zobowiązany jest co miesiąc składać Radzie Nadzorczej pisemne sprawozdania z pełnionej funkcji.
- c) Członek Rady Nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia tej funkcji w trakcie kadencji, jeżeli mogłoby to uniemożliwić działanie Rady Nadzorczej, a w szczególności, jeśli mogłoby to uniemożliwić terminowe podjęcie istotnej dla Spółki uchwały.
- d) Członkowie Rady Nadzorczej są wynagradzani za swe czynności według zasad określonych przez Walne Zgromadzenie.
- e) Dwóch członków Rady Nadzorczej zobowiązanych jest do uczestniczenia w obradach Walnego Zgromadzenia. Członkowie Rady Nadzorczej wskazują między sobą osoby, które będą reprezentowały Radę Nadzorczą na Walnym Zgromadzeniu.
- f) Członek Rady Nadzorczej powinien dokładać wszelkich starań, aby uczestniczyć w posiedzeniach Rady Nadzorczej.
- g) Członkowie delegowani do stałego i indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu.
36. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej delegowanych do stałego i indywidualnego wykonywania nadzoru ustala Rada Nadzorcza.
37. Koszty działalności Rady Nadzorczej pokrywa Spółka.
38. Rada Nadzorcza korzysta z pomieszczeń biurowych, urządzeń i materiałów Spółki.
39. Obsługę administracyjno-techniczną Rady Nadzorczej zapewnia Zarząd Spółki.

Komitet audytu

Zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej powołany został Komitet Audytu, w skład którego weszli wszyscy członkowie Rady Nadzorczej. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez spółkę czterech członków Komitetu Audytu spełnia warunki niezależności a przynajmniej jeden z nich posiada kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- 3) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- 4) monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- 5) Komitet Audytu rekomenduje Radzie Nadzorczej lub innemu organowi nadzorującemu podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej jednostki.

B) Zarząd wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Imię i nazwisko	Funkcja
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu
Konrad Tarański*	Wiceprezes Zarządu
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu

*) Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. w dniu 25 czerwca 2008 r. powołało Pana Konrada Tarańskiego na Wiceprezesa Zarządu ComArch S.A.

Zarząd ComArch S.A. prowadzi sprawy Spółki i działa na podstawie przepisów Kodeksu Spółek Handlowych, Statutu ComArch S.A., uchwał Rady Nadzorczej, uchwał Walnego Zgromadzenia, Regulaminu Zarządu Spółki z dnia 15 lutego 2010 r. (aktualizacja dokumentu z dnia 30 czerwca 2003 r.) oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Szczegółowy opis działania walnego zgromadzenia znajduje się w powyższych dokumentach.

Główne zapisy Regulaminu Zarządu ComArch S.A.:

1. Zarząd wykonuje swe obowiązki kolegialnie, podejmując uchwały na posiedzeniach Zarządu oraz w trybie określonym poniżej.
2. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej raz w miesiącu. W roku 2009 roku posiedzenia Zarządu odbywały się w budynku spółki przy Al. Jana Pawła 41e w Krakowie.
3. Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes Zarządu lub w razie jego nieobecności członek Zarządu zastępujący Prezesa Zarządu.
4. Posiedzenie Zarządu może odbyć się również bez formalnego zwołania, jeżeli na posiedzeniu Zarządu są obecni wszyscy członkowie Zarządu.
5. Prezes Zarządu lub w razie jego nieobecności osoba zastępująca Prezesa Zarządu zwołuje posiedzenia Zarządu na żądanie każdego z członków Zarządu z porządkiem posiedzenia wskazanym przez wnioskodawcę. Na takim posiedzeniu Zarządu mogą być rozpoznawane również inne sprawy, o ile zostaną zamieszczone w porządku obrad.
6. Posiedzeniom Zarządu przewodniczy Prezes Zarządu lub osoba zastępująca Prezesa Zarządu albo osoba wskazana przez Prezesa Zarządu.
7. Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał w drodze głosowania jawnego.
8. Na żądanie chociażby jednego z uczestniczących w posiedzeniu członków Zarządu, przewodniczący posiedzenia zarządza głosowanie tajne.
9. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów oddanych.
10. Dla ważności uchwał podejmowanych na posiedzeniu Zarządu niezbędne jest aby w posiedzeniu Zarządu uczestniczyło co najmniej 4 członków Zarządu, a w tym Prezes Zarządu lub osoba zastępująca Prezesa Zarządu.
11. Zarząd może podjąć uchwałę poza posiedzeniem Zarządu w drodze:

- a) głosowania pisemnego – w takim przypadku każdy z członków Zarządu oddaje głos na piśmie i przekazuje Prezesowi Zarządu lub osobie zastępującej Prezesa Zarządu;
 - b) głosowania pisemnego – w trybie obiegowym – przez każdego z członków Zarządu poprzez złożenie podpisu pod treścią uchwały i jej przekazania Prezesowi Zarządu lub osobie zastępującej Prezesa Zarządu;
 - c) głosowania przy użyciu środków telekomunikacyjnych w postaci faksu lub internetu.
 - d) Głosy oddane w sposób określony w pkt a-c) podlegają wpisaniu do księgi uchwał oraz są załączane do protokołów z posiedzeń Zarządu.
 - e) Do skutecznego podjęcia uchwały w sposób opisany pkt c konieczne jest oddanie głosów przez wszystkich członków Zarządu.
12. W posiedzeniach Zarządu mogą brać udział osoby zaproszone.
13. Z posiedzeń Zarządu sporządza się protokół, który zawiera co najmniej:
- a) datę i miejsce posiedzenia;
 - b) porządek posiedzenia;
 - c) imiona i nazwiska obecnych członków Zarządu;
 - d) imiona i nazwiska osób zaproszonych na posiedzenia Zarządu i obecnych na posiedzeniu;
 - e) dokładną treść uchwał;
 - f) liczbę głosów oddanych za lub przeciw uchwale oraz głosy wstrzymujące się;
 - g) informację o zagadnieniach będących przedmiotem dyskusji
 - h) treść zgłoszonego zdania odrębnego;
 - i) podpisy obecnych na posiedzeniu członków Zarządu.
14. Protokoły z posiedzeń Zarządu gromadzone są w zbiorze protokołów posiedzeń Zarządu – zwanym Księgą Protokołów. Księgę Protokołów prowadzi Biuro Prezesa Zarządu.
15. Protokoły z posiedzeń Zarządu sporządzane są niezwłocznie przez Biuro Prezesa Zarządu.
16. Członek Zarządu w przypadku bezpośredniej lub pośredniej sprzeczności interesów Spółki z interesami członka Zarządu ma obowiązek powiadomić Radę Nadzorczą Spółki o zaistniałym konflikcie.
17. Dwóch członków Zarządu zobowiązanych jest do uczestniczenia w obradach Walnego Zgromadzenia. Członkowie Zarządu wskazują między sobą osoby, które będą reprezentowały Zarząd na Walnym Zgromadzeniu.

11. Opis głównych cech stosowanych w grupie kapitałowej emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Zarząd Spółki ComArch S.A. jest odpowiedzialny za prowadzenie rachunkowości spółki zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 z póź. zm.) oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 października 2005 roku w sprawie zakresu informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, wymaganych w prospekcie emisyjnym dla emitentów z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których właściwe są polskie zasady rachunkowości (Dz.U. Nr 209, poz. 1743 z póź. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33 poz. 259).

Skonsolidowane sprawozdania Grupy Kapitałowej Comarch sporządzane są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE). Przy określaniu zakresu i metod konsolidacji, jak również stosunku zależności stosowane są kryteria określone w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej. Konsolidacja sprawozdań Grupy Kapitałowej, w odniesieniu do jednostek zależnych, jest przeprowadzona metodą pełną przez sumowanie w pełnej wysokości wszystkich, odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych podmiotu dominującego i jednostek zależnych objętych konsolidacją. W odniesieniu do jednostek stowarzyszonych stosowana jest metoda praw własności. Wartość udziału jednostki dominującej w jednostce stowarzyszonej jest korygowana o przypadające na rzecz jednostki dominującej zwiększenia kapitału własnego jednostki stowarzyszonej, które nastąpiły w ciągu okresu objętego konsolidacją.

Kontrola wewnętrzna i zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych w Grupy Kapitałowej Comarch są realizowane zgodnie z obowiązującymi w Grupie wewnętrznymi procedurami sporządzania i zatwierdzania sprawozdań finansowych. Spółka dominująca prowadzi dokumentację (zgodną z ustawą o

rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.) opisującą przyjęte przez nią zasady rachunkowości, która zawiera między innymi informacje dotyczące sposobu wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, systemu ochrony danych i ich zbiorów. Księgowania wszystkich zdarzeń gospodarczych są dokonywane przy użyciu komputerowych systemów ewidencji księgowej (m.in. EGERIA i SoftM Suite), które posiadają zabezpieczenia przed dostępem osób nieuprawnionych oraz funkcyjne ograniczenia dostępu.

Zarówno sprawozdania jednostkowe jak i skonsolidowane sporządzane są wspólnie przez pracowników działów controllingu, finansowego i księgowości pod kontrolą Głównej Księgowej i Dyrektora Finansowego. Sprawozdania roczne jednostkowe i skonsolidowane podlegają także badaniu przez biegłego audytora wybieranego przez Radę Nadzorczą Spółki, natomiast sprawozdania półroczne podlegają przeglądowi przez niezależnego rewidenta. Sprawozdania finansowe niektórych jednostek zależnych także podlegają badaniu przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych.

Oświadczenie Zarządu w sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd ComArch S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2009, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten i biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Kraków, 30 kwietnia 2010 roku

Janusz Filipiak Prezes Zarządu	Piotr Piątosza Wiceprezes Zarządu	Paweł Prokop Wiceprezes Zarządu
Piotr Reichert Wiceprezes Zarządu	Zbigniew Rymarczyk Wiceprezes Zarządu	Konrad Tarański Wiceprezes Zarządu
Marcin Warwas Wiceprezes Zarządu		

Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdań finansowych

Zarząd ComArch S.A. oświadcza, że wedle naszej najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2009 i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową grupy kapitałowej emitenta oraz jej wynik finansowy, oraz że sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej emitenta zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji grupy kapitałowej emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Kraków, 30 kwietnia 2010 roku

Janusz Filipiak Prezes Zarządu	Piotr Piątosza Wiceprezes Zarządu	Paweł Prokop Wiceprezes Zarządu
Piotr Reichert Wiceprezes Zarządu	Zbigniew Rymarczyk Wiceprezes Zarządu	Konrad Tarański Wiceprezes Zarządu
Marcin Warwas Wiceprezes Zarządu		